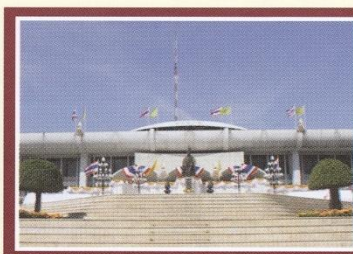

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๒/๒๕๖๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา**ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)**
.....**๑. ความเป็นมาและข้อมูลเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติ****๑.๑ สรุปความเป็นมาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ**

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เสนอโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๙ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙ และครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สองแล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๒ สรุปวัตถุประสงค์/เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นจำนวนไม่เกิน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเพื่อชดใช้เงินคงคลังเป็นจำนวน ๗๑,๐๓๘,๐๔๐,๓๐๐ บาท เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้มีกรอบวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณที่สำคัญจำแนกได้ ดังนี้

๒.๑ จำแนกตามประเภทของรายจ่าย ประกอบด้วย รายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน รายจ่ายเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

๒.๒ จำแนกตามกลุ่มงบประมาณ ประกอบด้วย งบประมาณรายจ่ายงบกลาง งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับภารกิจและลักษณะการใช้จ่ายของภาครัฐในแต่ละด้าน

๒.๓ จำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ และ ๑ รายการ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งรายการสำรองจ่าย สำหรับรองรับค่าใช้จ่ายจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย หรือกรณีฉุกเฉินและจำเป็น ตลอดจนการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐและการชดใช้เงินคงคลัง

๓. สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร

๓.๑ เห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณครั้งนี้มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการพัฒนาประเทศ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มเปราะบาง การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การรองรับสังคมสูงวัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ และวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๓.๒ มีข้อสังเกตว่า โครงสร้างและการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความจำเป็นของประเทศเท่าที่ควร โดยสัดส่วนงบรายจ่ายประจำปียังอยู่ในระดับสูง ขณะที่งบรายจ่ายลงทุนมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๐.๘ ของวงเงินงบประมาณและลดลงจากปีที่ผ่านมา อีกทั้งยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณยังมีลักษณะต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา จึงอาจไม่เพียงพอต่อการรองรับและแก้ไขปัญหาคritical ที่ทวีความรุนแรงขึ้น เช่น ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปนเปื้อนสารพิษในแหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม

นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณในบางภารกิจยังมีความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน และแผนงานที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ขณะที่การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายงบกลางยังขาดการกำหนดหลักเกณฑ์ แผนการใช้จ่าย และตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวขาดประสิทธิภาพและไม่เกิดความคุ้มค่าเท่าที่ควร จึงควรบูรณาการภารกิจและงบประมาณ

ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดความซ้ำซ้อน และกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและจัดทำระบบติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้

ในด้านความยั่งยืนทางการคลัง การจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลและการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง อาจเพิ่มภาระหนี้สาธารณะและลดขีดความสามารถทางการคลังของรัฐในอนาคต ประกอบกับรายจ่ายลงทุนยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ ในขณะที่งบประมาณด้านการสร้างอาชีพ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มรายได้ และการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการพัฒนาทุนมนุษย์ยังมีข้อจำกัด จึงอาจไม่เพียงพอต่อการยกระดับผลผลิตภาคคุณภาพทางเศรษฐกิจ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๓.๓ รัฐบาลควรทบทวนและปรับโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า และความยั่งยืนทางการคลังมากยิ่งขึ้น ควบคุมรายจ่ายประจำและรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รวมทั้งเพิ่มสัดส่วนรายจ่ายลงทุนที่ช่วยยกระดับผลผลิตภาคและสร้างผลตอบแทนในระยะยาว โดยเฉพาะการพัฒนาทุนมนุษย์ การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ตลอดจนกระจายงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพ ระดับความเหลื่อมล้ำ และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ ควรบูรณาการภารกิจและงบประมาณระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร ตลอดจนยกระดับความโปร่งใส กำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน และพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่า สามารถตรวจสอบได้ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๔. สรุปความแตกต่างในประเด็นสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการกับร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ กับร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว พบว่า วงเงินงบประมาณรายจ่ายรวมยังคงเดิม โดยสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาปรับลดงบประมาณรายจ่ายจากรายการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในชั้นรับหลักการ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๑,๑๖๒,๗๓๖,๕๐๐ บาท และนำวงเงินที่ปรับลดดังกล่าวไปจัดสรรเพิ่มเติมตามความเหมาะสมและความจำเป็น โดยจัดสรรให้แก่ส่วนราชการตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอจำนวนประมาณ ๑๐,๘๙๑,๐๘๘,๘๐๐ บาท และจัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง จำนวนประมาณ ๒๗๑,๖๔๗,๗๐๐ บาท

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๓๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑๔๔ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

.....

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

YouTube

EP.77

สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

www.senate.go.th

LISTEN NOW

ช่อง ส่อง กฎหมาย

(สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

Scan QR Code เพื่อรับชมสื่อวีดิทัศน์

สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=3U7I4>

โครงการ Law Senate Podcast : Law ฟัง Law ดู วุฒิสภา
สำนักกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙ และครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม และในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาแตะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๖๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาติบุษย์จารุ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางเกตุจินท์ วลัยจามรงค์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวชลมารค น้อยโสภณ	วิทยาการปฏิบัติการ
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวกาญจนา พาลติหลุด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกาลญัตต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศุวัฒนากุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา.....	ก
--------------------------------	---

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญและบทวิเคราะห์

ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

- สารสำคัญและบทวิเคราะห์

ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑

- บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ๗

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง ๗

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ๗

๒.๒ วาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๘๘

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๙๖

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๑ -

- บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๑ -

- สรุปผลการสัมมนาวิชาการ “วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” - ๓๓ -

- ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๔๖ -

- ฐานะการคลังของรัฐบาลและประมาณการเศรษฐกิจไทย - ๕๔ -

- สรุปรายงานความเสี่ยงทางการคลัง (Fiscal Risk Statement) - ๕๙ -

- การบริหารหนี้สาธารณะ - ๖๕ -

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญและบทวิเคราะห์
ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙ และครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สองแล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นจำนวนไม่เกิน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเพื่อชดใช้เงินคงคลัง เป็นจำนวน ๗๑,๐๓๘,๐๔๐,๓๐๐ บาท

เหตุผล

เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้มีกรอบวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีเนื้อหา รวมจำนวน ๔๑ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้ตั้งเป็นจำนวน รวมทั้งสิ้น ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกเป็นรายจ่ายตามที่จะระบุต่อไปในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒. งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖๙๙,๙๒๔,๙๕๖,๔๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๖)

๓. งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๓,๙๖๘,๐๒๑,๖๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๗)

๔. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๙๐,๗๒๘,๒๒๗,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๘)

๕. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๕,๙๖๕,๘๕๔,๓๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๙)

๖. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการต่างประเทศ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔,๐๓๙,๔๘๒,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๐)

๗. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๘๔๐,๓๔๔,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๑)

๘. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๒,๓๗๘,๖๓๔,๓๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๒)

๙. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔๗,๑๕๘,๓๐๑,๑๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๐. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕๓,๐๕๐,๓๐๖,๖๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๔)

๑๑. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๖๖,๐๑๔,๖๑๑,๗๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๕)

๑๒. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕,๕๑๑,๐๐๓,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๓. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๔,๓๗๕,๘๒๐,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๗)

๑๔. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพลังงาน ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑,๒๖๖,๘๕๙,๙๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๘)

๑๕. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔,๑๒๖,๘๐๑,๔๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๖. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงมหาดไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๒๖,๙๒๙,๘๕๕,๕๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๐)

๑๗. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๖,๔๓๗,๔๘๕,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๑)

๑๘. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงแรงงานและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖๘,๔๖๑,๑๗๙,๖๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๒)

๑๙. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕,๗๒๒,๐๐๖,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๓)

๒๐. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๑๒๖,๐๘๒,๖๕๗,๔๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๔)

๒๑. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๕๕,๘๕๔,๔๒๖,๙๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๕)

๒๒. งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒,๗๐๗,๒๔๐,๒๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๓. งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔๑,๙๕๖,๔๐๖,๗๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๗)

๒๔. งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ตั้งเป็นจำนวน ๔,๒๗๕,๖๓๘,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๘)

๒๕. งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๗๓,๗๔๘,๒๐๕,๓๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๒๙)

๒๖. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐสภา ให้ตั้งเป็นจำนวน ๓,๐๑๒,๘๖๒,๗๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๐)

๒๗. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของศาล ให้ตั้งเป็นจำนวน ๘,๖๙๐,๒๐๗,๒๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๑)

๒๘. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๗,๘๕๘,๐๓๗,๒๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๒)

๒๙. งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๑๘,๗๙๒,๐๔๓,๙๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๓)

๓๐. งบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๒๐๗,๑๓๔,๔๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๔)

๓๑. งบประมาณรายจ่ายของสภาอากาศไทย ให้ตั้งเป็นจำนวน ๙,๗๐๓,๓๒๓,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๕)

๓๒. งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการในพระองค์ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๙,๙๐๔,๐๗๒,๐๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๖)

๓๓. งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ ให้ตั้งเป็นจำนวน ๖๙,๗๙๕,๘๘๒,๘๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๗)

๓๔. งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบุคลากรภาครัฐ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๘๕๒,๖๗๔,๓๓๑,๒๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๘)

๓๕. งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๒๙๙,๓๒๙,๔๒๗,๓๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๓๙)

๓๖. งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ให้ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เป็นจำนวน ๔๖๒,๔๗๐,๓๐๘,๕๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๐)

๓๗. งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ให้ตั้งเป็นจำนวน ๗๑,๐๓๘,๐๔๐,๓๐๐ บาท (ร่างมาตรา ๔๑)

สรุปสาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

หลักการ

ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
เป็นจำนวนไม่เกิน
๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
และเพื่อค่าใช้จ่ายคงคลัง
๗๑,๐๓๘,๐๔๐,๓๐๐ บาท

เหตุผล

เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณ
ได้มีกรอบวงเงินงบประมาณ
สำหรับใช้จ่าย
ในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๗๐

เป้าหมาย

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
มุ่งสร้างโอกาส ยกระดับคุณภาพชีวิต และความมั่นคง
ของประชาชนในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง
ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล

ขับเคลื่อน
เศรษฐกิจ

พัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน

สร้าง
โอกาส

ยกระดับ
คุณภาพชีวิต

เสริมสร้าง
ความมั่นคง

๑. จำแนกตามกลุ่มงบประมาณ

๒. จำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ (๖ ยุทธศาสตร์)

๑. ด้านความมั่นคง	
๒. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	
๓. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	
๔. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	
๕. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
๖. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	

รายการสำรองจ่าย

๑. แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

- ป้องกัน/แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติ
- ฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม
- รองรับวิกฤตราคาพลังงาน
- ภารกิจจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ

๒. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

- บริหารจัดการหนี้และชำระหนี้ภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

- เพื่อชดใช้เงินคงคลังตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สรุปเป้าหมายการดำเนินนโยบายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

- ✓ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ✓ สร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง
- ✓ รักษาเสถียรภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ
- ✓ ใช้จ่ายภาษีของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุล
จำนวนงบประมาณ
๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท)

บริหารงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายและกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้มีกรอบวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยนายกรัฐมนตรี

นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นจำนวนไม่เกิน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเพื่อขอใช้เงินคงคลัง เป็นจำนวน ๗๑,๐๓๘,๐๔๐,๓๐๐ บาท

เหตุผล

เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้มีกรอบวงเงินงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่รัฐบาลนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรฉบับนี้ คือ กลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มุ่งสร้างโอกาส ยกระดับคุณภาพชีวิต และความมั่นคงของประชาชน ในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึงตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึงหมายเลข ๔ ในหน้าที่ ๘๗

สำหรับภาวะเศรษฐกิจทั่วไป เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๗๐ มีแนวโน้มที่จะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๑.๗ ถึงร้อยละ ๒.๗ (ค่ากลางร้อยละ ๒.๒) ตามการฟื้นตัวที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและการค้าโลก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการขยายตัวของภาคการส่งออกสินค้าและบริการ ประกอบกับการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุปสงค์ภายในประเทศ ทั้งด้านการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ตลอดจนแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาครัฐและงบประมาณภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๙ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มที่จะเผชิญความไม่แน่นอนสูง ทั้งจากความยืดหยุ่นของสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง ความไม่แน่นอนของมาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศเศรษฐกิจหลัก และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๕ ถึงร้อยละ ๑.๕ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๐) แต่ยังคงมีความไม่แน่นอนสูงจากวิกฤตพลังงาน และดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มเกินดุลร้อยละ ๑.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ฐานะการคลังของประเทศ มีหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๙ มีจำนวนประมาณ ๑๒,๗๘๙,๒๕๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นเก้าพันสองร้อยห้าสิบล้านสามแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ที่กำหนดไว้ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยหนี้สาธารณะที่เป็นข้อผูกพันของรัฐบาล ซึ่งเกิดจากการกู้ยืมเงินโดยตรง และการค้าประกันเงินกู้โดยรัฐบาล มีจำนวนประมาณ ๑๒,๒๓๘,๙๙๘,๙๐๐,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านสองแสนสามหมื่นแปดพันเก้าร้อยเก้าสิบล้านแปดพันเก้าแสนบาท) โดยปัจจุบันฐานะเงินคงคลัง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ มีจำนวนประมาณ ๓๔๑,๐๑๘,๒๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นหนึ่งพันสิบแปดล้านสองแสนบาท) โดยรัฐบาลจะบริหารเงินคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และบริหารรายรับและรายจ่ายของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ในส่วนฐานะและนโยบายการเงินนั้น อัตราดอกเบี้ยปัจจุบันอยู่ในระดับที่เหมาะสมในการรองรับเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นชั่วคราวจากปัจจัยด้านอุปทานที่ยังมีความไม่แน่นอนในระดับสูง โดยต้องติดตามผลกระทบจากความขัดแย้งและปัจจัยอื่น ๆ ต่อความเสี่ยงเงินเฟ้อในระยะต่อไป คณะกรรมการนโยบายการเงินจึงมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ ๑.๐๐ ต่อปี ในการประชุมเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙ ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายการเงินจะพิจารณาให้เหมาะสมกับแนวโน้มเศรษฐกิจและเงินเฟ้อ พร้อมทั้งติดตามพัฒนาการแนวโน้มเศรษฐกิจการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาคงคู่กับการดูแลเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน และรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน สำหรับฐานะการเงินด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดี มูลค่าเงินสำรองระหว่างประเทศ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ มีจำนวนประมาณ ๒๘๑,๗๔๒,๔๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนแปดหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยสี่สิบล้านสี่แสนดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นประมาณ ๒.๘ เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง

ภายใต้สภากาการณ์ทางเศรษฐกิจดังกล่าว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึง และมีคุณภาพ ควบคู่กับการผลักดันการปฏิรูปประเทศเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม โดยประมาณการจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรสุทธิ การขายสิ่งของและบริการ รัฐพาณิชย์และ รายได้อื่น รวมทั้งสิ้น จำนวนประมาณ ๓,๑๔๕,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพัน สองร้อยล้านบาท) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ จากปีก่อน และหักการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวนประมาณ ๑๔๕,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันสองร้อยล้านบาท) คงเหลือเป็นรายได้สุทธิที่สามารถนำมาจัดสรร เป็นรายจ่ายของรัฐบาล จำนวนประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านล้านบาท) และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวนประมาณ ๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) รวมเป็นรายรับทั้งสิ้น จำนวนประมาณ ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) เท่ากับวงเงินงบประมาณรายจ่าย

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นภายใต้ความท้าทายที่สำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

ประการแรก คือ การผันผวนและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การเมือง ภูมิรัฐศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะวิกฤตด้านพลังงานจากสถานการณ์ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นในระยะที่ผ่านมา ส่งผลต่อราคาพลังงาน และแนวโน้ม การจัดหาเชื้อเพลิงในอนาคต ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลยังมีปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบ ต่อการดำรงชีพของประชาชนที่ต้องดูแลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการวางรากฐานของประเทศ ในอนาคต ท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อรูปแบบ การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

ประการที่สอง คือ สถานการณ์ทางการคลังของรัฐในส่วนรายจ่ายประจำ ที่เป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องจัดสรรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รัฐบาลมีงบประมาณ คงเหลือสำหรับรายจ่ายลงทุนซึ่งเป็นรายจ่ายสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจลดลง และด้วยข้อจำกัดในการจัดเก็บรายได้ ประกอบกับความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางการคลัง ในการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะที่ผ่านมา ทำให้รัฐบาลมีความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายงบประมาณ แบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศเพิ่มสูงขึ้นและเข้าใกล้กรอบเพดานหนี้สาธารณะที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๗๐ ความเปราะบาง ทางการคลังเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน และความกังวล ต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว

ดังนั้น ในการดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลาง รัฐบาลจึงมุ่งเน้น การฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง โดยให้ความสำคัญ กับการปรับสมดุลทางการคลังในทุกมิติภายใต้กรอบวินัยการคลัง ความโปร่งใส และเป็นรูปธรรม ในทุกมิติของการบริหารจัดการด้านการคลัง โดยมีแนวทางที่จะปรับลดขนาดการขาดดุลการคลัง

ให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓.๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการคลังของรัฐบาล เพื่อนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศให้กลับสู่สถานะที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในอนาคต

ภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จึงต้องทำหน้าที่สองด้านพร้อมกัน คือ ประคับประคองประชาชนและเศรษฐกิจในปัจจุบัน และวางรากฐานให้ประเทศแข็งแกร่งขึ้นในอนาคต โดยรัฐบาลได้ยึดหลัก ๕T ในการจัดทำงบประมาณ ได้แก่ ๑) Target ใช้งบประมาณให้ตรงเป้า ตรงกลุ่ม ตรงปัญหา และลดรายการที่ยังไม่จำเป็น ๒) Transparent จัดทำงบประมาณให้สะท้อนภาระค่าใช้จ่ายจริง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเปิดเผยข้อมูลให้วิเคราะห์ต่อได้ ๓) Transition ช่วยประเทศข้ามผ่านวิกฤต โดยเฉพาะด้านพลังงาน ค่าครองชีพ และภัยพิบัติ พร้อมลดความเปราะบางในระยะยาว ๔) Transformation เปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจและภาครัฐ ผ่านการลงทุนในคน ดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ทักษะและกฎหมายที่เอื้อต่อการแข่งขัน และ ๕) Together ระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งงบประมาณรัฐวิสาหกิจ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และมาตรการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้ทรัพยากรที่มีจำกัดสร้างผลลัพธ์ได้มากที่สุด

ในการนี้ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จึงได้มุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของประเทศ ยึดหลักการจัดทำงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการตอบโจทย์ความต้องการ และการลดผลกระทบของประชาชนบนพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลจริง ความจำเป็นเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล คำนึงถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณในปีที่ผ่านมา การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน และต้องเป็นไปตามกรอบวินัยการคลังของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณโดยพิจารณาความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณา นำเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้ เงินสะสมคงเหลือ มาดำเนินโครงการภาครัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น เงินกู้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศ

ในการนี้ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ควบคู่กับการสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และได้จัดทำงบประมาณเพื่อมุ่งเน้นตอบโจทย์นโยบายสำคัญของรัฐบาล ๕ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านเศรษฐกิจ เช่น การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้มีรายได้มากขึ้น ลดภาระค่าใช้จ่าย เพิ่มกำลังซื้อ มีโอกาสที่เปิดกว้างขึ้น ผ่านนโยบายคนตัวเล็กพลัส การสร้างความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเดิม ควบคู่กับการสร้างเครื่องยนต์เศรษฐกิจสำคัญใหม่ เช่น ดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) พลังงานสะอาด ยานยนต์สมัยใหม่ การแพทย์และสุขภาพ ผ่านนโยบายการลงทุนพลัส ซึ่งนอกจากงบประมาณรายจ่ายลงทุน ตามร่างพระราชบัญญัติที่จะลงสู่ระบบเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศด้านต่าง ๆ แล้ว ยังรวมถึงความพยายามของรัฐบาลในการดึงดูดเงินลงทุนเข้าประเทศ การลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ผ่านกลไก Thailand Fast Pass ที่จะเข้ามาช่วยเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบาย Trade พลัส และนโยบายเมดิอินไทยแลนด์ SMEs พลัส เพื่อเพิ่มสมรรถนะผู้ประกอบการให้แข็งแกร่ง มีรายได้มากขึ้น รวมทั้งเร่งผลักดันสินค้าและบริการไทยสู่ตลาดโลก ขยายตลาดการส่งออก สร้างรายได้เข้าประเทศ ตลอดจนส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจชุมชนผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด เพื่อให้เม็ดเงินหมุนเวียนในพื้นที่ผ่านนโยบายชุมชนพลัส

๒) ด้านต่างประเทศและความมั่นคง เช่น การเร่งเสริมสร้างสถานะและความเชื่อมั่นต่อไทยในเวทีโลก การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน พัฒนาระบบและศักยภาพการป้องกันประเทศให้มีความพร้อม เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนพัฒนาระบบทหารอาสาและการปฏิรูประบบเกณฑ์ทหาร

๓) ด้านสังคม เช่น การให้ความสำคัญกับการลงทุนในทุนมนุษย์ ผ่านนโยบายการศึกษาเท่าเทียมพลัส เรียนฟรีมีงานทำ เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ปรับหลักสูตรการศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ และการจ้างงานให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการจ้างงานในอนาคต (Skill Bridge) การยกระดับเศรษฐกิจชุมชน รวมถึงการพัฒนาระบบประกันสุขภาพของคนไทยให้สามารถรักษาทุกที่ได้ทันที การดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยจัดให้มีอาสาพยาบาลเพื่อลดภาระโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลชุมชน รวมถึงยกระดับคุณภาพบริการปฐมภูมิ ผ่านนโยบายสูงวัยพลัส

๔) ด้านภัยพิบัติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างการเติบโตเชิงคุณภาพควบคู่กับการเติบโตเชิงปริมาณ เปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ผลักดันให้ประเทศบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าและสมดุล เน้นการใช้พลังงานสะอาด ผ่านนโยบายเศรษฐกิจสีเขียวพลัส รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำและป้องกันภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ

๕) ด้านการบริหารภาครัฐและการปฏิรูปกฎหมาย เช่น ราชการทันใจ มุ่งเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลอัจฉริยะอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มประสิทธิภาพอำนวยความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐ ผ่านนโยบาย AI พลัส และนโยบายไทยแลนด์พลัส รวมทั้งผลักดันการพัฒนา ทบพจนกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ตลอดจนแก้ไขปัญหาคอรัปชั่นเชิงโครงสร้างอย่างจริงจัง

ส่วนนโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ นั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลัง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ให้สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจ และตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง ความจำเป็นและการกิจของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยได้กำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ดังนี้

๑. ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึง และมีคุณภาพ โดยมุ่งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศควบคู่กับการผลักดันการปฏิรูปประเทศ เพื่อสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด พร้อมทั้งการสร้างความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศ การปรับตัว และการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การป้องกันภัยพิบัติ และการเตรียมความพร้อมรับมือภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งเสริมการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสวัสดิการที่เหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำ และคำนึงถึงมิติเพศภาวะ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารจัดการภาครัฐอย่างบูรณาการ โดยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒. มุ่งเน้นจัดทำงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของประเทศ (Precisely Targeted Budgeting) ยึดหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero - Based Budgeting) โดยพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ ความเหมาะสม กับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งพิจารณาบทวน เพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่หมดความจำเป็นหรือมีความสำคัญในระดับต่ำ และลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อน โดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) รวมถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณในปีที่ผ่านมา

๓. จัดทำแผนงาน/โครงการ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ ที่ชัดเจน ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลจริง (Demand - Driven by Data Analytics) ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

๔. จัดทำงบประมาณโดยพิจารณาให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้ เงินสะสมคงเหลือ มาดำเนินโครงการภาครัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น เงินกู้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศ

๕. ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณมิติพื้นที่ (Area) ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น ตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพิ่มความร่วมมือระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวนประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวนประมาณ ๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๓.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ จำนวนประมาณ ๒,๗๘๖,๓๖๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นหกพันสามร้อยหกสิบเจ็ดล้านหนึ่งแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖ ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวนประมาณ ๗๑,๐๓๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันสามสิบแปดล้านหนึ่งแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๙ ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายลงทุน จำนวนประมาณ ๗๘๙,๑๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบเอ็ดล้านห้าแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ ของวงเงินงบประมาณ และรายจ่ายเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ จำนวนประมาณ ๑๕๑,๕๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๐ โดยรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ที่เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวนประมาณ ๑๐,๐๙๖,๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเก้าสิบล้านเจ็ดแสนบาท) โดยมีสาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำแนกตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ ดังนี้

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำแนกตาม
กลุ่มงบประมาณ ประกอบด้วย

(๑.๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง จำนวนประมาณ
๖๙๓,๘๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนเก้าหมื่นสามพันแปดร้อยแปดสิบล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ
๑๘.๓ ของวงเงินงบประมาณ

(๑.๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ จำนวนประมาณ
๑,๓๔๒,๘๓๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสามแสนสี่หมื่นสองพันแปดร้อยสามสิบหกล้านสามแสนบาท)
คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ ของวงเงินงบประมาณ

(๑.๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ จำนวนประมาณ
๗๐,๒๔๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสองร้อยสี่สิบล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑.๙ ของวงเงิน
งบประมาณ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

- ๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๒) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๓) รัฐบาลดิจิทัล

(๑.๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร จำนวนประมาณ
๘๕๒,๖๗๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนห้าหมื่นสองพันหกกร้อยเจ็ดสิบล้านสองแสนบาท)
คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ ของวงเงินงบประมาณ

(๑.๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน จำนวนประมาณ
๒๙๔,๘๕๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเก้าหมื่นสี่พันแปดร้อยห้าสิบล้านหนึ่งแสนบาท)
คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ของวงเงินงบประมาณ

(๑.๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ จำนวนประมาณ
๔๖๒,๔๗๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบล้านสามแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ
๑๒.๒ ของวงเงินงบประมาณ

(๑.๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวนประมาณ
๗๑,๐๓๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันสามสิบล้านหนึ่งแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑.๙
ของวงเงินงบประมาณ

(๒) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำแนกตาม
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ กำหนดไว้จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ ๑ รายการ สรุปสาระสำคัญได้
ดังนี้

(๒.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านความมั่นคง

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ
๔๐๗,๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบล้านหนึ่งแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗
ของวงเงินงบประมาณ เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

- ๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
- ๒) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๔) การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๕) การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
- ๖) การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๗) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- ๘) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหาร

จัดการภัยพิบัติ

- ๙) การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และความพร้อม

เผชิญภัยคุกคามทุกมิติ

- ๑๐) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
- ๑๑) การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- ๑๒) การสนับสนุนด้านความมั่นคง
- ๑๓) แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง
- ๑๔) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

(๒.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๓๔๘,๔๒๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นแปดพันสี่ร้อยยี่สิบเจ็ดล้านสี่แสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๙.๒ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้มีเสถียรภาพและยั่งยืน ยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ขยายโอกาสทางการค้า การลงทุนควบคู่ไปกับการกระจายความเจริญในทุกภูมิภาค จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

- ๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- ๒) การส่งเสริม พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- ๓) การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
- ๔) การพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- ๕) การพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์
- ๖) การพัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน
- ๗) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- ๘) การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมที่เข้มแข็ง แข่งขันได้
- ๙) การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ๑๐) การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

และอุตสาหกรรมและบริการอื่น

๑๑) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
๑๒) การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ
นวัตกรรม

- ๑๓) การสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๑๔) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๑๕) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

(๒.๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๖๑๑,๑๙๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่ล้านห้าแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยในทุกมิติให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีทักษะที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสังคมโลก จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

- ๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
๓) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
๔) การเสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี
๕) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬา
๖) การสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

- ๗) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

- ๘) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

(๒.๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค

ทางสังคม

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๙๖๐,๙๑๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนหกหมื่นเก้าร้อยสิบหกล้านหกแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับสวัสดิการพื้นฐาน บริการสาธารณะอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

- ๑) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
๒) การส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น
๓) การส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

- ๔) การรองรับสังคมสูงวัย
- ๕) การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
- ๖) การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
- ๗) การสร้างหลักประกันทางสังคม
- ๘) การสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา
- ๙) มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม
- ๑๐) การสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค

ทางสังคม

- ๑๑) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค

ทางสังคม

- ๑๒) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

(๒.๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต

ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๑๓๗,๕๐๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยเจ็ดล้านแปดแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๓.๖ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล ส่งเสริมการรับมือกับภัยธรรมชาติ การจัดการมลพิษและสุขภาพประชาชน และการบริหารจัดการผลิตภาพน้ำ ทั้งระบบ จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

- ๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกัน
- การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

- ๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- ๓) การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ
- ๔) การจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
- ๕) การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๖) การบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๗) การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๘) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต

ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- ๙) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

(๒.๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร

จัดการภาครัฐ

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๖๗๖,๓๒๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบล้านสองแสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อยกระดับการบริการภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง จำแนกตามแผนงานได้ ดังนี้

ภาครัฐ

๑) การพัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพ

๒) การบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

๓) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔) การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๕) การสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ

การบริหารจัดการภาครัฐ

๖) แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ

การบริหารจัดการภาครัฐ

๗) แผนงานบุคลากรภาครัฐ

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวนประมาณ ๖๔๖,๔๖๘,๔๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนสี่หมื่นหกพันสี่ร้อยหกสิบแปดล้านสี่แสนบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ ของวงเงินงบประมาณ เพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรับรองเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น โดยมีได้คาคัดหมายสำหรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น บริหารจัดการหนี้ภาครัฐ และเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ดังนี้

(๑) แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวนประมาณ ๑๑๒,๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสองพันเก้าร้อยหกสิบล้านบาท) เพื่อป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม เพื่อรองรับผลกระทบจากวิกฤตความผันผวนของราคาพลังงาน และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ รวมทั้งจัดสรรเงินชดเชยค่างานก่อสร้างเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพก่อสร้าง โดยคำนึงถึงวินัยทางการคลัง

(๒) แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ จำนวนประมาณ ๔๖๒,๔๗๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นสามพันสี่ร้อยเจ็ดสิบสามแสนบาท) เพื่อให้การบริหารจัดการหนี้และการชำระหนี้ภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจ

(๓) แผนงานรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวนประมาณ ๗๑,๐๓๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันสามสิบแปดล้านหนึ่งแสนบาท) เพื่อเป็นรายจ่ายชดใช้เงินคงคลังที่ได้จ่ายไปแล้ว ตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มุ่งเป้าขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มุ่งสร้างโอกาส และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ภายใต้แรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและอุปสงค์ภายในประเทศ รัฐบาลจึงดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุล จำนวนประมาณ ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) เพื่อรักษาเสถียรภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐบาลจะบริหารงบประมาณรายจ่ายนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายและกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด จะใช้จ่ายภาษีของประชาชน ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้เม็ดเงินไปสู่ประชาชน สร้างการเติบโตให้ประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ทั่วถึงและยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒.๑.๒ การอภิปรายสนับสนุนและแสดงเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หลังจากที่ นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนและแสดงเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จัดทำขึ้นภายใต้หลักการบริหารงบประมาณที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความคุ้มค่า โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาเศรษฐกิจ การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเทคโนโลยีและรัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(๒) ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับข้อจำกัดทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศหลายประการ ทั้งการเติบโตที่ไม่สมดุลกับศักยภาพของประเทศ ภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก นโยบายกีดกันทางการค้า และราคาพลังงานที่ไม่แน่นอน ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว รัฐบาลได้จัดทำงบประมาณด้วยความรอบคอบ โดยคำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลัง การบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศของประชาชนและนักลงทุน

(๓) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่ได้แถลงต่อรัฐสภา โดยมีข้อเสนอให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒^๒ เพื่อนำไปดำเนินการเพิ่มวงเงินสวัสดิการผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐให้สอดคล้องกับค่าครองชีพและราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น

^๒ พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=EKVP6>

ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยและประชาชนกลุ่มเปราะบาง อันมีส่วนสำคัญในการบรรเทาความเดือดร้อน ลดภาระค่าครองชีพ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และช่วยกระตุ้นการใช้จ่าย และการอุปโภคบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)

(๔) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความครอบคลุมภารกิจพื้นฐานของรัฐ ทั้งรายจ่ายประจำ ภาระผูกพัน การรักษาประสิทธิภาพของระบบราชการ และการบำรุงรักษาระบบพื้นฐาน นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านสังคมและมาตรการช่วยเหลือประชาชนแบบมุ่งเป้าหมายเฉพาะ โดยครอบคลุมกลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้มีรายได้น้อย และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างหลักประกันทางสังคมอย่างทั่วถึง

(๕) รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาชนและชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ผ่านการใช้ทรัพยากรภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ลดความเหลื่อมล้ำ และกระจายรายได้สู่พื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสินค้า OTOP การยกระดับผลิตภัณฑ์ เพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนแหล่งทุน เพื่อให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ ลดการพึ่งพาราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน และยกระดับสินค้าไทยสู่ตลาดที่มีศักยภาพ

(๖) การเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจากการเน้นปริมาณไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่มีผลสัมฤทธิ์ เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และโครงการชุมชนพลัส (Community Plus) เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนและอัตลักษณ์ท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย สร้างรายได้ที่มีคุณภาพ กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดการท่องเที่ยวโลกอย่างยั่งยืน

(๗) การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริการดิจิทัลแบบเบ็ดเสร็จ โดยบูรณาการงานบริการภาครัฐบนแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง เพื่อเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและยกระดับมาตรฐานการให้บริการประชาชน ถือเป็นการลงทุนเชิงโครงสร้างในการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในระยะยาว ควบคู่กับมาตรการที่ไม่ใช้งบประมาณ เช่น การลดขั้นตอนการขออนุญาต การยกเลิกใบอนุญาตที่ไม่จำเป็น และการลดความซ้ำซ้อนของกฎระเบียบ ถือเป็นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับเปลี่ยนระบบราชการให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส และเป็นธรรม ลดภาระของประชาชนและภาคธุรกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และวางรากฐานการบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

(๘) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ ผ่านการบำรุงซ่อมแซมทางหลวงและระบบขนส่งสาธารณะ พร้อมทั้งชะลอการก่อสร้างอาคารและการจัดซื้อครุภัณฑ์ใหม่ที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน นอกจากนี้ ยังรักษาวินัยทางการคลังอย่างเคร่งครัด โดยปรับลดแผนบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ควบคู่กับการวางรากฐานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอนาคต

(๙) เห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่เพิ่มการลงทุนเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ทั้งการเพิ่มงบประมาณกองทุนผู้สูงอายุ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุผ่านมาตรการทางภาษี และการส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

(๑๐) แม้งบประมาณด้านคมนาคมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จะลดลง แต่เห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม โดยเฉพาะโครงการรถไฟทางคู่และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายใต้ (M8) เพื่อยกระดับระบบโลจิสติกส์ ลดต้นทุนการขนส่ง เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมในประเทศและภูมิภาค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ใช้กลไกทางการเงินและการลงทุนรูปแบบอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public - Private Partnership : PPP) กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) และเครื่องมือทางการเงินอื่นที่เหมาะสม เพื่อระดมแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนภาครัฐและขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

(๑๑) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการที่ดินทำกินผ่านโครงการเกี่ยวกับการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map) โดยมีการนำเทคโนโลยีรังวัดดาวเทียมความแม่นยำสูง (RTK GNSS) มาใช้จะช่วยแก้ไขปัญหาข้อพิพาทที่ดินทับซ้อนได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ให้เป็นโฉนดเพื่อการเกษตร ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ดียิ่งขึ้น

(๑๒) การสร้างระบบฐานข้อมูลกลางสำหรับการบริหารจัดการน้ำทั้ง ๒๒ ลุ่มน้ำ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรน้ำเป็นไปบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และลดการใช้ดุลพินิจ และการเพิ่มงบประมาณด้านเทคโนโลยีน้ำ จะช่วยยกระดับการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพและสนับสนุนให้การบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน

(๑๓) สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณด้านความมั่นคง เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงเศรษฐกิจ การค้าชายแดน และการท่องเที่ยว จึงเสริมสร้างศักยภาพด้านความมั่นคงอย่างรอบด้าน โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑๓.๑) ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ หน่วยงานด้านความมั่นคง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันป้องกันภัยคุกคามภายนอกและสร้างความมั่นคงภายใน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบเฝ้าระวัง การสื่อสาร และการปฏิบัติการตามแนวชายแดน เพื่อยกระดับศักยภาพด้านความมั่นคงในระยะยาว

(๑๓.๒) สนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศให้แก่สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับ และหุ่นยนต์ลาดตระเวน เพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ลดการพึ่งพาการนำเข้า และเสริมสร้างความยั่งยืนของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทย

(๑๓.๓) จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศูนย์พักพิงชั่วคราวที่ได้มาตรฐาน พร้อมระบบสาธารณูปโภคและการสื่อสารที่จำเป็น รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดเตรียมพื้นที่ปลอดภัยให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

(๑๓.๔) การสร้างภูมิคุ้มกันและการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน โดยบูรณาการงบประมาณด้านความมั่นคงกับด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน การอพยพ การใช้ระบบแจ้งเตือนภัย และการปฐมพยาบาล พร้อมจัดการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ

(๑๓.๕) สนับสนุนนโยบายการปรับโครงสร้างกำลังพลสู่ระบบทหารอาสา พร้อมส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพของกำลังพล และเร่งจัดทำกฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ค่าตอบแทน และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิรูประบบกำลังพลเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๒.๑.๓ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อสังเกตที่มีต่อเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีข้อสังเกต รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ภาพรวมของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ และภาพรวมตามยุทธศาสตร์และแผนงานต่าง ๆ

๑) ประเด็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ กับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๑.๑) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก ขณะที่ยังคงมีงบประมาณเพื่อส่งเสริมการสร้างอาชีพ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และการเพิ่มรายได้ของประชาชนยังมีสัดส่วนจำกัด ประกอบกับหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่ยังขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรและขนาดเศรษฐกิจเป็นสำคัญ อาจส่งผลให้

จังหวัดขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับศักยภาพและความจำเป็นของพื้นที่ จึงเห็นควรทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้คำนึงถึงความเหลื่อมล้ำและศักยภาพในการพัฒนาของแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น

๑.๒) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ยังคงมีลักษณะต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ขณะที่รายจ่ายประจำยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้วงเงินสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศมีข้อจำกัด อันสะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างทางการคลังที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของฐานะการคลังและรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๑.๓) รัฐบาลมิได้ระบุแหล่งที่มาของรายได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความไม่ชัดเจนด้านนโยบายและการบริหารการคลัง จึงควรเพิ่มความโปร่งใสในการกำหนดแหล่งรายได้และกรอบทางการคลังเพื่อรองรับการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

๑.๔) การใช้จ่ายงบประมาณควรยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ควรกำกับดูแลการกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) หรือคุณลักษณะเฉพาะที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมิให้เอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายหนึ่ง รายใด รวมทั้งยกระดับมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพและเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน

๑.๕) การปรับโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสะท้อนแนวโน้มการกระจายอำนาจสู่พื้นที่มากขึ้น อย่างไรก็ตาม สัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลยังอยู่ที่ร้อยละ ๒๙.๓๕ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายตามกฎหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ จึงควรเร่งผลักดันการกระจายอำนาจทางการคลังและเพิ่มศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้และยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๑.๖) ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและภายในประเทศ เช่น การเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ความขัดแย้งทางภูมิศาสตร์ วิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ปัญหาสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เยาวชนออกจากระบบการศึกษา ภาวะหนี้สินครัวเรือน ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรมุ่งวางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ การเพิ่มผลิตภาพของแรงงาน และการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพและทักษะที่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) มีอัตราการเติบโตสูงขึ้น และรัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้นโดยไม่ต้องปรับขึ้นอัตราภาษี

๒) ประเด็นเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณแบบขาดดุลและฐานะทางการคลัง

๒.๑) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ยังคงกำหนดให้มีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในระดับสูง โดยมีสัดส่วนการขาดดุลเกินกว่าร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) สะท้อนให้เห็นว่ารายจ่ายภาครัฐยังสูงกว่ารายได้ที่จัดเก็บได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากดำเนินการในลักษณะดังกล่าวเป็นระยะเวลานาน อาจส่งผลให้ภาระหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น และส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถของภาครัฐในการรองรับวิกฤตเศรษฐกิจในอนาคต รวมถึงเสถียรภาพทางการคลังและเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

๒.๒) แม้ว่ารัฐบาลได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ แบบขาดดุลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ แต่การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ ๒๐.๘ ของวงเงินงบประมาณ และลดลงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา ทั้งที่รัฐบาลคาดการณ์ว่าแนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จะขยายตัวระหว่างร้อยละ ๑.๗ ถึงร้อยละ ๒.๗ ตามการฟื้นตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจและการค้าโลก จึงมีข้อสังเกตว่าการกำหนดสัดส่วนรายจ่ายลงทุนดังกล่าวอาจไม่เพียงพอต่อการยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๒.๓) การจำแนกประเภทรายจ่ายลงทุนยังมีความไม่ชัดเจน โดยเฉพาะการนับรายจ่ายบางรายการของงบกลางและงบกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นรายจ่ายลงทุน ทั้งที่ลักษณะการใช้จ่ายอาจมิได้ก่อให้เกิดสินทรัพย์หรือผลตอบแทนในระยะยาว ขณะเดียวกันงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการแข่งขันของประเทศกลับได้รับการจัดสรรลดลง จึงควรทบทวนหลักเกณฑ์การจำแนกรายจ่ายลงทุนให้สะท้อนถึงลักษณะของการลงทุนที่แท้จริงมากยิ่งขึ้น

๒.๔) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในโครงการก่อสร้างและการซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ ในขณะที่การจัดสรรงบประมาณรองรับค่าใช้จ่ายด้านบำนาญชราภาพและค่ารักษาพยาบาลข้าราชการยังต่ำกว่ารายจ่ายจริง ส่งผลให้รัฐบาลต้องนำเงินคงคลังมาทดรองจ่าย และตั้งงบประมาณขาดใช้ในปีงบประมาณถัดไป สภาการณดังกล่าวยังสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านการประมาณการรายจ่ายและการบริหารงบประมาณของภาครัฐ

๒.๕) การจัดทำงานงบประมาณแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องตลอดหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการกำหนดกรอบวงเงินขาดดุลในระดับสูงใกล้เคียงเพดานที่กฎหมายกำหนด สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านฐานะการคลังของประเทศ ดังนั้น รัฐบาลควรดำเนินมาตรการควบคู่ทั้งด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐ การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และการเพิ่มศักยภาพการจัดเก็บรายได้ของรัฐ เพื่อสร้างความมั่นคงทางการคลังในระยะยาว

๓) ประเด็นเกี่ยวกับการคาดการณ์การจัดเก็บรายได้ของรัฐ

๓.๑) รายได้ของรัฐบาลในปัจจุบันยังเพียงพอสำหรับรองรับรายจ่ายประจำและภาระผูกพันเป็นหลัก ขณะที่สัดส่วนการจัดเก็บรายได้ภาษีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) อยู่ในระดับต่ำ ประมาณร้อยละ ๑๔.๖ ส่งผลให้การลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศต้องพึ่งพาการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเป็นส่วนใหญ่ จึงเห็นควรปฏิรูประบบภาษีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของรัฐและเสริมสร้างความยั่งยืนทางการคลัง โดยไม่ควรมุ่งเน้นการปรับเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นมาตรการแรก

๓.๒) การลงทุนพัฒนาทุนมนุษย์และการวิจัยและพัฒนา เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และขยายฐานภาษี ซึ่งช่วยเพิ่มรายได้ของรัฐอย่างยั่งยืนโดยไม่ต้องปรับขึ้นอัตราภาษีเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ที่มุ่งพัฒนาทักษะแรงงานตลอดชีวิตผ่านระบบเครดิต และสาธารณรัฐเกาหลีที่ลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาสูง ร้อยละ ๔ ถึงร้อยละ ๕ ของ GDP จนสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง ในขณะที่กลุ่มประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา มีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเฉลี่ยร้อยละ ๒.๗๗ ของ GDP ประเทศไทยควรนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

๓.๓) การเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ของรัฐควรมุ่งเน้นการขยายฐานภาษีและพัฒนาระบบภาษีให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีจากเศรษฐกิจดิจิทัล การส่งเสริมให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจจนกระบบเข้าสู่ระบบภาษี ตลอดจนการยกระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน เพื่อสร้างฐานรายได้ของรัฐอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้สามารถรองรับการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ประชาชนอย่างครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๔) รัฐบาลควรดำเนินมาตรการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติ และเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้มาตรฐานภาษีระหว่างประเทศ เช่น ภาษีเงินได้นิติบุคคลขั้นต่ำของโลก (Global Minimum Tax) เพื่อให้บริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ต้องจ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ ๑๕ เพื่อรักษาฐานภาษีของประเทศ เพิ่มความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยภายใต้บริบทเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

๔) ประเด็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลและการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔.๑) รัฐบาลควรยกระดับมาตรฐานธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนากฎหมายและกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการดำเนินคดี การติดตามทรัพย์สิน และการป้องกันการฟอกเงิน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการบริหารราชการแผ่นดิน และสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานของประเทศให้สอดคล้องกับแนวทางสากล

๔.๒) รัฐบาลควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐและการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจจับความผิดปกติ วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของข้อมูล และเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านการทุจริตเชิงรุก เพื่อตรวจสอบความเชื่อมโยงหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของผู้ยื่นข้อเสนอ เปรียบเทียบราคากลางข้ามพื้นที่หรือหน่วยงาน ค้นหารูปแบบความผิดปกติของการทำสัญญา ขยายผลการสืบสวน และสนับสนุนการติดตามทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔.๓) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐควรเปิดโอกาสให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี เป็นธรรม และโปร่งใส โดยเฉพาะการใช้วิธีเฉพาะเจาะจงในการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนบาท) ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ บางรายและลดประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ จึงควรทบทวนหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างให้ส่งเสริมการแข่งขันและลดความเสี่ยงต่อการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๔.๔) การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างควรครอบคลุมทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการ ตั้งแต่การกำหนดโครงการ การจัดทำสัญญา การบริหารสัญญา การเบิกจ่ายงบประมาณ ความก้าวหน้าของโครงการ ตลอดจนผลการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบ และมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รัฐบาลควรนำแนวปฏิบัติด้านความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative : CoST) มาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับมาตรฐานความโปร่งใสและประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของภาครัฐ

๕) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม

๕.๑) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแบบบูรณาการระหว่างหน่วยรับงบประมาณ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด

๕.๒) การกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณสามารถนำเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้หรือเงินสะสมคงเหลือ มาใช้ดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ควรดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และกำหนดเงื่อนไขการร่วมลงทุนที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันการผูกขาดหรือเอื้อประโยชน์แก่เอกชนรายหนึ่งรายใด

๕.๓) การตั้งงบประมาณสำหรับบำเหน็จบำนาญและค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการยังไม่สอดคล้องกับภาระรายจ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง ส่งผลให้ต้องนำเงินคงคลังมาทดรองจ่ายและตั้งงบประมาณเพื่อชดใช้เงินคงคลังในปีงบประมาณถัดไป การดำเนินการดังกล่าวทำให้เพิ่มภาระการคลังและลดศักยภาพในการลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๕.๔) การจัดสรรงบประมาณยังไม่เพียงพอในการรองรับการแก้ไขปัญหาคriticalของประเทศ ได้แก่

๕.๔.๑) ปัจจุบันประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลให้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น แต่การจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งยังมีการจัดตั้งงบประมาณเกี่ยวกับระบบติดตามพื้นที่เผาไหม้ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

๕.๔.๒) การจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ควรมุ่งเน้นการลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ในภาคคมนาคมและภาคการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และเห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการใช้นยานยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV) และการส่งเสริมเกษตรกรคาร์บอนต่ำ รวมทั้งควรจัดตั้ง “ธนาคารคาร์บอนเครดิต” สำหรับเกษตรกรรายย่อย และติดตั้งระบบดักจับก๊าซมีเทนในบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศ เพื่อนำก๊าซที่ได้มาใช้ประโยชน์เป็นพลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน

๕.๔.๓) ปัญหาการแพร่ขยายพันธุ์ของปลาหมอหางดำในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ ถือเป็นภัยคุกคามอันร้ายแรงต่อระบบนิเวศทางน้ำและระบบเศรษฐกิจฐานรากอย่างยิ่ง แต่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหานี้เพียงเล็กน้อย และการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเพื่อระบุตัวผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายและการแก้ไขปัญหในเรื่องดังกล่าวไม่มีประสิทธิภาพ

๕.๔.๔) ปัญหาการปนเปื้อนของสารพิษในแหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรกรรมอันเกิดจากกิจกรรมเหมืองแร่ของประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ระบบนิเวศ และพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง ทำให้พืชผลทางการเกษตรมีการปนเปื้อนของสารหนูและแคดเมียมเกินเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและความเชื่อมั่นต่อสินค้าเกษตรของประเทศ อย่างไรก็ตาม การเฝ้าระวัง การติดตามสถานการณ์ และการสื่อสารข้อมูลด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงยังไม่เพียงพอ จึงควรเร่งยกระดับมาตรการเฝ้าระวัง การตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องและทันต่อสถานการณ์ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๔.๕) การจัดทำงบประมาณโดยกระจายงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศให้ไปไว้หลายหน่วยงาน อาจทำให้การกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเป็นไปได้ยาก รวมทั้งเสี่ยงต่อการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและขาดเอกภาพ

๖) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๖.๑) การจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดยังมีความไม่สมดุล โดยงบประมาณส่วนใหญ่ จำนวนประมาณร้อยละ ๙๕ ถูกจัดสรรเพื่อการจับกุมและปราบปรามผู้กระทำความผิด ขณะที่งบประมาณสำหรับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการจัดสรรเพียงจำนวนประมาณร้อยละ ๕ เท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับมาตรการเชิงปราบปรามมากกว่าการบำบัด ฟื้นฟู และป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

๖.๒) การโอนงบประมาณสำหรับการสกัดกั้นสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดไปไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง อาจส่งผลให้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณทำได้ยากขึ้น จึงขอให้รัฐบาลชี้แจงถึงหลักเกณฑ์และมาตรการที่ใช้ในการกำกับดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าว เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเชื่อมั่นว่าการใช้จ่ายงบประมาณจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๖.๓) ควรปรับเปลี่ยนแนวทางการบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับรูปแบบการกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการนำกระบวนการสืบสวนทางนิติวิทยาศาสตร์ดิจิทัล (Digital Forensics) มาใช้ควบคู่หรือทดแทนการปราบปรามในรูปแบบดั้งเดิม เนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลบล็อกเชน (Blockchain Analytics) และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในการติดตามเส้นทางการทำธุรกรรมของกระเป๋าสตางค์ดิจิทัล (Crypto Wallets) เพื่อสืบค้นเส้นทางการฟอกเงิน และการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินข้ามประเทศ อันจะนำไปสู่การระบุตัวผู้บงการหรือเครือข่ายอาชญากรรมที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดบนแพลตฟอร์มดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยยกระดับประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในอนาคต

๖.๔) ควรกระจายงบประมาณสู่ระดับจังหวัดและชุมชน เพื่อสนับสนุนบทบาทของภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อส่งเสริมบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในการดูแลความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในสภาพปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง

๖.๕) งบประมาณในการจัดทำและดำเนินงานตามแผนงาน ยุทธศาสตร์ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดจำนวนมากยังคงใช้กับกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ มากกว่าการแก้ไขปัญหายาเชิงโครงสร้าง

๖.๖) หน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น กรมคุมประพฤติ กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการติดตาม การบำบัดรักษา และการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

๖.๗) การแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการบำบัดรักษา การติดตามผล การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การบูรณาการข้อมูล และการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถลดปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

๖.๘) รัฐบาลควรเพิ่มการลงทุนด้านบุคลากรและระบบบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติด พัฒนาระบบดูแลผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติดในระยะยาว และปรับปรุงระบบ การเบิกจ่ายงบประมาณให้มีความคล่องตัว เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบำบัด ฟื้นฟู และการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

๗) ประเด็นเกี่ยวกับการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๗.๑) แม้การจัดสรรงบประมาณด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น และครอบคลุมโครงการต่าง ๆ จำนวนประมาณ ๑๗๖ โครงการ แต่ยังไม่ปรากฏยุทธศาสตร์ด้าน AI ที่ชัดเจน โดยงบประมาณส่วนใหญ่ ยังคงเป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์และอุปกรณ์มากกว่าการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ ศักยภาพด้าน AI ของประเทศ

๗.๒) การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลยังมุ่งแก้ปัญหาในระยะสั้น มากกว่าการวางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมและพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ในระยะยาว

๘) ประเด็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์

๘.๑) ควรทบทวนและบูรณาการงบประมาณด้านปัญญาประดิษฐ์ และการพัฒนาทักษะดิจิทัล เพื่อลดความซ้ำซ้อนของโครงการในแต่ละแผนงาน เช่น

๘.๑.๑) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จำนวนประมาณ ๓๔,๕๔๐,๗๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสี่พันห้าร้อยสี่สิบล้านเจ็ดแสนบาท) ในส่วนที่ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยการเพิ่มพูนทักษะใหม่ (Reskill) หรือพัฒนาทักษะเดิม (Upskill) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเศรษฐกิจสมัยใหม่

๘.๑.๒) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ จำนวนประมาณ ๓๐,๒๖๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสองร้อยหกสิบล้านสามแสนบาท) ในส่วนที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๘.๑.๓) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนมีสุขภาวะที่ดี จำนวนประมาณ ๖๘,๕๔๔,๒๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นแปดพันห้าร้อยสี่สิบล้านสองแสนบาท) ในส่วนที่มุ่งเน้นการแพทย์แม่นยำและการนำระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการให้บริการ

๘.๒) การปรับลดงบประมาณเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลกระทบต่อภารกิจหลักของ ๔ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงควรสนับสนุนงบประมาณด้านนี้ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเป็นแหล่งทุนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถยกระดับ คุณภาพชีวิต เพิ่มศักยภาพการจัดเก็บรายได้ และสร้างผลตอบแทนต่อการพัฒนาประเทศ ในระยะยาว

๙) ประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แม้ว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีข้อจำกัดด้านการคลัง ส่งผลให้เกือบทุกหน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง แต่การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับการก่อสร้างสะพานปากนายข้ามเขื่อนสิริกิติ์ ผ่านอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ เข้าสู่อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระหว่างจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน ช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เพิ่มความปลอดภัย ในการสัญจร สนับสนุนการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น จึงขอเสนอแนวทางให้รัฐบาลเร่งรัดแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานร่วม โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงคมนาคม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อกฎหมายและผลักดันรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้โครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามแผนและบรรเทาความเดือดร้อน ของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

(๒) ร่างมาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีวงเงิน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะที่รายละเอียดของแผนงานและตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ จึงควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรและการกำกับติดตามการใช้จ่าย งบประมาณให้มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การใช้ งบประมาณเป็นไปตามหลักความคุ้มค่าและความรับผิดชอบทางการคลัง

๒) การใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์และแผน การใช้จ่ายที่ชัดเจน รวมทั้งกำหนดกลไกในการจัดสรรงบประมาณให้มีความรวดเร็วและเหมาะสม กับสถานการณ์ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการกิจกรรมที่มีความจำเป็นเร่งด่วนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหา ในพื้นที่ตามความจำเป็นและความเร่งด่วนของแต่ละกรณี

๓) ควรมีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุน การพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำสำหรับภาคการเกษตร ทั้งในและนอกเขตชลประทาน รวมถึงสนับสนุนภารกิจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ด้านทรัพยากรน้ำและลดความเสียหายจากภัยแล้งและอุทกภัย โดยมุ่งเน้นการป้องกันและเตรียม

ความพร้อมมากกว่าการเยียวยาภายหลังเกิดเหตุ นอกจากนี้ ควรเร่งจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางเพื่อสนับสนุนการก่อสร้างรั้วชายแดนตลอดแนวยุทธศาสตร์ ยุกระดับสวัสดิการกำลังพลอย่างเป็นธรรม และสนับสนุนการขยายไหล่ทางบนเส้นทางยุทธศาสตร์ในพื้นที่ชายแดน เพื่อรองรับภารกิจด้านความมั่นคงและการอพยพประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ร่างมาตรา ๘ กระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับ

๑) การปรับลดงบประมาณของกระทรวงกลาโหมอาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการกิจด้านความมั่นคง ทั้งการจัดหายุทโธปกรณ์ การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ระบบสื่อสาร และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจ รวมถึงการคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจและระดับความเสี่ยงด้านความมั่นคง รวมทั้งเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน และเงินช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องให้แก่ กำลังพลและผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติการกิจอย่างครบถ้วนและทันทั่วถึง

๒) ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัย พัฒนา และต่อยอดเทคโนโลยี ป้องกันประเทศ โดยเฉพาะอากาศยานไร้คนขับและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพาการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพ ของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถรองรับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและยุทโธปกรณ์ ที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติการกิจด้านความมั่นคง ควรดำเนินการโดยคำนึงถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า และความพร้อมในการใช้งาน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ และรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

(๔) ร่างมาตรา ๙ กระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ควรยกระดับประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และส่งเสริม การแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่า ลดความเสี่ยงต่อการทุจริต และเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารการคลังของภาครัฐ

๒) แม้ว่ากระทรวงการคลังจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณสำหรับการชำระหนี้สาธารณะ ซึ่งมีข้อจำกัดต่อการนำไปใช้เพื่อสนับสนุน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อย จึงเห็นควรให้รัฐบาล พิจารณาทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณและมาตรการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อให้ สามารถส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการได้ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

(๕) ร่างมาตรา ๑๑ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานในกำกับ

๑) การจัดสรรงบประมาณของการกีฬาแห่งประเทศไทยยังคงมุ่งเน้น การจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมระยะสั้นเป็นสำคัญ ขณะที่งบประมาณเพื่อการพัฒนา นักกีฬา สวัสดิการ โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนด้านกีฬายังมีข้อจำกัด อีกทั้งยังขาดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ที่สะท้อนผลลัพธ์ในระยะยาว จึงเห็นควรปรับสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ โดยมุ่งพัฒนาระบบนิเวศการกีฬาอย่างครบวงจร ตั้งแต่การค้นหาและพัฒนาเยาวชนที่มีศักยภาพ การส่งเสริมวิทยาศาสตร์การกีฬา การสนับสนุนทุนการศึกษา และการสร้างเส้นทางสู่อาชีพนักกีฬา เพื่อยกระดับศักยภาพการกีฬาไทยอย่างยั่งยืน

๒) จากการตรวจสอบฐานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ พบว่า ยังมีภาระค้างชำระเงินรางวัลแก่นักกีฬาในบางรายการแข่งขัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นของนักกีฬา จึงเห็นควรเร่งรัดการบริหารจัดการงบประมาณ และการเบิกจ่ายเงินรางวัลให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๓) การบริหารจัดการงบประมาณของสมาคมกีฬาควรยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยเร่งแก้ไขปัญหาค้างข้องเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการภายในสมาคมกีฬา พร้อมทั้งพัฒนาระบบกำกับดูแล และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการบริหารจัดการกีฬา

๔) การจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการกีฬาควรคำนึงถึงความจำเป็นและความพร้อมของพื้นที่ โดยมุ่งกระจายการลงทุนไปยังพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการด้านกีฬา ควบคู่กับการติดตามและประเมินผลโครงการก่อสร้างที่ใช้งบประมาณผูกพันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ ควรพิจารณาพัฒนาและปรับปรุงสนามกีฬาระดับอำเภอและตำบล รวมถึงศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาที่มีศักยภาพ เพื่อยอมรับการพัฒนา นักกีฬาในระยะยาว

(๖) ร่างมาตรา ๑๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานในกำกับ

๑) การจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกับแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) และความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะการปรับเพิ่มเบี้ยความพิการ การสนับสนุนกายอุปกรณ์ การซ่อมแซมที่อยู่อาศัย การดูแลระยะยาว การพัฒนาผู้ดูแล และการส่งเสริมอาชีพของผู้สูงอายุ แต่กลับเพิ่มงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการก่อสร้างศูนย์ข้อมูล (Data Center) ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการ จึงเห็นควรทบทวนการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านผู้สูงอายุและสวัสดิการสังคม เช่น กรมกิจการผู้สูงอายุ และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีงบประมาณเพียงพอในการดูแลผู้สูงอายุ

๒) การพัฒนาที่อยู่อาศัยควรมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ ควบคู่กับการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่เชื่อมโยงกับระบบขนส่งสาธารณะและบริการสาธารณะในชุมชน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งนี้ ควรเพิ่มงบประมาณ

สำหรับการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ผู้พิการ และโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่

๓) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย (Silver Economy) มีงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพให้ผู้สูงอายุหลังเกษียณอายุในสัดส่วนที่น้อยมากทั้งที่เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญ

๔) งบประมาณที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งเป็นรายจ่ายด้านการบริหารจัดการภายใน ขณะที่งบประมาณสำหรับการช่วยเหลือประชาชนโดยตรงยังมีจำนวนจำกัด จึงเห็นควรทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มสัดส่วนงบประมาณด้านสวัสดิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมทั้งปรับบทบาทของกระทรวงจากผู้ดำเนินการ (Operator) ไปสู่ผู้กำหนดนโยบาย กำกับ และบูรณาการการดำเนินงาน (Regulator) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณและการเข้าถึงบริการของประชาชน

๕) การจัดสรรงบประมาณควรมุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะอาชีพ การสร้างรายได้ และการส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มเปราะบาง ควบคู่กับการสนับสนุนโครงการที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำ โดยเพิ่มการสนับสนุนเบี้ยยังชีพ การดูแลระยะยาว การพัฒนาผู้ดูแล การจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระดับชุมชน การส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพ ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และเครือข่ายชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๖) การจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยยังไม่ครอบคลุมการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างรอบด้านตั้งแต่ช่วง ๒,๕๐๐ วันแรกของชีวิต ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาศักยภาพของเด็ก โดยโครงการส่งเสริมโภชนาการและการพัฒนาเด็กปฐมวัยบางโครงการได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง อีกทั้งหลักเกณฑ์การให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงสิทธิของเด็กบางกลุ่ม จึงเห็นควรทบทวนหลักเกณฑ์การให้สิทธิและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้เด็กที่มีความจำเป็นได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง อันเป็นการลงทุนด้านทุนมนุษย์ที่ก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

(๓) ร่างมาตรา ๑๓ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานในกำกับ

๑) การปรับลดงบประมาณของโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากโครงการดังกล่าวมุ่งเน้นการบูรณาการการเรียนการสอนกับการฝึกปฏิบัติจริงและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

๒) ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ความยากจน และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและภูมิศาสตร์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและขีดความสามารถในการแข่งขันระยะยาว ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ควรนำไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพระบบการศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การเรียนฟรี เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) และนโยบายคืนเวลาให้ครูโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เพื่อลดภาระงานเอกสารและให้ครูมีเวลามากขึ้น นอกจากนี้ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนระบบการเรียนรู้แบบเปิดและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะของประชาชนทุกช่วงวัยและยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๓) การปรับลดงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งลดโอกาสในการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งไม่เป็นไปตามนโยบายการนำประเทศไทยก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและนวัตกรรมให้เพียงพอ และต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต อันจะช่วยลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

(๘) ร่างมาตรา ๑๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับ

๑) การปรับลดงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาภาคการเกษตร โดยเฉพาะการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช การพัฒนาเมล็ดพันธุ์คุณภาพ การสร้างนวัตกรรม และการยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนการวิจัย การพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี อันจะช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิต ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานในสังกัดได้อย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการ และการจัดสรรงบประมาณด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๓) แม้กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนประมาณ ๕,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าพันหกร้อยล้านบาท) แต่จำนวนประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นงบดำเนินงาน ส่งผลให้งบประมาณสำหรับโครงการสำคัญ เช่น โครงการเกี่ยวกับเกษตรแปลงใหญ่ และโครงการเกี่ยวกับนวัตกรรมอัจฉริยะ ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งอาจกระทบต่อการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว

๔) การจัดสรรงบประมาณของกรมการข้าวและกรมวิชาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นงบประมาณผูกพันต่อเนื่องและเป็นบุคคลากร ส่งผลให้งบประมาณสำหรับการพัฒนาเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีและการวิจัยเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการส่งออกได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยในระยะยาว

๕) กรมการข้าวได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนมากเพื่อดำเนินการกิจกรรมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวแก่เกษตรกร แต่ยังคงพบปัญหาเมล็ดพันธุ์ข้าวบางส่วนถูกพ่อค้าคนกลางและกลุ่มนายทุนเข้ามาเหมาซื้อ ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ข้าวได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น กรมการข้าวจึงควรกำหนดมาตรการหรือกลไกที่ให้สิทธิแก่เกษตรกรสามารถเข้าถึงและจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ได้ก่อน เพื่อให้การใช้งบประมาณบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ควรเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณให้แก่ศูนย์ข้าวชุมชนและวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เพียงพอต่อความต้องการลดการพึ่งพาภาคเอกชนและพ่อค้าคนกลาง และสร้างความมั่นคงด้านเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน

๖) ควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณให้แก่กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งยกระดับผลผลิตและคุณภาพข้าว เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลก

๗) การปรับลดงบประมาณของกรมชลประทาน อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาแหล่งน้ำและการเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ท่ามกลางภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ ทางการเกษตร และน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูงขึ้น แต่ราคาผลผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะข้าวกลับมีราคาตกต่ำ รัฐบาลควรพิจารณาเพิ่มงบประมาณด้านชลประทาน ควบคู่กับมาตรการช่วยเหลือด้านราคาผลผลิต และสนับสนุนงบประมาณสำหรับการศึกษาความเหมาะสมของโครงการและการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ล่วงหน้า เพื่อเร่งรัดการดำเนินโครงการที่มีความพร้อมลดระยะเวลาการอนุมัติ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อช่วยเหลือประชาชนและเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง

๘) การปรับลดงบประมาณของกรมปศุสัตว์อาจส่งผลกระทบต่อส่งเสริมพันธุ์สัตว์ คุณภาพและการยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อย ขณะเดียวกัน ปัญหาการแพร่ขยายพันธุ์ของปลาหมอหางดำยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและอาชีพประมง จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนการพัฒนาภาคปศุสัตว์ การแก้ไขปัญหาด้านประมง การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

๙) ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตรอย่างเพียงพอ เนื่องจากการมีแหล่งน้ำที่มั่นคงเป็นปัจจัยพื้นฐานในการรักษาผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร หากเกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ

จนไม่สามารถประกอบอาชีพหรือสร้างผลผลิตได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครัวเรือน และอาจทำให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อเยียวยาและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในภายหลัง ดังนั้น การลงทุนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นการใช้งบประมาณเชิงป้องกันที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและลดภาระงบประมาณของรัฐในระยะยาว

๑๐) แม้โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนมาก แต่ยังพบปัญหาในการบริหารจัดการและการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับการกระจายผลผลิต ส่งผลให้นักเรียนบางพื้นที่ไม่ได้รับสิทธิตามเป้าหมาย ขณะที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประสบปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิต จึงเห็นควรปรับปรุงระบบบริหารจัดการและการกระจายผลผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมอย่างสมดุล

(๙) ร่างมาตรา ๑๕ กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงคมนาคมควรให้ความสำคัญกับการใช้ยางบประมาณแผ่นดินอย่างคุ้มค่าเพื่อให้บรรลุภารกิจหลักด้านการพัฒนาและซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน โดยยึดมั่นในหลักประสิทธิภาพ หลักธรรมาภิบาล และหลักความโปร่งใส เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ รวมถึงเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ภายใต้สถานการณ์ต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม โดยเร่งปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ทุรกันดาร เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางได้อย่างปลอดภัย เข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างทั่วถึง ลดต้นทุนการขนส่ง และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่

๓) แม้โครงการเกี่ยวกับการปรับลดราคาตั๋วรถไฟจะช่วยลดค่าครองชีพของประชาชนลงได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าวเป็นเพียงประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการเพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางของประชาชนควรคำนึงถึงความครอบคลุมและความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการของประชาชนในทุกภูมิภาค ควบคู่กับการรักษาวินัยการเงินการคลังและการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การสนับสนุนของภาครัฐเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึง

๔) การจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการก่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานควรจัดลำดับความสำคัญตามความจำเป็น ความพร้อมของโครงการ และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคม โดยอาจพิจารณาชะลอโครงการที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้ทรัพยากรของรัฐถูกนำไปใช้กับโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในช่วงเวลาที่เหมาะสม

(๑๐) ร่างมาตรา ๑๖ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงาน

ในกำกับ

๑) แม้ว่ากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทในการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ยังถือว่ามีความจำกัดทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม และระบบกำกับดูแลด้านปัญญาประดิษฐ์ จึงเห็นควรจัดทำแผนการลงทุนและบูรณาการการจัดสรรงบประมาณด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ให้มีเอกภาพ เพื่อยกระดับศักยภาพทางเทคโนโลยีและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลของภาครัฐควรดำเนินการภายใต้แผนแม่บทที่ชัดเจนและมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนของการลงทุนด้านระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของรัฐและสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นระบบ

๓) งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมส่วนใหญ่เป็นงบประมาณสำหรับ ๒ โครงการหลัก ได้แก่ โครงการเกี่ยวกับระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud Service : GDCC) และโครงการของกรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานข้อมูลและการบำรุงรักษาเครื่องมือพยากรณ์อากาศเชิงพื้นที่จากการพิจารณาโครงการดังกล่าว พบว่า การใช้ระบบคลาวด์มีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีระบบคลาวด์เป็นของตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมประเทศยังขาดแผนแม่บท (Roadmap) และแนวทางการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินงานมีลักษณะให้ความสำคัญกับการจัดซื้อจัดจ้างมากกว่าการวางกลยุทธ์ในระดับประเทศ

๔) งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) จำนวนมากมิได้ถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีหรือโครงสร้างพื้นฐานด้าน AI อย่างแท้จริง หากแต่เป็นการลงทุนในโครงการก่อสร้างและการจัดซื้อครุภัณฑ์ ส่งผลให้ประเทศยังขาดศูนย์กลางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ AI ระดับชาติ ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ข้อมูล การประยุกต์ใช้ AI การพัฒนาทักษะกำลังคน และระบบกำกับดูแล (AI Governance) ดังนั้น รัฐบาลจึงควรเร่งกำหนดยุทธศาสตร์และกรอบการพัฒนาด้าน AI ที่ชัดเจน พร้อมบูรณาการการจัดสรรงบประมาณให้มีเอกภาพ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดประเทศไทยสูญเสียโอกาสในการแข่งขันด้านเทคโนโลยีในอนาคต

๕) การนำงบประมาณจากกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE Fund) ซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างโครงการยกระดับทักษะด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์เพื่อคนไทย (โครงการ TH-AI Passport) ไม่สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใสเนื่องจากไม่ผ่านการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

จากรัฐสภา และกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๗๑ จึงควรมีความชัดเจนด้านหลักเกณฑ์การอนุมัติ การกำกับติดตาม และการเปิดเผยข้อมูล เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหารจัดการเงินนอกงบประมาณ และให้สอดคล้องกับหลักการบริหารการคลังภาครัฐ

(๑๑) ร่างมาตรา ๑๗ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับจัดสรรงบประมาณลดลง และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) รวมถึงการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าและหมอกควัน ซึ่งยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณสำหรับอุปกรณ์ บุคลากร และการปฏิบัติงานในพื้นที่ จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การจัดสรรงบประมาณด้านทรัพยากรน้ำควรให้ความสำคัญกับการบำรุงรักษาและพัฒนาาระบบเดิมควบคู่กับการลงทุนใหม่ ทั้งในด้านระบบประปาและโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงน้ำสะอาดที่มีคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในทุกพื้นที่ ทั้งนี้ ควรพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลระบบประปา และสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งน้ำและเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

๓) ปัญหาการปนเปื้อนสารอันตรายในแม่น้ำสายสำคัญจากกิจกรรมในประเทศเพื่อนบ้านส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ สุขภาพของประชาชน และภาคการเกษตร ขณะที่การจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหา ยังมีข้อจำกัด จึงเห็นควรเพิ่มศักยภาพในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการกำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการร่วม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษข้ามพรมแดนอย่างเป็นรูปธรรม

๔) การจัดสรรงบประมาณควรมุ่งเน้นการลงทุนเชิงป้องกันและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระยะยาว เพื่อให้สามารถรองรับปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

(๑๒) ร่างมาตรา ๑๘ กระทรวงพลังงาน

รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตพลังงานอย่างคุ้มค่า ด้วยการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เพื่อรับมือกับวิกฤตที่เกิดขึ้นจากเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนี้

๑) เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันที่มีความผันผวน อันเป็นผลมาจากความขัดแย้งและภาวะสงครามในหลายภูมิภาค ส่งผลให้ต้นทุนด้านพลังงานปรับตัวสูงขึ้น จึงมีข้อเสนอให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (Low-Carbon Economy : LCE) โดยมุ่งเปลี่ยนวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นโอกาสทางเศรษฐกิจ ผ่านการลดต้นทุน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างแหล่งรายได้ใหม่ ควบคู่กับการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ และมุ่งเน้นการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อรองรับการพัฒนาพลังงานสะอาด เช่น การพัฒนาฐานชาร์จแบตเตอรี่ยานยนต์ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดปัญหาก๊าซเรือนกระจกและวิกฤตพลังงาน ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจ ส่งเสริมการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศไทยจากผู้ใช้เทคโนโลยีไปสู่การเป็นผู้พัฒนาและผู้นำด้านเทคโนโลยีสีเขียว ตลอดจนควรบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อลดข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกให้การลงทุนสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒) รัฐบาลควรเร่งรัดการขยายโครงข่ายไฟฟ้าไปยังพื้นที่ที่เข้าไม่ถึงการบริการ พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพลังงานได้อย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน

๓) แม้ว่ากระทรวงพลังงานจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนไม่สูงเมื่อเทียบกับภารกิจที่รับผิดชอบ แต่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างรายได้และความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ จึงเห็นควรเร่งสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานใหม่ เพื่อรองรับความต้องการใช้พลังงานในอนาคต ควบคู่กับการทบทวนโครงสร้างการกำกับดูแลด้านพลังงานให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

(๑๓) ร่างมาตรา ๑๙ กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ

๑) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยมุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่การดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน และการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ มาตรการสนับสนุน

ควรสอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของผู้ประกอบการในแต่ละช่วงของการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณภายใต้กรอบแนวคิด ๕T ดังนี้

๑.๑) Target คือ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย SMEs อย่างชัดเจน เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ตรงประเด็นปัญหาและความต้องการ เช่น การเสริมสภาพคล่องทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การขยายระยะเวลาชำระหนี้ และการลดดอกเบี้ย

๑.๒) Transition คือ การปรับเปลี่ยน SMEs เพื่อรองรับบริบทโลกใหม่ เช่น การเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจสีเขียว (Green Economy) และการใช้พลังงานสะอาดเพื่อลดต้นทุนในระยะยาว

๑.๓) Transform คือ การปรับเปลี่ยนและผลักดันการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ นวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาปรับปรุงกระบวนการผลิตและรูปแบบการทำธุรกิจ

๑.๔) Transparency คือ การสร้างความโปร่งใส โดยบริหารจัดการและส่งเสริมธุรกิจด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม รวมถึงการปราบปรามธุรกิจนอมินี (Nominee) และการปกป้องสินค้าไทยจากการทุ่มตลาด

๑.๕) Together คือ การรวมพลังขับเคลื่อน โดยบูรณาการการทำงานและฐานข้อมูลเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของ SMEs ไทยเข้าสู่ระดับสากล

๒) โครงการ “ไทยช่วยไทย พลัส” กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ เฉพาะ SMEs ที่มีรายได้ไม่เกิน จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาท) ต่อปี ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่มีรายได้เกินเกณฑ์ดังกล่าวไม่สามารถเข้าถึงมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ และได้รับผลกระทบจากการสูญเสียฐานลูกค้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ อันเป็นเหตุให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวนมากมีขีดความสามารถในการแข่งขันลดลง และเผชิญภาวะเสื่อมถอยทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงควรทบทวนหลักเกณฑ์ของโครงการให้มีความเหมาะสม ครอบคลุม และเป็นธรรม เพื่อให้มาตรการช่วยเหลือสามารถบรรเทาผลกระทบและส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) รัฐบาลควรปรับปรุงแนวทางการให้ความช่วยเหลือ SMEs และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ของหน่วยงานภาครัฐ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการและข้อจำกัดที่แท้จริง SMEs ในแต่ละช่วงของการเติบโตทางธุรกิจ ดังนี้

๓.๑) วิสาหกิจระยะเริ่มต้น มีความต้องการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในระบบมากที่สุด

๓.๒) วิสาหกิจระยะขยายตัว มีความต้องการมาตรการส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขันในตลาด การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน และการสนับสนุนจากบุคลากรวิชาชีพ

๓.๓) วิสาหกิจระยะขับเคลื่อนการค้า มีความต้องการกลไกการค้าที่เป็นธรรม มาตรการปกป้องจากการทุ่มตลาดและการตัดราคาของสินค้าต่างประเทศ รวมถึงการกำกับดูแลช่องทางการค้ามิให้เอาเปรียบผู้ประกอบการในประเทศ

๓.๔) วิสาหกิจระดับนวัตกรรม มีความต้องการการสนับสนุนด้านการวิจัย นวัตกรรม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจากภาครัฐ

๔) การจัดสรรงบประมาณด้านการปกป้องทางการค้าและการรับมือมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศควรมีความเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากมาตรการทุ่มตลาด มาตรการกีดกันทางการค้า และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม อันจะช่วยคุ้มครองผู้ประกอบการไทยและรักษาความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

(๑๔) ร่างมาตรา ๒๐ กระทรวงมหาดไทย

๑) เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงที่ส่งผลให้ประเทศไทยเผชิญกับภัยธรรมชาติบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และธรณีพิบัติภัย รัฐบาลจึงควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สำหรับการบริหารจัดการภัยพิบัติเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการบริหารจัดการสาธารณภัย โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

๑.๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยพิบัติ เช่น การพัฒนาระบบเตือนภัยที่มีความแม่นยำสูงและระบบเตือนภัยที่รวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่ การขุดลอกแม่น้ำและลำน้ำสาขา การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบระบายน้ำ รวมถึงการจัดเตรียมเครื่องสูบน้ำในชุมชน

๑.๒) การยกระดับระบบเตรียมความพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยพิบัติ รวมทั้งจัดให้มีระบบส่งสัญญาณเตือนภัยผ่านระบบการแจ้งเตือนภัยช่องทางต่าง ๆ เช่น เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ (Cell Broadcast) อย่างทั่วถึง รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานภาครัฐเพื่อรับมือกับสาธารณภัยทุกรูปแบบ

๑.๓) การยกระดับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอย่างรวดเร็วและทั่วถึง โดยเร่งรัดจัดหายานพาหนะพร้อมอุปกรณ์ช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย เช่น เฮลิคอปเตอร์ (Helicopter)

๑.๔) การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้ครอบคลุมการเยียวยาความเสียหายด้านการดำรงชีพ การแพทย์ การประกอบอาชีพ และการบรรเทาสาธารณภัย พร้อมปรับปรุงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๕) การจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายงบกลาง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการป้องกันภัยพิบัติได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับรู้ปัญหาและสภาพพื้นที่ได้ดีที่สุด พร้อมทั้งเสนอแนะให้รัฐบาลศึกษาตัวอย่างจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อบูรณาการป้องกันเพื่อมิให้เกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติซ้ำ

๑.๖) คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ ฝ่าย อันได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ที่มีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการปัญหาภัยพิบัติจากในปีที่ผ่านมา ดังนี้

(๑) ความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณเชิงป้องกัน

(๒) รัฐบาลขาดความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณ และกำหนดมาตรการเร่งด่วน (Quick Win) ในการบริหารจัดการปัญหาภัยพิบัติ เนื่องจากมาตรการส่วนใหญ่เป็นแผนงานระยะยาวในเวลา ๕ ถึง ๑๐ ปี

๑.๗) รัฐบาลสมควรดำเนินการปรับปรุงกฎหมายให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมเจ้าท่า กรมป่าไม้ ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อนและภาระงบประมาณของประเทศ

๒) ควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาเอกสารสิทธิของเกษตรกรให้เป็นโฉนดที่ดิน เพื่อดำเนินการยกระดับสิทธิในที่ดินของเกษตรกร โดยผลักดันการปรับปรุงกฎหมายและบูรณาการการทำงานของกรมที่ดินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเอกสารสิทธิในที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นโฉนดที่ดินตามกฎหมาย อันจะช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้อย่างเต็มศักยภาพ

๓) กระทรวงมหาดไทยควรพิจารณาดำเนินการเพื่อยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๖๐ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารงานส่วนบุคคลท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐^๓ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการตรวจสอบคัดเลือกบุคลากรจากเดิมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเอง ไปให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบแทน แต่กลับพบปัญหาการทุจริตสอบคัดเลือกข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อคืนอำนาจในการตรวจสอบคัดเลือกบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งออกแบบระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพร่วมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคนในท้องถิ่น ป้องกันการทุจริต จัดระบบอุปถัมภ์ และสร้างความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน

^๓ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๖๐ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารงานส่วนบุคคลท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=OPLJD>

๔) รัฐบาลควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่และการให้บริการสาธารณะ โดยจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้เพียงพอ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรบุคคลและงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดภาระค่าใช้จ่ายประจำที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่

(๑๕) ร่างมาตรา ๒๒ กระทรวงแรงงานและหน่วยงานในกำกับ

๑) แม้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อชำระหนี้เงินสมทบกองทุนประกันสังคม แต่จำนวนเงินที่จัดสรรยังไม่สอดคล้องกับภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นและยอดหนี้ค้างชำระสะสม จึงเห็นควรให้รัฐบาลจัดทำแผนการชำระหนี้ที่มีกรอบระยะเวลา แหล่งเงิน และเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อเสถียรภาพของกองทุน และความมั่นคงของสิทธิประโยชน์ด้านการรักษาพยาบาล การทดแทนรายได้ และบำเหน็จบำนาญของผู้ประกันตน

๒) แม้ว่ากระทรวงแรงงานจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายประจำและเงินสมทบหรืออุดหนุนกองทุน ส่งผลให้งบประมาณสำหรับการดำเนินนโยบายด้านการจ้างงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการคุ้มครองแรงงานมีข้อจำกัด จึงควรทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณให้มีสัดส่วนเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจเชิงรุก และมุ่งเน้นโครงการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการจ้างงาน รายได้ และผลิตภาพแรงงานอย่างเป็นรูปธรรม

๓) รัฐบาลจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับนโยบาย “เรียนได้งาน จบได้งาน” ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้จบการศึกษามีงานทำ โดยมีการปรับลดงบประมาณโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ลงร้อยละ ๗๗ พร้อมทั้งตัดงบประมาณโครงการเกี่ยวกับ AI Sandbox และงบพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานทั้งหมด ซึ่งอาจส่งผลให้แรงงานไทยขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI Disruption) และกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

๔) รัฐบาลควรมีการทบทวนโครงสร้างงบประมาณสำหรับใช้ดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมแรงงานขั้นสูงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

๔.๑) การปฏิรูปตลาดแรงงานเชิงรุกผ่านการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมอุตสาหกรรมถือเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประเทศไทยไปสู่ระบบเศรษฐกิจรายได้สูง รัฐบาลจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีที่ครบถ้วน เพื่อมีให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดทิศทางในปัจจุบัน

๔.๒) วิฤตทักษะและปัญหาการพัฒนาแรงงาน ในปัจจุบันการพัฒนาแรงงานเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจยังเป็นไปอย่างล่าช้า มีปัญหาทักษะไม่ตรงกับความต้องการ และแรงงานส่วนใหญ่ยังมีเพียงทักษะระดับพื้นฐาน ทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสในการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากขาดกำลังคนที่มีทักษะสูงสำหรับอุตสาหกรรมระดับบน

๔.๓) การใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาทักษะแรงงานโดยยึดตลาดเป็นศูนย์กลาง ผ่านแนวทาง “ตลาดนำการพัฒนา” โดยมีการวิจัยเชิงระบบเกี่ยวกับช่องว่างทางทักษะของแรงงานในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และสร้างพื้นที่ทดลองเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมจริง เพิ่มการพัฒนาทักษะด้านเมคาทรอนิกส์ (Mechatronics) เพื่อรองรับระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ และยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) เพื่อเปลี่ยนสถานะแรงงานไทยจากผู้ใช้เทคโนโลยีเป็นผู้สร้างนวัตกรรม

๔.๔) การพัฒนาแรงงานภาคเกษตรกรรมสู่วิถีเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) สนับสนุน เช่น การเพิ่มทักษะดิจิทัลให้แก่แรงงานภาคเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

๕) กระทรวงแรงงานควรพัฒนาระบบบริการด้านแรงงานให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่การจับคู่ตำแหน่งงาน การส่งเสริมการมีงานทำ การจัดส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุและแรงงานกลุ่มเปราะบาง ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิและความปลอดภัยในการทำงาน พร้อมทั้งนำระบบดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบริการ ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับมาตรฐานแรงงานไทยให้สอดคล้องกับหลักสากล ทั้งนี้ หน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงแรงงานควรมีการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานควรสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณอย่างมีวินัยทางการเงินการคลัง โดยเฉพาะการตั้งงบประมาณสมทบกองทุนประกันสังคมประจำปี และการชำระยอดหนี้คงค้างสะสม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบสิทธิประโยชน์และการรักษาพยาบาล ตลอดจนความมั่นคงของเงินบำนาญในอนาคตของแรงงาน

๕.๒) กรมการจัดหางานควรสนับสนุนนโยบายการจับคู่ตำแหน่งงานด้วยระบบดิจิทัลและการส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัย โดยส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุเพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวมีรายได้ มีศักดิ์ศรี และสามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๕.๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงานควรมุ่งเน้นการยกระดับทักษะแรงงานดั้งเดิมให้เป็นแรงงานทักษะสูงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยสนับสนุนการยกระดับทักษะปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในภาคอุตสาหกรรมจริง ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่แรงงานและป้องกันการเสียเปรียบในการแข่งขันระดับสากล

๕.๔) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานควรมุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ที่เป็นธรรมและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในที่ทำงาน ผ่านโครงการสำคัญด้านการป้องกันการค้ามนุษย์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อเศรษฐกิจไทยในเวทีโลก รวมถึงมุ่งสู่เป้าหมายการเป็นองค์กรที่ปราศจากอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างยั่งยืน

(๑๖) ร่างมาตรา ๒๔ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างด้านการศึกษา ดังนี้

๑.๑) การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษจะต้องแก้ไขปัญหาการลดความเหลื่อมล้ำและการสร้างโอกาสให้แก่เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา รวมถึงการยกระดับคุณภาพครูและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑.๒) ควรให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา เนื่องจากการลงทุนด้านการศึกษาไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการก่อสร้างอาคารหรือการจัดหาครุภัณฑ์ แต่ควรมุ่งยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ ควรผลักดันนโยบายสำคัญด้านการศึกษา เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๑.๓) การลงทุนด้านการศึกษาเป็นการลงทุนระยะยาวที่จะช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนให้แก่คนในรุ่นนี้และรุ่นถัดไป และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศไทย จึงขอเสนอให้รัฐบาลและรัฐสภาให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาในฐานะยุทธศาสตร์หลักของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างโอกาส ความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ และวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับอนาคตของชาติ

๒) รัฐบาลควรเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา ซึ่งรองรับนักเรียนจำนวนประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ คน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๒.๑) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) โดยเฉพาะงบประมาณในการพัฒนาครู

๒.๒) จัดระบบพี่เลี้ยง โดยให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่เข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๓) การเร่งรัดจ่ายเงินเยียวยาน้ำท่วม เนื่องจากมีโรงเรียนที่ได้รับ ความเสียหายอย่างหนักจากน้ำท่วมในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งยังไม่ได้รับเงินเยียวยาจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารหรือระดมทุนมาซ่อมแซมโรงเรียน

๒.๔) ยกฐานะสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ให้มีฐานะเป็นกรม เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการยังมีความไม่สมดุล แม้ว่างบประมาณด้านบุคลากรจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่งบประมาณที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษากลับลดลง ทั้งในส่วนของแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา แผนงานยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ แผนงานพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงงบประมาณสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรภาพในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น รัฐบาลจึงควรทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา โดยเพิ่มสัดส่วนงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งบริหารงบประมาณด้านบุคลากรให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับศักยภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมแก่เด็กและเยาวชนทั่วประเทศ

๔) การจัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีจําแนกรายละเอียดค่าใช้จ่ายระหว่างนักเรียนสัญชาติไทยและนักเรียนต่างชาติอย่างชัดเจน ทั้งที่ในปัจจุบันมีนักเรียนต่างชาติอยู่ในระบบการศึกษาไทยเป็นจำนวนมาก โดยคิดเป็นประมาณร้อยละ ๓๐ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ในภาพรวมของประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรจัดทำรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนและโปร่งใส เพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับนักเรียนต่างชาติให้มีความเหมาะสม คุ่มค่า และสอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การบริหารงบประมาณด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕) รัฐบาลควรเพิ่มสัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการศึกษา เพื่อลดภาระงานของครูอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะการพัฒนาอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการผลิตแรงงานฝีมือของประเทศ จึงควรได้รับการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ เทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้งในการประกอบอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ อันจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

(๑๗) ร่างมาตรา ๒๕ กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อยกระดับระบบสุขภาพปฐมภูมิ พัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการ รวมทั้งสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑) การแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบสาธารณสุข โดยมุ่งลดความแออัดของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล

๑.๒) การพัฒนาระบบสุขภาพปฐมภูมิ โดยการสนับสนุนงบประมาณเพื่อขยายหน่วยบริการปฐมภูมิและเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยบริการด่านหน้า เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและใกล้บ้าน

๑.๓) การพัฒนากำลังคนและนวัตกรรมด้านสุขภาพ โดยสนับสนุนการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ผ่านสถาบันพระบรมราชชนก และขับเคลื่อนการผลิตแพทย์พยาบาล เภสัชกร และบุคลากรด้านเวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อรองรับความต้องการของระบบสาธารณสุขในอนาคต

๑.๔) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยสนับสนุนงบประมาณค่าป่วยการอย่างต่อเนื่อง และควรทบทวนอัตราค่าป่วยการให้สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและยกระดับบทบาทของ อสม. ในการดูแลสุขภาพประชาชนระดับชุมชน

๑.๕) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพทางไกล (Teleconsultation) โดยเชื่อมโยงประชาชนกับแพทย์และพยาบาลวิชาชีพผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ลดความแออัดของสถานพยาบาล และยกระดับประสิทธิภาพการดูแลสุขภาพในระดับครัวเรือน

๒) การจัดสรรงบประมาณด้านสุขภาพยังเผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้างที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความยั่งยืนของระบบสาธารณสุขในระยะยาว ดังนี้

๒.๑) การจัดสรรงบประมาณเน้นการรักษามากกว่าการป้องกันโรค โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการรักษาพยาบาลและการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ขณะที่การจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันโรคและการสร้างเสริมสุขภาพยังมีสัดส่วนจำกัด ไม่สอดคล้องกับแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัยและการเพิ่มขึ้นของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งส่งผลให้ภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒.๒) โรงพยาบาลของรัฐกำลังเผชิญกับสถานะขาดดุลทางการเงิน เนื่องจากอัตราการจ่ายชดเชยค่ารักษาพยาบาลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากภาวะเงินเฟ้อ ค่ายา ค่าจ้างบุคลากร และเทคโนโลยีทางการแพทย์

ส่งผลให้โรงพยาบาลหลายแห่งประสบปัญหาสภาพคล่อง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการให้บริการ ระบบส่งต่อผู้ป่วย และเพิ่มภาระงานของบุคลากรทางการแพทย์ จนนำไปสู่การลาออกจากระบบราชการอย่างต่อเนื่อง

๒.๓) ความเหลื่อมล้ำของระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ อันเนื่องมาจากความแตกต่างของสิทธิประโยชน์และอัตราการจัดสรรงบประมาณต่อหัวระหว่างระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ระบบประกันสังคม และสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ และเพิ่มภาระงบประมาณของภาครัฐโดยไม่จำเป็น

๓) ปัจจุบันระบบสาธารณสุขของไทยยังประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะแพทย์ในโรงพยาบาลจังหวัดขนาดเล็กและพยาบาล ซึ่งมีอัตราการลาออกจำนวนประมาณ ๗,๐๐๐ คนต่อปี อันเป็นผลจากภาระงานที่สูงและค่าตอบแทนที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการและประสิทธิภาพของระบบสาธารณสุขโดยรวม ดังนั้น รัฐบาลและกระทรวงสาธารณสุขควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อยกระดับสวัสดิการค่าตอบแทน และเพิ่มอัตราค่าจ้างบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอ เพื่อแบ่งเบาภาระงานและรักษากำลังคนในระบบ ควบคู่กับการสนับสนุนการจัดตั้ง “อาสาพยาบาล (อสพ.)” โดยพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีบทบาทในการดูแลสุขภาพประชาชนระดับชุมชน โดยกำหนดให้มีอาสาพยาบาลอย่างน้อย ๑ คนต่อ ๑ ตำบล จำนวนประมาณ ๗,๒๐๐ คน ทั่วประเทศ ได้รับค่าตอบแทน ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาท) ต่อเดือน เพื่อดูแลกลุ่มเปราะบาง เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ ยกระดับระบบการแพทย์ปฐมภูมิ สร้างงานและรายได้ในชุมชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

๔) กรมสุขภาพจิตได้รับการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนจิตแพทย์ การพัฒนาสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพจิตและจิตเวช และค่าใช้จ่ายสำหรับการดูแลผู้ป่วยจิตเวช ไม่เพียงพอ ดังนั้น กรมสุขภาพจิตจึงควรได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับกรณีดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

๕) กระทรวงสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่สอดคล้องกับต้นทุนจริงของระบบรักษายาบาล ส่งผลให้โรงพยาบาลจะต้องพิจารณาการรับผู้ป่วยในมากขึ้น อีกทั้งงบประมาณรายจ่ายบางรายการถูกจัดสรรเป็นงบประมาณสำหรับการอบรม การประชุม และการสัมมนา จึงควรสนับสนุนงบประมาณด้านการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคของประชากร

๖) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพด้านการเคลื่อนไหวและการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุ โดยมุ่งเน้นการฝึกการทรงตัว การเคลื่อนไหวร่างกาย และการให้ความรู้เกี่ยวกับการลดปัจจัยเสี่ยงในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกาย ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และภาวะแทรกซ้อนจากการหกล้ม ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย

และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น จึงเห็นควรให้การสนับสนุนการจัดระบบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขในระยะยาว

๓) มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑) ควรเพิ่มงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยใน โดยเปิดเผยต้นทุนจริงในการรักษาและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของโรงพยาบาลว่าเพียงพอหรือไม่

๓.๒) ควรมีแนวทางการดำเนินการรับหรือส่งต่อผู้ป่วยนอกที่ชัดเจน เพื่อมิให้คลินิกชุมชนอบอุ่นต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายและภาระงานจากการส่งต่อผู้ป่วยนอก

๓.๓) กรุงเทพมหานครควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือบัตรทองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีใช้เป็นเพียงผู้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน แต่ไม่มีอำนาจในการจัดการระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓.๔) ควรใช้จ่ายงบประมาณด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดกรองโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยติดเตียง และการป้องกันการล้มในผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อลดโอกาสการป่วยหนักและความพิการในระยะยาว รวมทั้งลดภาระของโรงพยาบาลในอนาคต

๔) รัฐบาลควรพิจารณาจัดตั้งกองทุนการดูแลผู้ป่วยระยะยาวระดับชาติ เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดบริการดูแลผู้ป่วยตามระดับความจำเป็นรายบุคคล อันจะช่วยลดภาระของครอบครัวผู้ป่วย ส่งเสริมให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพในชุมชนและที่พักอาศัย ตลอดจนลดความจำเป็นในการเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบริการสาธารณสุขโดยรวม

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายในการลดภาระของครอบครัวผู้ป่วยได้อย่างเป็นรูปธรรม เห็นควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณด้านการดูแลผู้ป่วยระยะยาว เพื่อรองรับการให้บริการแก่ผู้ป่วยติดบ้านไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และผู้ป่วยติดเตียงไม่น้อยกว่า ๑๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ให้สอดคล้องกับระดับความจำเป็นในการดูแล

นอกจากนี้ การดำเนินงานดังกล่าวควรอาศัยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐานการให้บริการ ระบบฐานข้อมูลกลาง และกลไกการบริหารจัดการงบประมาณที่เชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกัน อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากร ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่า โปร่งใส และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและประชาชนในระยะยาว

๕) การดูแลผู้ป่วยระยะยาวที่มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยระบบการประเมินความต้องการและการจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Individual Care Plan) ที่มีมาตรฐาน เพื่อให้การให้บริการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและระดับความจำเป็นของผู้ป่วยแต่ละราย ดังนั้น รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจ้างผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager : CM) และผู้ช่วยดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน (Caregiver : CG) ให้มีจำนวนเพียงพอ

และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยทำหน้าที่ประเมิน วางแผน ประสานงาน ติดตาม และปรับปรุงแผนการดูแลให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อยกระดับคุณภาพ และประสิทธิผลของระบบการดูแลระยะยาว

นอกจากนี้ ควรเร่งพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลกลาง สำหรับการดูแลผู้ป่วยระยะยาว เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองรับการจัดทำ และติดตามแผนการดูแลรายบุคคล การประเมินผลการให้บริการ และการบริหารงบประมาณ ภายใต้ระบบเดียวกัน ซึ่งจะช่วยลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และทำให้ การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าสูงสุด

(๑๘) ร่างมาตรา ๒๖ กระทรวงอุตสาหกรรม

๑) อุตสาหกรรมยานยนต์สันดาปของไทยมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ โดยมีมูลค่าสูงถึงร้อยละ ๑๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) และก่อให้เกิดการจ้างงาน จำนวนประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน แต่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด เป้าหมายการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแรงงานจำนวนประมาณปีละ ๒๐๐ คน ซึ่งยังไม่สอดคล้อง กับขนาดและความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมดังกล่าว โดยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริม ยานยนต์ไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV) ผ่านมาตรการอุดหนุนเป็นหลัก แต่ยังขาดแนวทาง ในการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยทั้งระบบ ส่งผลให้เกิดข้อกังวลเกี่ยวกับความคุ้มค่า ของการใช้งบประมาณ การผลิตขัดแย้งในประเทศที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย การใช้ชิ้นส่วนที่ผลิต ในประเทศยังมีสัดส่วนต่ำ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งสนับสนุนอุปสงค์มากกว่าการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา และการยกระดับทักษะแรงงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่าน ของอุตสาหกรรม โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.๑) ควรปรับเปลี่ยนคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการนโยบายยานยนต์แห่งอนาคต เพื่อให้การกำหนดนโยบายครอบคลุมการพัฒนา อุตสาหกรรมยานยนต์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และมีความยืดหยุ่นในการรองรับ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคต โดยไม่จำกัดอยู่เฉพาะเทคโนโลยีประเภทหนึ่ง ประเภทใดเท่านั้น

๑.๒) ควรปรับเปลี่ยนแนวทางการใช้งบประมาณ โดยปรับลด การใช้งบประมาณเพื่อสนับสนุนด้านอุปสงค์ เช่น การส่งเสริมการซื้อรถยนต์ และมุ่งเน้นการลงทุน ในด้านอุปทาน การพัฒนาแรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน และการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการผลิต

๑.๓) ควรสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) ของอุตสาหกรรม ยานยนต์ โดยจัดสรรงบประมาณและดำเนินโครงการช่วยเหลือผู้ประกอบการและผู้ผลิตชิ้นส่วน ยานยนต์ไทยให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้และทักษะเดิมไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่มีศักยภาพ เช่น

การประยุกต์ใช้ทักษะการผลิตเบาหรือนยนต์ในการผลิตเก้าอี้ทันตกรรมและอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และสังคมสูงวัย อันจะช่วยรักษาการจ้างงาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศอย่างยั่งยืน

๑.๔) ควรเร่งเตรียมความพร้อมรองรับภายหลังจากมาตรการสนับสนุน การใช้น้ำมันไฟฟ้า (ระยะที่ ๒) หรือมาตรการ EV ๓.๕ สิ้นสุด โดยปรับโครงสร้างภาษีและกำหนด มาตรการส่งเสริมการผลิตในประเทศ เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันและความมั่นคง ของฐานการผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยในระยะยาว ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรม แห่งอนาคต และจัดสรรงบประมาณอย่างสมดุลเพื่อสนับสนุนระบบนิเวศทางเศรษฐกิจในทุกมิติ

๒) การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมส่งผลให้ปริมาณกากอุตสาหกรรม และของเสียอันตรายเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังปรากฏปัญหาการลักลอบทิ้งของเสีย ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อประชาชน พื้นที่เกษตรกรรม ดิน และแหล่งน้ำ จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ รัฐบาล ควรดำเนินมาตรการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมและของเสียอันตราย โดยนำหลัก “ผู้ก่อมลพิษ เป็นผู้จ่าย” มาใช้ในการบริหารจัดการ โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ตลอดกระบวนการ ตั้งแต่การคัดแยก การเก็บรักษา การขนส่ง การบำบัด และการกำจัดของเสีย ตามมาตรฐาน พร้อมทั้งพัฒนาระบบติดตามการเคลื่อนย้ายกากอุตสาหกรรมที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อลดภาระงบประมาณของรัฐ ป้องกันการลักลอบทิ้ง และยกระดับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน

(๑๙) ร่างมาตรา ๒๘ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑) การปรับลดงบประมาณสำหรับพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นการปรับลดงบประมาณลงร้อยละ ๘๐ เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีลักษณะ เป็นการรวมศูนย์อำนาจและงบประมาณไว้ที่ส่วนกลาง ส่งผลให้จังหวัดขาดความคล่องตัว ในการดำเนินแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ฐานราก โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการน้ำ และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งยังอาจทำให้ โครงการที่ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการจัดลำดับความจำเป็นของประชาชนแล้ว ขาดงบประมาณรองรับ ดังนั้น รัฐบาลควรทบทวนระดับการปรับลดงบประมาณให้เหมาะสม และกำหนดมาตรการรองรับเพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มีความจำเป็น และมีความพร้อมสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการควบคุม รายจ่ายกับการรักษาศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่

๒) หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร หรือขนาดเศรษฐกิจเป็นสำคัญ อาจทำให้จังหวัดขนาดเล็กหรือจังหวัดที่มีภารกิจเฉพาะได้รับงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นของพื้นที่ จึงควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้คำนึงถึงปัจจัยที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ระดับความเหลื่อมล้ำ ความรุนแรงของปัญหา ศักยภาพทางเศรษฐกิจ ภารกิจด้านบริการสาธารณะ

จำนวนประชากรแฝง และโอกาสในการเติบโตของพื้นที่ ทั้งนี้ ควรสนับสนุนงบประมาณทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการสร้างอาชีพหรือรายได้ให้แก่ประชาชน เพื่อให้การลงทุนของรัฐก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุล มิใช่มุ่งเน้นเฉพาะการก่อสร้างหรือการจัดหาทรัพย์สินถาวรเท่านั้น

๓) การปรับลดงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในส่วนที่มีภารกิจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานส่วนกลางหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณได้ อย่างไรก็ตาม ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสมเพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่มีทรัพยากรเพียงพอสำหรับจัดบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ควรกำหนดขอบเขตภารกิจของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจนเพื่อลดความซ้ำซ้อน และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้การกระจายอำนาจเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔) การปรับลดงบประมาณในส่วนการบูรณาการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดลงส่งผลกระทบโดยตรงต่อโอกาสในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีบริบททางภูมิศาสตร์และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่แตกต่างกัน ทำให้แผนยุทธศาสตร์จังหวัดที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนขาดงบประมาณรองรับในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ต้องหยุดชะงัก ดังนั้น จึงควรพิจารณาปรับเพิ่มงบประมาณบูรณาการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด หรือจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

๕) รัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามปัญหาและความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ การขุดลอกลำน้ำ การป้องกัน การกัดเซาะตลิ่ง การจัดการน้ำท่วมและภัยแล้ง ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเมืองที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วหรือมีประชากรแฝงจำนวนมาก นอกจากนี้ ในการออกแบบและดำเนินโครงการควรเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มีความประหยัด คุ่มค่า และสามารถบำรุงรักษาได้ในระยะยาว พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและติดตามผลการดำเนินงาน

๖) จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศปีละจำนวนมาก แต่กลับได้รับงบประมาณจัดสรรในสัดส่วนที่น้อยมาก ส่งผลให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นไปอย่างจำกัดทั้งในด้านการแก้ไขปัญหาการจราจร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และการจัดการขยะมูลฝอย ดังนั้น รัฐบาลจึงควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดภูเก็ตอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจ เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างศักยภาพของจังหวัดให้สามารถรักษามาตรฐานการเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลกได้อย่างยั่งยืน

(๒๐) ร่างมาตรา ๒๙ รัฐวิสาหกิจ

รัฐบาลควรส่งเสริมบทบาทของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ในฐานะกลไกสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ แต่ขาดหลักประกันทางการเงิน ทั้งนี้ ควรจัดสรรงบประมาณและกำหนดมาตรการสนับสนุนให้สอดคล้องกับภารกิจของ บสย. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าประกันสินเชื่อ เสริมสร้างสภาพคล่องแก่ภาคธุรกิจ ส่งเสริมการลงทุนและการจ้างงาน ตลอดจนยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ อันจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานราก และระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

(๒๑) ร่างมาตรา ๓๐ หน่วยงานของรัฐสภา

งบประมาณกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา สำหรับผู้เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ กองทุนดังกล่าวจะมีการใช้จ่าย จำนวนประมาณ ๗๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดร้อยยี่สิบหกล้านบาท) และอาจทำให้เกิดสภาวะขาดดุล จำนวนประมาณ ๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกร้อยล้านบาท) ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากภาครัฐ ทั้งนี้ เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายงบกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และใช้เป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศ จึงเห็นควรให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐสภา ได้แก่ สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกันทบทวนแนวทางการบริหารจัดการกองทุนและการจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับฐานะทางการเงินของกองทุน และเป็นไปตามหลักประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และวินัยการเงินการคลัง เพื่อมิให้เกิดภาระต้องงบประมาณของรัฐบาลเกินความจำเป็นในอนาคต

(๒๒) ร่างมาตรา ๓๒ หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ

๑) เมื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่สำคัญในการกำกับ ตรวจสอบ และวินิจฉัยการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะกำหนดให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนเพื่อคุ้มครองความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ แต่รัฐสภายังคงมีหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามหลักประสิทธิภาพ ความโปร่งใส ความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน ทั้งนี้ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑.๑) จากการตรวจสอบโครงสร้างงบประมาณ พบว่า งบรายจ่ายบุคลากรของทั้ง ๓ หน่วยงานมีมูลค่าสูงมาก เมื่อคำนวณสัดส่วนค่าตอบแทนเฉลี่ยต่อบุคลากรถือว่าสูงกว่าอัตราค่าตอบแทนเฉลี่ยของข้าราชการในกระบวนการยุติธรรม เช่น ข้าราชการตำรวจ และแม้ว่าอัตราค่าตอบแทนที่สูงจะมีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่ต้องอาศัยผู้มีความเชี่ยวชาญและความเป็นกลางทางการเมืองสูง แต่ในทางปฏิบัติทั้ง ๓ หน่วยงานกลับเผชิญวิกฤตศรัทธาจากสาธารณชนต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการตรวจสอบความโปร่งใสภายในหน่วยงานของตนเอง

๑.๒) ปัญหาการบริหารจัดการงบรายจ่ายลงทุน โดยทั้ง ๓ หน่วยงานมุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานประจำจังหวัดแทนการเช่าหรือใช้งานอาคารร่วมกับหน่วยงานราชการอื่น และพบปัญหาในระหว่างดำเนินการหลายประการ เช่น สำนักงาน กกต. ตั้งงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคาร แต่ไม่สามารถจัดหาผู้รับจ้างได้ตามกำหนด สำนักงาน ป.ป.ช. มีโครงการก่อสร้างอาคารตามงบประมาณเดิมที่ยังไม่แล้วเสร็จ แต่กลับเสนอโครงการก่อสร้างอาคารเพิ่ม และสำนักงาน สตง. ขอรับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคาร แต่ในอดีตกลับมีปัญหาอาคารสำนักงานที่ก่อสร้างเสร็จแล้วถูกปล่อยทิ้งร้าง เช่น กรณีอาคารสำนักงานในพื้นที่อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี

๑.๓) การจัดสรรงบรายจ่ายดำเนินงานเพื่อดำเนินภารกิจหลักในสัดส่วนที่น้อยเกินไป เพราะงบประมาณส่วนใหญ่ถูกใช้ไปกับค่าตอบแทนและสวัสดิการของบุคลากร ตลอดจนการซ่อมสร้างอาคารสำนักงาน และค่าใช้จ่ายในการเช่ารถ อีกทั้งการใช้จ่ายงบรายจ่ายดำเนินงานส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นผลลัพธ์เชิงปริมาณ แต่ไม่มุ่งเน้นผลลัพธ์เชิงคุณภาพ ตัวอย่างเช่น

๑.๓.๑) สำนักงาน กกต. ดำเนินการจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ไปกับโครงการเชิงรูปแบบที่ไม่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ เช่น โครงการเกี่ยวกับลูกเสืออาสาการพัฒนาแอปพลิเคชันที่มีสถิติผู้ใช้งานต่ำ นอกจากนี้ กลไกผู้ตรวจการเลือกตั้ง จำนวนประมาณ ๖๐๐ คนทั่วประเทศ ซึ่งใช้งบประมาณค่าตอบแทนสูง แต่กลับมีส่วนช่วยในการตรวจสอบและดำเนินคดีทุจริตจากการเลือกตั้งในสัดส่วนที่น้อยมากเช่นเดียวกับมาตรการรางวัลนำจับจากการทุจริตการเลือกตั้งที่มีผู้ได้รับรางวัลเพียงจำนวนประมาณ ๑๐ รายในรอบ ๙ ปี

๑.๓.๒) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับงบดำเนินงานซึ่งเน้นไปที่กิจกรรมสร้างความตระหนักรู้และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของหน่วยงานรัฐทั่วประเทศ แต่งบประมาณสำหรับการปราบปรามทุจริตโดยตรงกลับมีไม่เพียงพอส่งผลให้มีคดีตกค้างในระบบจำนวนหลายหมื่นคดี และมีสำนวนคดีส่งฟ้องต่อไปยังพนักงานอัยการเฉลี่ยเพียงจำนวนประมาณ ๒๔๐ คดีต่อปี ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา สอดคล้องกับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

๒) มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้งบประมาณขององค์กรอิสระ เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตศรัทธาและเพิ่มความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

๒.๑) ควรยกเลิกการประเมินผลสัมฤทธิ์ (KPI) ด้วยตนเอง และกำหนดให้มีการจัดทำดัชนีความเชื่อมั่นต่อองค์กรโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระ เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดหลักในการประเมินผลการทำงาน

๒.๒) การทบทวนงบรายจ่ายลงทุน โดยให้ชะลอโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหม่ทั่วประเทศ ตลอดจนทั้งเร่งรัดการบริหารสัญญาและปรับปรุงอาคารสำนักงานเดิมที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดก่อนผูกพันงบประมาณใหม่

๒.๓) การปรับเปลี่ยนแนวทางการใช้จ่ายงบดำเนินงาน โดยเปลี่ยนตัวชี้วัดจากการมุ่งเน้นการประเมินผลเชิงปริมาณไปสู่การประเมินผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

๒.๔) การส่งเสริมระบบข้อมูลเปิด (Open Data) เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ต่อสาธารณะ ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

(๒๓) ร่างมาตรา ๓๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แต่สัดส่วนงบประมาณต่อรายได้ของรัฐบาลยังคงอยู่ในระดับเดิม สะท้อนว่าการกระจายอำนาจทางการคลังยังไม่มีความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นหลัก ขณะที่รายได้ที่จัดเก็บเองยังมีสัดส่วนต่ำ จึงควรเร่งปฏิรูประบบการกระจายอำนาจทางการคลัง เพิ่มสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณโดยตรงแก่ท้องถิ่น และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลดการพึ่งพางบประมาณจากส่วนกลาง และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

๒) การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงความจำเป็นและข้อจำกัดทางการคลังของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งฐานรายได้ เงินสะสม ภารกิจ และระดับการพัฒนา มากกว่าการใช้หลักเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดน พื้นที่ห่างไกล และพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านรายได้ ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น การขุดลอกคูคลองเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงการดำเนินโครงการพัฒนาที่ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

๓) ควรปรับปรุงกระบวนการอนุมัติและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ ควรทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณระหว่างจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ

๔) การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เป็นธรรม และไม่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ได้รับการจัดสรรงบลงทุนจำนวนน้อย ส่งผลให้อาจไม่สามารถดำเนินโครงการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รายได้ที่ได้รับการจัดสรรบางส่วนเป็นภารกิจตามนโยบายของรัฐ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและค่าอาหารกลางวัน มีเงินลงทุนที่สามารถนำไปพัฒนาพื้นที่ได้โดยตรง จึงเสนอให้รัฐบาลทบทวนแนวทางการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการ แก้ไขปัญหา และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรัฐบาลควรนำหลักเกณฑ์การพิจารณาเงินสะสมของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อให้การกระจายงบประมาณมีความเป็นธรรมและช่วยเหลือท้องถิ่นที่มีข้อจำกัดทางการคลัง ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) มีข้อสังเกตว่า การตัดงบประมาณของเทศบาลนครกับเทศบาลเมือง และนำไปเพิ่มให้แก่เทศบาลตำบล จะส่งผลกระทบให้การพัฒนาท้องถิ่นมีความไม่สมดุล หรือไม่

๖) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้นในการดำเนินภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และการบริหารจัดการน้ำ การบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการดำเนินโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๗) การจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดมิใช่การกระจายอำนาจ หากแต่เป็นเพียงการแบ่งอำนาจการบริหารราชการเท่านั้น การกระจายอำนาจที่แท้จริงควรเป็นการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยตรง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรให้มีความยืดหยุ่นและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงฐานะรายได้และเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเป็นสำคัญ

๘) การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาแม่น้ำต้นเงิน ในพื้นที่จังหวัดลำปาง อาจยังไม่เหมาะสม

๙) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับขอบเขตของงานในการจัดสอบแข่งขันข้าราชการท้องถิ่นหลายประการ เช่น การไม่ระบุรหัสผ่านในการป้องกันไฟล์คะแนน และเฉลยข้อสอบรั่วไหล การไม่ใช้ QR Code บนกระดาษคำตอบเพื่อรองรับการตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งรายชื่อผู้สอบแข่งขันบางรายที่มีความเกี่ยวข้องหรือใช้นามสกุลเดียวกับนักการเมืองหรือข้าราชการระดับสูง จึงควรมีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบแข่งขัน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาระบบป้องกันและตรวจสอบการทุจริตในการสอบแข่งขัน โดยนำเทคโนโลยีและมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลมาใช้ เพื่อยกระดับความโปร่งใส ความเป็นธรรม และธรรมาภิบาลในการสรรหาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐) ควรปรับปรุงกระบวนการอนุมัติและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้งนี้ ควรทบทวนโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณระหว่างจังหวัด กลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ

(๒๔) ร่างมาตรา ๓๗ แผนงานบูรณาการ

๑) แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

รัฐบาลควรยกระดับการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยปรับปรุงกฎหมาย และกลไกบังคับใช้กฎหมายให้สามารถดำเนินคดี ติดตามทรัพย์สิน และป้องกันการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อเฝ้าระวังและตรวจจับความผิดปกติที่อาจบ่งชี้ถึงความเสี่ยงต่อการทุจริต ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณควรกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนผลลัพธ์ด้านการลดความเสี่ยง การเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบ และการดำเนินคดี มิใช่มุ่งวัดเฉพาะจำนวนกิจกรรมหรือการสร้าง ความตระหนักรู้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดความคุ้มค่าและเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริหาร ราชการแผ่นดิน

๒) แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๒.๑) ควรพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านน้ำ ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมถึงติดตั้งระบบตรวจวัดระดับน้ำและระบบ เฝ้าระวังแบบทันเวลา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคาดการณ์และตัดสินใจ ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ของการใช้งบประมาณในแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรมีบทบาท เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการ กลั่นกรอง และตรวจสอบแผนงานกับงบประมาณก่อนเสนอ ขอรับการจัดสรร เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน ลดปัญหาพื้นที่ที่ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ และทำให้ การลงทุนด้านทรัพยากรน้ำเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.๒) ควรปรับแนวทางจากการดำเนินโครงการขนาดเล็กที่กระจายกระจาย ไปสู่การลงทุนเชิงระบบที่มีความคุ้มค่าในระยะยาว โดยพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ ระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันอุทกภัยให้เชื่อมโยงกันตลอดลุ่มน้ำ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณด้านการบำรุงรักษาอย่างเพียงพอ มิใช่มุ่งเน้นเฉพาะการก่อสร้าง โครงการใหม่ นอกจากนี้ ในการดำเนินโครงการควรคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการป้องกันอุทกภัย การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง การจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการสนับสนุนภาคการเกษตร เพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรสามารถเข้าถึงทรัพยากรน้ำได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๓) พื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงหรือเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญควรได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับมาตรการระยะเร่งด่วนควบคู่กับโครงการระยะยาว โดยครอบคลุมการขุดลอกลำน้ำ การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับปรุงระบบระบายน้ำ การจัดหาเครื่องสูบน้ำ และการพัฒนาระบบเตือนภัย เพื่อบรรเทาความเสียหายระหว่างรอโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ การออกแบบโครงการป้องกันอุทกภัยและการป้องกันตลิ่งควรพิจารณาผลกระทบทั้งสองฝั่งลำน้ำและครอบคลุมระบบลุ่มน้ำโดยรวม เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในพื้นที่หนึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่อื่น

๒.๔) ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การเดินเรือ การขนส่งสินค้า และการประกอบอาชีพประมง โดยจัดลำดับความสำคัญตามปริมาณการใช้ประโยชน์ ความจำเป็น และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน ซึ่งครอบคลุมจังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดพิจิตร ควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยรัฐบาลควรเร่งรัดการดำเนินโครงการผันน้ำเพื่อเติมน้ำเข้าสู่เขื่อนภูมิพล เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร ลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ และช่วยลดต้นทุนการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๒.๕) การจัดสรรงบประมาณสำหรับก่อสร้างระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนของจังหวัดเชียงราย ซึ่งครอบคลุมอำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน และอำเภอเชียงแสน เป็นงบประมาณผูกพันต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ มีข้อสังเกตว่าในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ โดยเฉพาะเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ยังไม่มีการกำหนดงบประมาณเพื่อดำเนินมาตรการป้องกันอุทกภัยไว้อย่างชัดเจน แม้ว่าพื้นที่ดังกล่าวจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจชายแดน เนื่องจากโครงการก่อสร้างพนังกั้นน้ำถาวรเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการหลายปี รัฐบาลจึงควรจัดสรรงบประมาณสำหรับมาตรการระยะสั้นควบคู่กันไป เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น โดยเร่งดำเนินการขุดลอกแม่น้ำและลำน้ำสาขา กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบระบายน้ำในชุมชน จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำให้เพียงพอ และพัฒนาระบบเตือนภัยให้มีความพร้อมและสามารถรองรับสถานการณ์อุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๖) แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณด้านด้านทรัพยากรน้ำจำนวนมากในแต่ละปี แต่เกษตรกรในหลายพื้นที่ยังประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถกระจายน้ำได้อย่างทั่วถึง

๒.๗) ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับผลกระทบจากสภาวะโลกเดือด (Global Boiling) ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศมีความแปรปรวนและเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการสลับกันของปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา อันเป็นสาเหตุของภัยแล้งและอุทกภัยที่เกิดบ่อยครั้งและทวีความรุนแรง จนเกินขีดความสามารถของโครงสร้าง

พื้นฐานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในปัจจุบัน ดังเช่นเหตุอุทกภัยในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย เมื่อปีที่ผ่านมา ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และเศรษฐกิจในวงกว้าง ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นควรยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้มีความคุ้มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์ และสามารถรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีข้อเสนอแนวทางดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๒.๗.๑) การแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา ควรกำหนดเป็นแผนดำเนินงานระยะยาว ๕ ปี ถึง ๑๐ ปี ด้วยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เช่น การก่อสร้าง “วงแหวนคลองส่งน้ำ” ความยาวจำนวนประมาณ ๖๑ กิโลเมตร และมีกว้างไม่น้อยกว่า จำนวนประมาณ ๕๐ เมตร ขนานไปกับถนนวงแหวนรอบเมืองหาดใหญ่เพื่อช่วยระบายน้ำ นอกจากนี้ รัฐบาลควรประสานความร่วมมือกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการก่อสร้างอุโมงค์ผันน้ำจากอำเภอสะเดาะไปยังอำเภอไทยบริเวณอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา เพื่อผันน้ำส่วนเกินออกจากพื้นที่ก่อนเข้าสู่เขตเมืองหาดใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ ๗ ปี ถึง ๑๐ ปี

ในระยะสั้น รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อเร่งดำเนินการขุดลอกคูคลองและซ่อมแซมผนังคลองระบายน้ำ ร.๒ ถึง ร.๖ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยครั้งก่อน และการเตรียมความพร้อมของระบบระบายน้ำให้สามารถรองรับปริมาณน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันภัย เนื่องจากที่ผ่านมาเทศบาลนครหาดใหญ่ได้เสนอของบประมาณสำหรับโครงการป้องกันอุทกภัย เช่น การขุดลอกคูคลองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม จึงควรเพิ่มสัดส่วนงบประมาณด้านการบำรุงรักษาและเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จำนวนประมาณ ๑๔๕ รายการ รวมทั้งงานขุดลอกและกำจัดวัชพืชในลำน้ำ เพื่อเสริมสร้างมาตรการป้องกันเชิงรุก ซึ่งมีความคุ้มค่ากว่าการใช้งบประมาณเพื่อเยียวยาความเสียหายภายหลังเกิดอุทกภัย และขอให้รัฐบาลชี้แจงว่า งบประมาณสำหรับการดำเนินมาตรการป้องกันน้ำท่วมที่เคยได้แถลงไว้ ถูกกำหนดอยู่ในส่วนใดของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๗.๒) การขับเคลื่อนระบบธนาคารน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพ เพื่อรองรับและกักเก็บน้ำส่วนเกินในช่วงฤดูน้ำหลาก และนำกลับมาใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ลดความเสี่ยงจากปัญหาน้ำแล้ง และเสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำอย่างยั่งยืน

๒.๗.๓) รัฐบาลควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยติดตั้งระบบตรวจวัดระดับน้ำแบบ Real-time ให้ครอบคลุมแหล่งน้ำสำคัญทั่วประเทศ เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวัง การคาดการณ์สถานการณ์

และการตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการและทันเวลา รวมทั้งควรกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ (Key Performance Indicators : KPI) สำหรับการใช้งบประมาณในพื้นที่เสี่ยงให้มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพิ่มความโปร่งใสและยกระดับความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของภาครัฐ

๒.๘) โครงการเกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วมบริเวณฝั่งตะวันตกยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนั้น รัฐบาลควรดำเนินการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการควบคุมงานให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การใช้จ่ายภาษีของประชาชนเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และสามารถแก้ไขปัญหาอุทกภัยได้อย่างยั่งยืน

๒.๙) โครงสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศยังมีข้อจำกัดด้านการบูรณาการ เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านน้ำอุปโภคบริโภคและระบบประปา เช่น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล การประสานครหลวง การประสานส่วนภูมิภาค กรมอนามัย และกรมชลประทาน ซึ่งดำเนินงานแยกส่วน ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินโครงการและการขอรับจัดสรรงบประมาณในบางพื้นที่ ขณะที่บางพื้นที่กลับขาดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังพบปัญหาโครงการบางส่วนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ เนื่องจากขาดงบประมาณและระบบการบำรุงรักษาที่เหมาะสม

ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละพื้นที่ให้มีความชัดเจน เพื่อแบ่งแยกบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ รวมทั้งลดความซ้ำซ้อนของโครงการ โดยอาจกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการแผนงานและงบประมาณด้านทรัพยากรน้ำ พร้อมทั้งตรวจสอบและกลั่นกรองโครงการก่อนเสนอขอรับงบประมาณ เพื่อป้องกันการลงทุนที่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาครอบคลุมโครงการ มิใช่มุ่งเน้นเฉพาะงบประมาณก่อสร้าง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประสิทธิภาพ คุ้มค่า และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน

๒.๑๐) ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งทั้งสองฝั่งของลำน้ำ เนื่องจากการดำเนินการเฉพาะฝั่งหนึ่งฝั่งใด อาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนทิศทางการไหลของน้ำ และเพิ่มความเสี่ยงต่อการกัดเซาะตลิ่งอีกฝั่งจนเกิดความเสียหายได้ ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยและการบริหารจัดการลำน้ำจึงควรดำเนินการในลักษณะองค์รวม ครอบคลุมทั้งระบบลุ่มน้ำ และควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการก่อสร้างและป้องกันตลิ่งควบคู่กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและลดความสูญเสียในระยะยาว

๓) แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

๓.๑) การปรับลดงบประมาณเกี่ยวกับการจัดเก็บและใช้ข้อมูลภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย การดำเนินงานของศูนย์ประสานรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐและระบบสำคัญของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อมิให้กระทบต่อความต่อเนื่องและความปลอดภัยของบริการภาครัฐ ทั้งนี้ ควรบูรณาการระบบและฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

๓.๒) รัฐบาลควรเร่งผลักดันการพัฒนาระบบราชการดิจิทัลในรูปแบบ “ระบบราชการแอปพลิเคชันเดียว” (One Stop Service) เพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ โดยบูรณาการขั้นตอนการขออนุญาตและการรับบริการจากหลายหน่วยงานให้อยู่ในช่องทางเดียวผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลกลาง โดยเชื่อมโยงขั้นตอนการขออนุญาตและการรับบริการจากหลายหน่วยงานไว้ในช่องทางเดียว เพื่อลดภาระด้านเอกสาร ระยะเวลา และต้นทุนของประชาชนกับภาครัฐกิจ พร้อมทั้งเพิ่มความโปร่งใสและยกระดับมาตรฐานการให้บริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและมาตรฐานสากล

๓.๓) การจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ของภาครัฐ ยังมีลักษณะกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน จึงควรกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และแผนการลงทุนร่วมในระดับประเทศ เพื่อป้องกันการพัฒนาระบบที่ซ้ำซ้อน เพิ่มการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน และทำให้การลงทุนตอบสนองต่อเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์อย่างแท้จริง

(๒๕) ร่างมาตรา ๓๘ แผนงานบุคลากรภาครัฐ

๑) รัฐบาลควรทบทวนโครงสร้างอัตรากำลังของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับภารกิจและปริมาณงาน โดยพิจารณาปรับเกลี่ยอัตรากำลังคนระหว่างหน่วยงาน ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ และบริหารตำแหน่งว่างอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ปรับปรุงกระบวนการ เพื่อลดภาระงานประจำและเพิ่มผลิตภาพของบุคลากร ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างกำลังคนควรคำนึงถึงความต่อเนื่องของบริการสาธารณะและมีให้กระทบต่อหน่วยงานที่มีภารกิจจำเป็นหรือประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากร

๒) หน่วยงานของรัฐควรทบทวนแผนงานและงบประมาณด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่และเป้าหมายของหน่วยงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่สามารถประเมินการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งควรยกเลิก ปรับปรุง หรือบูรณาการหลักสูตรที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อน ไม่ตอบสนองต่อภารกิจ หรือไม่สามารถแสดงผลลัพธ์ที่คุ้มค่าต่องบประมาณ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการใช้ระบบการเรียนรู้ดิจิทัลและการพัฒนาบุคลากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านการเดินทาง สถานที่ และการจัดกิจกรรม ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลการฝึกอบรมของบุคลากรภาครัฐ เพื่อป้องกันการเข้ารับการอบรมซ้ำซ้อนและใช้ประกอบการวางแผนพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบ

(๒๖) ร่างมาตรา ๓๙ ทุนหมุนเวียน

๑) รัฐบาลควรทบทวนการบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ให้สามารถใช้เงินกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเร่งนำเงินคงเหลือหรือเงินที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์มาสนับสนุนมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินผลโครงการให้มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางเศรษฐกิจที่สามารถวัดผลได้ เช่น การเพิ่มยอดขาย การสร้างรายได้ การจ้างงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนสนับสนุนมาตรการด้านการปกป้องทางการค้าและการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการไทยอย่างยั่งยืน

๒) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางสังคม (Social Safety Net) ผ่านระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและกองทุนประกันสังคม เพื่อสร้างหลักประกันและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการดูแลประชาชน ๓ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมการเติบโตอย่างมีคุณภาพ การเข้าถึงการศึกษา และการพัฒนาศักยภาพอย่างเหมาะสม กลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการ เพื่อยกระดับระบบสวัสดิการ การดูแล และการเข้าถึงบริการที่จำเป็นอย่างครอบคลุม และกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวควรคำนึงถึงความเพียงพอ ความยั่งยืนทางการคลัง และการออกแบบระบบสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสร้างความมั่นคงทางสังคมให้แก่ประชาชนในระยะยาว

๓) การปรับลดงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง จึงควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง พร้อมกำหนดเป้าหมายการลงทุนที่ชัดเจน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ สำหรับการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมนั้น ควรกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติ การจัดซื้อจัดจ้าง การกำกับติดตาม และการเปิดเผยข้อมูลให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ แม้จะเป็นเงินนอกงบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินกองทุนเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและเกิดความคุ้มค่าสูงสุด

๔) กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคมได้ดำเนินโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และบรรเทาภาระค่าครองชีพ โดยโครงการดังกล่าวถือเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนกำลังซื้อของประชาชน ส่งเสริมการอุปโภคบริโภคภายในประเทศ และมีส่วนช่วยกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่กองทุนดังกล่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและปรับเพิ่มวงเงินช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐให้สอดคล้องกับสถานการณ์ค่าครองชีพและระดับราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น อันจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

๕) การปรับลดงบประมาณของกองทุนคุ้มครองเด็กในส่วนที่ใช้สำหรับช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กที่ถูกทารุณกรรม ถูกทอดทิ้ง หรืออยู่ในภาวะเสี่ยง อาจไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการให้ความคุ้มครองเด็ก ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่ต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง ดังนั้น รัฐบาลควรทบทวนความเหมาะสมของการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว โดยคำนึงถึงจำนวนและระดับความรุนแรงของปัญหา ตลอดจนความจำเป็นในการจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือ พื้นฟู และคุ้มครองสิทธิเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการคุ้มครองเด็กและไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของเด็กในระยะยาว

๖) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร โดยช่วยเหลือเกษตรกรผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ การซื้อหนี้ และการสนับสนุนเงินทุนเพื่อฟื้นฟูอาชีพ จึงขอเสนอแนะให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณรายจ่ายงบกลางให้แก่กองทุนดังกล่าวอย่างเพียงพอ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการช่วยเหลือเกษตรกรลดภาระหนี้สิน และสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้อย่างยั่งยืน

๗) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยเป็นกลไกในการสนับสนุนให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ แม้ว่ารัฐบาลจะมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน แต่ยังมีข้อห่วงใยเกี่ยวกับเสถียรภาพของเงินทุนหมุนเวียนของงบประมาณ เนื่องจากปัจจุบันมีผู้กู้ยืมจำนวนมากที่ยังไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการศึกษา และสภามหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความเข้าใจและปลูกฝังความรับผิดชอบในการชำระคืนเงินกู้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีรายได้แล้ว รวมทั้งพัฒนากลไกติดตามการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินของกองทุน และทำให้เงินทุนดังกล่าวสามารถหมุนเวียนกลับมาเป็นโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนรุ่นต่อไปได้อย่างยั่งยืน

๘) กองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการดำเนินมาตรการปกป้องและรักษาผลประโยชน์ทางการค้าของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่ระบบการค้าโลกมีแนวโน้มเผชิญมาตรการกีดกันทางการค้าที่เพิ่มขึ้นและความซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ยังคงประสบปัญหาเงื่อนไขทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมส่วนแบ่งยอดขาย (Gross Profit : GP) ในอัตราที่สูงจากผู้ให้บริการแพลตฟอร์มการค้าออนไลน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจและความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อย

๙) ความแตกต่างด้านสิทธิประโยชน์และอัตราการจัดสรรงบประมาณต่อบุคคลของกองทุนหลักประกันสุขภาพภาครัฐทั้ง ๓ ระบบ ได้แก่ ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ระบบประกันสังคม และระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพ รวมทั้งก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในด้านการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากร

ทางการแพทย์ และการจัดสรรงบประมาณของภาครัฐ ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาปรับปรุงและบูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสิทธิประโยชน์ อัตราการจัดสรรงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพอย่างคุ้มค่า เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม พร้อมทั้งลดความซ้ำซ้อนและภาระงบประมาณของประเทศในระยะยาว

๑๐) รัฐบาลควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนทุกกองทุนอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาทั้งฐานะการเงิน ประสิทธิภาพการบริหาร ผลสัมฤทธิ์ต่อกลุ่มเป้าหมาย และความคุ้มค่าของการใช้เงินกองทุน พร้อมเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างเหมาะสม ในกรณีที่กองทุนมีภารกิจซ้ำซ้อน ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือไม่มีความจำเป็นตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ควรพิจารณาปรับปรุง ควบรวม หรือยุบเลิกตามความเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดภาระทางการคลังและทำให้ทรัพยากรของรัฐถูกนำไปใช้ในภารกิจที่มีความจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๑) รัฐบาลควรพิจารณาจัดตั้งกองทุนเพื่อการดูแลผู้ป่วยระยะยาวระดับชาติ เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการจัดบริการดูแลผู้ป่วยตามระดับความจำเป็นและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล (Individual Care Plan) อันจะช่วยลดภาระของครอบครัว เพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพในชุมชนและที่พักอาศัย ตลอดจนลดความจำเป็นในการเข้ารับบริการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพและลดภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขในระยะยาว

(๒๗) ร่างมาตรา ๔๐ แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

๑) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ยังคงมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในระดับสูง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหนี้สาธารณะและภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรให้รัฐบาลจัดทำแผนบริหารหนี้สาธารณะระยะปานกลาง และระยะยาวที่มีเป้าหมายชัดเจน ทั้งในด้านระดับหนี้ ต้นทุนการกู้เงิน โครงสร้างอายุหนี้ และความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยกับอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อรักษาความสามารถในการชำระหนี้และมีให้ภาระหนี้จำกัดศักยภาพในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศในอนาคต

๒) การกู้เงินของภาครัฐควรกำหนดวัตถุประสงค์และผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการนำเงินกู้ไปใช้ในโครงการที่ก่อให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพ การสร้างรายได้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการนำเงินกู้ไปใช้กับรายจ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลตอบแทนหรือสร้างภาระผูกพันต่อเนื่องโดยไม่มีแหล่งรายได้รองรับ พร้อมทั้งกำหนดระบบติดตามและประเมินผลการใช้เงินกู้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบความคุ้มค่าได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) ปัญหาหนี้ครัวเรือนในระดับสูงส่งผลให้กำลังซื้อของประชาชนลดลง เพิ่มความเปราะบางของระบบเศรษฐกิจ และอาจกระทบต่อความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐในระยะยาว รัฐบาลจึงควรดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนอย่างเป็นระบบ

โดยส่งเสริมการปรับโครงสร้างหนี้ การเข้าถึงสินเชื่อที่เป็นธรรม การพัฒนาความรู้ทางการเงิน และการสร้างรายได้ที่มั่นคง ควบคู่กับการกำกับดูแลมิให้มาตรการของรัฐก่อให้เกิดการเพิ่มภาระหนี้เพื่อการบริโภคโดยไม่จำเป็น

๒.๑.๔ การตอบชี้แจง

คณะรัฐมนตรีได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ ประมาณการรายได้ และการประมาณ

การเศรษฐกิจ

๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ยังคงมีข้อจำกัดจากภาระรายจ่ายประจำและหนี้สะสม ส่งผลให้งบประมาณสำหรับการลงทุนมีสัดส่วนจำกัด จึงมุ่งปรับโครงสร้างงบประมาณแทนการเพิ่มการกู้เงิน เพื่อรักษาวินัยทางการคลัง ลดการขาดดุลงบประมาณ และควบคุมระดับหนี้สาธารณะ แม้จะทำให้หลายหน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง รวมถึงงบลงทุนที่ลดลง จำนวนประมาณ ๗๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นล้านบาท) ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างงบประมาณเป็นภารกิจร่วมกันของทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านสวัสดิการสังคมและการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น โดยรัฐบาลมุ่งสร้างความยั่งยืนทางการคลัง ลดการพึ่งพาการกู้เงิน และสร้างความสมดุลระหว่างการรักษาวินัยทางการคลังกับการตอบสนองความต้องการของประชาชนในระยะยาว

๒) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารงบประมาณอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น ค่าใช้จ่ายด้านการอบรม สัมมนา และการเดินทางไปราชการต่างประเทศ จำกัดการเพิ่มอัตรากำลังภาครัฐ และปรับลดโครงการลงทุนที่ไม่มีความจำเป็น พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้กลไกการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) หรือแหล่งเงินทุนอื่นแทนการใช้งบประมาณแผ่นดิน เพื่อรักษาวินัยทางการคลัง นอกจากนี้ ได้นำหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero-based Budgeting) มาใช้ในการทบทวนความจำเป็นของโครงการ ลดความซ้ำซ้อน และจัดสรรงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งปรับลดงบประมาณในบางรายการ เช่น งบจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งพบว่าหลายโครงการมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานหลัก

๓) รัฐบาลยืนยันว่า การปรับลดงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณมิได้เป็นการนำงบประมาณที่ปรับลดไปจัดสรรไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลางเพื่อให้คณะรัฐมนตรีสามารถใช้จ่ายได้โดยอิสระ เนื่องจากการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและรัฐธรรมนูญกำหนด โดยทุกโครงการต้องผ่านการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ การปรับลดงบประมาณเป็นผลจากข้อจำกัดด้านรายรับและรายจ่ายของประเทศ เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่า และสามารถตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้น

(๒) ร่างมาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

๑) การเพิ่มขึ้นของงบประมาณรายจ่ายงบกลางมิได้เป็นการเพิ่มงบประมาณที่รัฐบาลสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา โดยงบประมาณรายจ่ายงบกลางในส่วนฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนเพิ่มขึ้น จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันล้านบาท) ขณะที่งบประมาณส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของเบี้ยหวัดและบำเหน็จบำนาญ รวมถึงเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เพื่อให้สอดคล้องกับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง และลดการนำเงินคลังมาชดเชยในภายหลัง

๒) รัฐบาลเห็นควรทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตั้งเงินสำรองของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ให้สอดคล้องกับฐานะทางการเงินของกองทุนในปัจจุบัน เพื่อลดภาระงบประมาณของรัฐในระยะยาว นอกจากนี้ งบประมาณค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ และงบประมาณของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ยังอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูประบบสวัสดิการด้านสุขภาพ โดยอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบการประกันสุขภาพสำหรับข้าราชการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและลดภาระงบประมาณของประเทศในอนาคต

๓) รัฐบาลเห็นควรปฏิรูปโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายงบกลางด้านการแก้ไขปัญหาวิกฤตและความผันผวนด้านพลังงาน โดยนำเงินสะสมจากกองทุนหมุนเวียน เงินนอกงบประมาณ และเงินสะสมของหน่วยงานภาครัฐมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อลดภาระการกู้เงินและดอกเบี้ยของภาครัฐ

๔) เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายงบกลางสำหรับใช้ในการแก้ไขปัญหาปลาหมอคงดำไว้เรียบร้อยแล้ว จำนวนประมาณ ๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ร้อยห้าสิบล้านบาท) ซึ่งยังคงเหลืองบประมาณ จำนวนประมาณ ๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามร้อยห้าสิบล้านบาท) ที่จะเร่งรัดการใช้งบประมาณเพื่อการแก้ไขปัญหาต่อไป อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้มีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายและการขยายพันธุ์ของปลาหมอคงดำไว้ภายใต้แผนงานการแก้ไขปัญหาประมงน้ำจืด ทั้งนี้ รัฐบาลได้เตรียมความพร้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในการควบคุมและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นการดำเนินคดีกับบุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้น ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืนยันว่าได้มีการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๕) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในชั้นกรรมาธิการ ขอให้ร่วมกันทบทวนและปรับลดรายการที่ไม่จำเป็น เพื่อนำงบประมาณไปสนับสนุนภารกิจที่มีความสำคัญ และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ โดยดำเนินการภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญ

(๓) ร่างมาตรา ๘ กระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับ

๑) รัฐบาลขอยืนยันว่าได้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนและสนับสนุนฝ่ายความมั่นคงในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง แม้มิได้ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง ทั้งนี้ ขอให้เชื่อมั่นว่า รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดต่อการรักษาอธิปไตย ความมั่นคงของประเทศ และความปลอดภัยของประชาชนบริเวณแนวชายแดน

๒) กระทรวงกลาโหมได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นภารกิจสำคัญ ดังนี้

๒.๑) ด้านการป้องกันประเทศและเสริมสร้างความมั่นคง กระทรวงกลาโหมให้ความสำคัญกับการรักษาอธิปไตยของชาติ ครอบคลุมการเตรียมความพร้อมในทุกมิติ ทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ อวกาศ และระบบการส่งการควบคุมการรบ โดยจัดกำลังดูแลพื้นที่ชายแดนผ่าน ๘ กองกำลัง เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง รวมถึงการสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและอาชญากรรมข้ามชาติ

กระทรวงกลาโหมได้ปฏิบัติการกิจบริเวณชายแดนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ครอบคลุมพื้นที่ชายแดนทางบก จำนวนประมาณ ๕,๖๐๐ กิโลเมตร และพื้นที่ทางทะเล โดยมีการปฏิบัติงานได้แก่ การเฝ้าตรวจและป้องกันพื้นที่ชายแดน การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคง การแก้ไขปัญหาพื้นที่ชายแดนและการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประเทศ

นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมได้จัดตั้งศูนย์บูรณาการด้านความมั่นคงชายแดน เพื่อรองรับภารกิจด้านความมั่นคงที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ เช่น กรมศุลกากร เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนมีประสิทธิภาพและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

๒.๒) ด้านการพัฒนาศักยภาพกำลังพล กระทรวงกลาโหมมุ่งพัฒนากำลังพลให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ทักษะทางทหาร และทักษะวิชาชีพ โดยสนับสนุนการฝึกทหารใหม่และทหารอาสาให้มีความสามารถในการใช้อาวุธ พัฒนาการศึกษา เพิ่มวุฒิการศึกษา และฝึกอาชีพเพื่อสร้างรายได้และความมั่นคงภายหลังปลดประจำการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้สามารถเข้ารับราชการทหารต่อได้ นอกจากนี้ แต่ละเหล่าทัพยังดำเนินการฝึกเฉพาะด้านตามภารกิจ รวมทั้งการฝึกร่วมระหว่างกองทัพและการฝึกร่วมกับมิตรประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมและเตรียมความพร้อมรับมือภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ

สำหรับระบบทหารอาสา กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการรับสมัครทหารอาสาจำนวนปีละประมาณ ๒๕,๐๐๐ นาย โดยมีระยะเวลาการจ้าง ๔ ปี เพื่อสนับสนุนการปรับลดกำลังพลและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกำลังพล ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ มีผู้สมัครผ่านระบบออนไลน์ จำนวนประมาณ ๒๐,๐๐๐ ราย มีผู้แสดงความประสงค์สมัครในวันตรวจเลือกจำนวนประมาณ ๒๗,๐๐๐ นาย และมีผู้สมัครรับราชการต่อ จำนวนประมาณ ๗,๔๔๕ นาย ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการยอมรับระบบทหารอาสา โดยมีการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มโอกาสในการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบ และส่งต่อกำลังพลที่มีศักยภาพกลับไปพัฒนาชุมชนและสังคมต่อไป

ด้านการพัฒนาศักยภาพของกองทัพ กระทรวงกลาโหมมุ่งเน้นการจัดหายุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย ควบคู่กับการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพัฒนาศักยภาพด้านการซ่อมบำรุงภายในประเทศ โดยมีคณะกรรมการกำหนดความต้องการและความเร่งด่วนในการจัดหายุทโธปกรณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม แบ่งเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ การดำรงสภาพความพร้อม การขยายขีดความสามารถ และการเสริมสร้างความทันสมัย นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ชายแดน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกำลังพลและสร้างความมั่นคงในพื้นที่

นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมยังส่งเสริมการใช้นโยบายออฟเซต (Offset Policy) ในการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี การฝึกอบรมบุคลากร และส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ รวมถึงการผลิตและซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ในประเทศไทย โดยกรณีการจัดหาเรือฟริเกต (Frigate) ได้กำหนดให้มีมาตรการจัดซื้อแบบชดเชย เพื่อเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมภายในประเทศ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการจัดซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการไทยเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจภายในประเทศ

๒.๓) ด้านการช่วยเหลือประชาชนและการบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฝ่ายปกครอง โดยจัดตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัยและมอบหมายหน่วยทหาร จำนวนประมาณ ๓๔๓ หน่วย รับผิดชอบพื้นที่ จำนวนประมาณ ๘๗๘ อำเภอ และจำนวนประมาณ ๕๐ เขตในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นจำนวนประมาณ ๙๒๘ พื้นที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง สำหรับโครงการจัดหาเรือดำน้ำ กระทรวงกลาโหมยืนยันว่า เป็นไปตามแผน โดยคาดว่าเรือดำน้ำจะเข้าประจำการพร้อมเครื่องยนต์ และสามารถใช้งานได้ในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ ทั้งนี้ การพิจารณาจัดหาเพิ่มเติมจะคำนึงถึงความพร้อมด้านงบประมาณและภาระทางการคลังของประเทศ

๓) สำหรับความมั่นคงและอธิปไตยของชาติจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้า เนื่องจากเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศในทุกมิติ โดยงบประมาณด้านความมั่นคงมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการปกป้องประชาชน รักษาอธิปไตย และสนับสนุนการกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพให้แก่ประเทศในระยะยาว สำหรับข้อกังวลกรณีกำลังพลมีรายชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่ได้ลงพื้นที่จริง กระทรวงกลาโหมขอยืนยันว่าไม่มีนโยบายหรือแนวปฏิบัติดังกล่าว หากมีข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติม ขอให้แจ้งรายละเอียดเพื่อดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

(๔) ร่างมาตรา ๙ กระทรวงการคลังและหน่วยงานในกำกับ

๑) การจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาลยังสามารถบริหารจัดการด้านการคลังผ่านกลไกอื่น ได้แก่ รัฐวิสาหกิจ กองทุนนอกงบประมาณ และการร่วม

ลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) ควบคู่กับการประเมินและวิเคราะห์โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ดังนี้

๑.๑) ในระยะสั้น ประเทศไทยยังคงเผชิญกับภาวะวิกฤตซ้อนวิกฤต และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจยังต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แม้ภาพรวมจะเริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัว แต่หากไม่มีการปรับโครงสร้างเชิงรุกอย่างทันทั่วถึงที่ อาจส่งผลให้ประเทศสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รัฐบาลจึงตั้งเป้าหมายยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้อยู่ใน ๒๐ อันดับแรกของโลกภายในระยะเวลา ๔ ปี

๑.๒) ในระยะปานกลาง จากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับประมาณร้อยละ ๒.๗ - ๒.๘ รัฐบาลจึงมุ่งดำเนินมาตรการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อผลักดันการเติบโตให้สูงกว่าร้อยละ ๓ อย่างต่อเนื่อง

๑.๓) ในระยะยาว รัฐบาลได้บูรณาการความร่วมมือกับภาคเอกชนผ่านคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน และได้รับการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารโลก (World Bank) และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) ในการจัดทำผลการศึกษาลึก เพื่อวางยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงภายใน ๑๒ ปี

๒) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างรอบด้าน ทั้งการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การบรรเทาภาระค่าครองชีพและปัญหาด้านพลังงานของประชาชน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ควบคู่กับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภายใต้หลักความโปร่งใสและวินัยทางการคลัง ทั้งนี้ รัฐบาลได้ยกเลิกแนวทางการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำที่ไม่ครอบคลุมภาระค่าใช้จ่ายจริง ซึ่งเคยส่งผลให้ต้องนำเงินคงคลังมาทดรองจ่ายในภายหลัง และได้ปรับลดระดับการขาดดุลงบประมาณจากร้อยละ ๔.๔ ของ GDP ในปีที่ผ่านมา เหลือร้อยละ ๓.๙ พร้อมตั้งเป้าหมายลดการขาดดุลให้ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๒ ตามแผนความยั่งยืนทางการคลังระยะปานกลาง อันส่งผลให้ความน่าเชื่อถือทางการคลังของประเทศไทยปรับตัวดีขึ้น ช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และลดต้นทุนทางการเงินของภาคเอกชน

๓) แม้ข้อจำกัดทางวินัยการคลังจะส่งผลให้งบลงทุนในงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ปรับลดลง จำนวนประมาณ ๗๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นล้านบาท) และทำให้งบรายจ่ายประจำมีสัดส่วนสูงขึ้นจากการตั้งงบประมาณชดเชยภาระผูกพันในอดีต เช่น สวัสดิการเด็กแรกเกิด เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ แต่รัฐบาลได้ทดแทนโดยการเพิ่มบทบาทการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวนประมาณ ๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นล้านบาท) โดยมุ่งเน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

๔) รัฐบาลได้เร่งดึงดูดการลงทุนผ่านมาตรการความร่วมมือกับภาคเอกชน และต่างประเทศ ผ่านมาตรการสำคัญ ดังนี้

๔.๑) การเปิดเสรีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโดยตรง เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดผ่านระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ซึ่งช่วยลดต้นทุนพลังงานและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔.๒) การส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและเทคโนโลยี AI ผ่านบทบาทของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) โดยการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์เพื่อดึงดูดการลงทุนในศูนย์ข้อมูล (Data Center) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูป และเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ควบคู่กับการยกระดับทักษะแรงงานผ่านกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๓) การระดมทุนผ่านกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยไม่สร้างภาระหนี้สาธารณะเพิ่มเติมแก่ประเทศ

๕) รัฐบาลขอยืนยันว่า แม้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางการคลัง แต่รัฐบาลยังคงยึดถือประโยชน์สูงสุดของประเทศ และประชาชนเป็นสำคัญ โดยจะนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่งต่อให้คณะกรรมการการวิสามัญ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดอย่างรอบคอบ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเกิดผลสัมฤทธิ์ มีความคุ้มค่า และเป็นกลไกสำคัญในการพลิกวิกฤตเป็นโอกาสในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

(๕) ร่างมาตรา ๑๑ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยตามนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ การสร้างรายได้จากเศรษฐกิจฐานราก เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชนการพัฒนาเมืองสำหรับการท่องเที่ยว ยกย่องอัตลักษณ์ท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูง สร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวที่มีกำลังการซื้อสูง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) เศรษฐกิจสีชมพู (Pink Economy) รวมถึงสร้างภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยและยั่งยืน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) ภายใต้แนวคิดรักษาสีสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถเติบโตควบคู่ไปกับการรักษาสีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของประเทศ

ในด้านการกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมศักยภาพเยาวชนผ่านการกีฬา เพื่อปลูกฝังวินัย ความรับผิดชอบ สุขภาพที่แข็งแรง การทำงานเป็นทีม และคุณธรรมของนักกีฬา ตลอดจนพัฒนาความเป็นเลิศด้านกีฬาเพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของประเทศ พร้อมทั้งเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกีฬา ยกย่องมาตรฐานสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวก แก้ไขปัญหาสนามกีฬาที่ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ สนามกีฬาร้าง และสนามกีฬาที่ไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงผลักดันนักกีฬาไทยสู่การแข่งขันระดับนานาชาติ และส่งเสริมการประกอบอาชีพนักกีฬาโดยกำหนดแนวทางการพัฒนานักกีฬาแต่ละประเภทให้สามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้อย่างชัดเจน

๒) กองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนนักกีฬาทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นส่วนใหญ่ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมทั้งเงินรางวัลทุนการศึกษา เบี้ยเลี้ยงการฝึกซ้อม ค่ารักษาพยาบาล และเงินสนับสนุนการแข่งขันในต่างประเทศ โดยการจัดสรรงบประมาณของกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติจะยึดหลักความเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

๓) การจัดสรรงบประมาณให้สมาคมกีฬาจะพิจารณาจากจำนวนค่าใช้จ่ายพื้นฐานจริงของสมาคมประกอบกับดัชนีชี้วัดผลงานของแต่ละสมาคมเป็นหลัก เพื่อให้ทุกสมาคมได้รับทราบกรอบวงเงินสนับสนุนที่ชัดเจนล่วงหน้า และสามารถวางแผนการบริหารงบประมาณการฝึกซ้อม และการส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) สำหรับกรณีข้อร้องเรียนเรื่องเงินรางวัลค้างจ่าย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขอยืนยันว่า ปัจจุบันไม่มีเงินรางวัลค้างจ่าย โดยได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินรางวัลจากการแข่งขันกีฬาเสร็จสิ้นครบถ้วนแล้ว ส่วนเงินรางวัลที่ยังมิได้รับนั้น มิได้เกิดจากความล่าช้าของทางราชการ แต่เป็นไปตามความประสงค์ของนักกีฬาที่เลือกขอรับเงินรางวัลในลักษณะการทยอยจ่ายเป็นรายเดือน

๕) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีแผนดำเนินโครงการพัฒนาและวางรากฐานการกีฬาระดับเยาวชน โดยเริ่มจากกีฬาฟุตบอลและกีฬาวอลเลย์บอล ผ่านการจัดการแข่งขันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนาศักยภาพนักกีฬาอย่างต่อเนื่อง

๖) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดนโยบายปรับปรุงระบบการจ่ายเงินแก่นักกีฬา โดยพัฒนาระบบโอนเบี้ยเลี้ยงและเงินรางวัลเข้าบัญชีของนักกีฬาโดยตรง ไม่ผ่านสมาคมกีฬาต้นสังกัด เพื่อแก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายล่าช้าหรือการจ่ายเงินไม่ครบถ้วน และเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณ

(๖) ร่างมาตรา ๑๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายทั้งหมดไปประกอบการพิจารณา เพื่อปรับปรุงการจัดลำดับความสำคัญและบริหารจัดการงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒) ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรอย่างมีนัยสำคัญ โดยเข้าสู่สถานการณ์สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ ๒๒.๑๔ หรือคิดเป็นจำนวนประมาณ ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ คน และมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๒๖ ถึงร้อยละ ๒๗ ของประชากรทั้งหมดภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ ขณะที่อัตราการเกิดลดลงอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่มีเด็กเกิดใหม่จำนวนปีละประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเหลือเพียงจำนวนปีละประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้ ยังมีคนพิการที่ลงทะเบียนในระบบฐานข้อมูลจำนวนประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ คน และกลุ่มที่อยู่นอกระบบการสำรวจอีกเป็นจำนวนมาก ปัญหาเหล่านี้

รวมถึงปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความเปราะบางทางสังคม ล้วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบในทุกระดับ จึงจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาลักษณะองค์รวมผ่านการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานภายใต้เป้าหมาย “การสร้างสังคมอยู่ดี มีโอกาสเพื่อคนไทยทุกคน” ผ่านนโยบายสำคัญ ๘ ด้าน ครอบคลุมการพัฒนาทุนมนุษย์ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน การสร้างหลักประกันด้านที่อยู่อาศัยและอาชีพ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยี การยกระดับการให้บริการภาครัฐ และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ แม้ว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีบุคลากรทั่วประเทศจำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดูแลประชากรทั้งหมด แต่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการปรับบทบาทจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานเพียงลำพังไปสู่การเป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วน เช่น อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรชุมชน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการให้บริการประชาชน

๔) ประเด็นเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบถ้วนหน้า แต่ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณแผ่นดิน จึงยังคงได้รับการจัดสรรในลักษณะเฉพาะกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อย อย่างไรก็ตาม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้เด็กแรกเกิดในรูปแบบถ้วนหน้า พร้อมทั้งศึกษาให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๕) ประเด็นการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย แม้งบประมาณสำหรับในกรณีดังกล่าวจะถูกปรับลดลง แต่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อน “โรงเรียนผู้สูงอายุ” เพื่อพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้สูงอายุในระดับชุมชน พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์พัฒนาอาชีพผู้สูงอายุเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจระดับฐานราก ในส่วนของที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุได้มีการนำหลักการออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) มาใช้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ในส่วนของสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เช่น บ้านบางแค ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมและเป็นไปได้ เพื่อวางแผนขยายและพัฒนาพื้นที่ให้รองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

๖) ประเด็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (กพช.) ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ปรับเพิ่มสิทธิเบี้ยความพิการจากเดิม จำนวนประมาณ ๘๐๐ บาท (แปดร้อยบาท) เป็นจำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันบาท) ในลักษณะถ้วนหน้า เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านสวัสดิการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา นอกจากนี้ ยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษากร่างกฎหมายตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) เพื่อยกระดับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างอิสระของคนพิการทั่วประเทศ

๗) การปรับลดงบประมาณช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย คนไร้ที่พึ่ง และผู้ประสบปัญหาทางสังคม เป็นผลจากข้อจำกัดด้านงบประมาณของประเทศ มิใช่การลดความสำคัญของการกิจ โดยกระทรวงจะเพิ่มการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและนำเทคโนโลยีมาใช้นับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

๘) งบประมาณด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ ครุภัณฑ์ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ถือเป็นการลงทุนเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการของหน่วยงานทั่วประเทศ โดยมุ่งปรับปรุงและทดแทนทรัพยากรที่เสื่อมสภาพ เช่น การปรับปรุงสถานคุ้มครองและอาคารที่ชำรุด การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย การจัดหายานพาหนะสำหรับการลงพื้นที่ และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการแก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๙) สำหรับการพัฒนาวิชาชีพนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งปัจจุบันยังมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ กระทรวงมีแนวทางส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พัฒนาระบบกำลังคนด้านสังคมสงเคราะห์ ผลักดันการปรับปรุงสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลกำลังคน เพื่อให้การวางแผนอัตราากำลังและการพัฒนาระบบบริการด้านสังคมมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

(๗) ร่างมาตรา ๑๓ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานในกำกับ

๑) รัฐบาลจะบริหารจัดการงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยอาศัยกลไกของคณะกรรมการและศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และสนับสนุนการก้าวสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง

๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีนโยบายปรับบทบาทมหาวิทยาลัยจากการเป็นสถาบันผลิตบัณฑิตเพียงอย่างเดียว ไปสู่การเป็น แพลตฟอร์มแห่งโอกาส ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (Business Incubator) และศูนย์สร้างนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ธุรกิจ Startup และผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะใหม่ให้สามารถสร้างนวัตกรรมและต่อยอดสู่การประกอบธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓) รัฐบาลสนับสนุนการจัดตั้งบริษัทของมหาวิทยาลัยเพื่อบริหารจัดการธุรกิจการลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา งานวิจัย และนวัตกรรม รวมทั้งผลักดันการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ กระทรวงจะบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศในการดำเนินนโยบาย การทูตวิทยาศาสตร์ (Science Diplomacy) เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม กับนโยบายการต่างประเทศ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และดึงดูดนักวิจัยจากทั่วโลกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาสำคัญของไทย

๔) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้ความสำคัญกับนวัตกรรมเพื่อสังคมควบคู่ไปกับนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และกำหนดทิศทางการสนับสนุนทุนวิจัยตามความต้องการของประเทศ (Mission-Driven Research) เพื่อให้ผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจะส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม โดยพัฒนาระบบข้อมูลเปิด (Open Data) และระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System : NRIIS) พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการฐานข้อมูล อำนวยความสะดวกให้ประชาชน นักวิจัย และทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง ค้นหา และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ของประเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๘) ร่างมาตรา ๑๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับ

๑) แม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้รับการปรับลดงบประมาณลงจำนวนประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นล้านบาท) แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อการให้บริการและช่วยเหลือเกษตรกร เนื่องจากเป็นการปรับลดงบประมาณในส่วนของการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน โดยมุ่งลดค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สามารถชะลอได้ รวมทั้งงบครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานยังคงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่กระทบต่อประชาชน

๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เร่งดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะเอลนีโญและภัยแล้งในหลายพื้นที่ และจะรายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภาเป็นลำดับ สำหรับมาตรการห้ามเผาจะส่งเสริมทางเลือกในการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรควบคู่กับมาตรการกำกับดูแล เพื่อไม่ให้ภาระตกอยู่กับเกษตรกรเพียงฝ่ายเดียว

๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนกระจายผลผลิตลำไยจำนวนประมาณ ๕๗๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้เพื่อบรรเทาปัญหาผลผลิตล้นตลาด ทั้งนี้ แม้การปรับลดงบประมาณจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภายในของกระทรวง แต่ขอยืนยันว่าจะไม่กระทบต่อการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและจะบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๔) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณเพื่อดูแลและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทั้งระบบ ครอบคลุมกุ้งน้ำจืดและกุ้งทะเล โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้หารือร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของสหพันธรัฐมาเลเซียเกี่ยวกับกรณีปัญหาการส่งออกกุ้งและสินค้าประมงของไทยไปยังสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบแนวทางเร่งรัดกระบวนการตรวจสอบสินค้า เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถส่งออกและนำเข้ากุ้งและปลากระพงได้ภายในระยะเวลาประมาณ ๓๐ วัน หรือเร็วกว่านั้น หากการประสานงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้เสนอขยายตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์เนื้อโค และเนื้อสุกรไปยังสหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและขยายฐานเศรษฐกิจ ด้านปศุสัตว์ โดยสหพันธรัฐมาเลเซียได้ตอบรับข้อเสนอและพร้อมเร่งรัดกระบวนการพิจารณา อันจะช่วยส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร ยกกระดับความเชื่อมั่นในมาตรฐานสินค้าเกษตรของไทย เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร และสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน

(๙) ร่างมาตรา ๑๕ กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในกำกับ

๑) แม้ว่ากระทรวงคมนาคมถูกปรับลดงบประมาณลงเป็นจำนวนมาก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ แต่ขอยืนยันว่าจะใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ธรรมาภิบาล และความโปร่งใส โดยมุ่งเน้นการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยพัฒนาระบบคมนาคมให้มีความสะดวก ปลอดภัย และเชื่อมโยง การเดินทางทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เช่น การพัฒนาศูนย์ขนส่งภาคตะวันออกเฉียเหนือ จังหวัดนครพนม ที่เชื่อมโยงระบบขนส่งทางถนนและทางราง ซึ่งช่วยสนับสนุนการกระจายสินค้า และการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าเกษตร เช่น ทุเรียน ที่มีมูลค่าการส่งออก เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่า ระบบคมนาคมที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) กรณีข้อกังวลเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนงบประมาณของโครงการที่มีวงเงินลงทุนตั้งแต่จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันล้านบาท) ขึ้นไป นั้น กระทรวงคมนาคม ได้พิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยจากข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณในอดีต พบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณให้แก่โครงการขนาดใหญ่ในปีแรกจะสามารถเบิกจ่ายงบประมาณเป็นจำนวนน้อย เนื่องจากในระยะแรกจะเป็นการเตรียมความพร้อมด้านเอกสารเกี่ยวกับการทำสัญญา การจัดทำขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) ขั้นตอนการประกวดราคา ซึ่งมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จำนวนมาก ดังนั้น การปรับลดสัดส่วนงบประมาณในปีแรกดังกล่าว จึงเป็นมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของภาครัฐ ทำให้สามารถนำวงเงินที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้ในระยะแรกไปสนับสนุนโครงการพัฒนาอื่นที่มีความพร้อมในการดำเนินการได้อย่างทันทั่วถึงที่ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศ และลดการสูญเสียโอกาสในการพัฒนา ทั้งนี้ จะไม่มีการออกมติคณะรัฐมนตรีเพื่อยกเว้นเงื่อนไขภายหลังจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฉบับนี้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา

๓) การกำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างหรือผู้ยื่นข้อเสนอสำหรับงานของภาครัฐ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และไม่กีดกันผู้ประกอบการ ซึ่งจะสอดคล้องกับขนาดและมูลค่าของโครงการ เพื่อสร้างความมั่นใจว่างานก่อสร้างจะแล้วเสร็จตามมาตรฐานที่กำหนด และเพื่อให้การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน

๔) ประเด็นการปล่อยปละละเลยในการจัดสร้างเส้นทางคมนาคมในพื้นที่แนวชายแดน ขอชี้แจงว่า นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์ความไม่สงบระหว่างชายแดนไทย - กัมพูชา นายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญต่ออธิปไตยของประเทศเป็นลำดับแรก โดยพร้อมสนับสนุนงบประมาณให้แก่กระทรวงกลาโหม ทั้งจากงบกลางและแหล่งงบประมาณที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำชับให้การใช้จ่ายเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

สำหรับการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ชายแดน รัฐบาลได้ติดตามและหารือประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยกรณีพื้นที่เนิน ๓๕๐ ซึ่งมีความต้องการก่อสร้างเส้นทางคมนาคม พบว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ จึงไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพังและต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ภาครัฐให้ความสำคัญอยู่ที่ภาคเอกชนไม่ประสงค์เข้าริเริ่มงานก่อสร้างในพื้นที่เสี่ยงภัย ทำให้จำเป็นต้องให้หน่วยงานด้านความมั่นคงหรือกองทัพเป็นผู้ดำเนินการ หากมีการเสนอคำขอของงบประมาณ รัฐบาลพร้อมให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมขอยืนยันว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเรื่องการเรียกรับผลประโยชน์จากโครงการก่อสร้างดังกล่าว

๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางบก

๕.๑) โครงการก่อสร้างถนน

๕.๑.๑) โครงการก่อสร้างทางหลวงสายใหม่ มีแผนก่อสร้างเชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข ๖ กับหมายเลข ๓๒ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทางหลวงหมายเลข ๔๒ จากอำเภอนาหว้าไปจนถึงจังหวัดนครราชสีมา และเส้นทางอื่น ๆ เช่น เส้นทางหลวงระหว่างจังหวัดตากกับจังหวัดลำปาง

๕.๑.๒) ความคืบหน้าโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์)

๕.๑.๒.๑) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา (M ๖) กระทรวงคมนาคมเร่งรัดให้เปิดใช้งานได้อย่างสมบูรณ์แบบทั้งขาเข้าและขาออกภายในสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๕.๑.๒.๒) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางขุนเทียน - บ้านแพ้ว (M ๘๒) แม้จะมีความล่าช้าจากอุบัติเหตุระหว่างการก่อสร้าง แต่ไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใด โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงก่อนสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๗๐

๕.๑.๒.๓) โครงการในพื้นที่ภาคใต้ อยู่ระหว่างพิจารณาศึกษาแนวทางการขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ (ถนนเอเชีย) โดยเพิ่มช่องจราจรทางซ้ายและขวา และทำทางยกระดับตรงกลางเพื่อใช้เป็นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) สำหรับจัดเก็บค่าผ่านทางเพื่อลดงบประมาณการเวนคืนที่ดิน

๕.๒) นโยบายรถไฟฟ้าและการพัฒนาทางราง

๕.๒.๑) การพัฒนารถไฟทางคู่

๕.๒.๑.๑) ภาคเหนือ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างระบบรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ โดยคาดว่าจะเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๗๒

๕.๒.๑.๒) ภาคใต้ ได้มีการก่อสร้างระบบรถไฟทางคู่ถึงจังหวัดชุมพรแล้ว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จะเริ่มดำเนินการตามแผนงบประมาณเวนคืนและประกวดราคา การก่อสร้างระบบรถไฟในช่วงจังหวัดชุมพร - จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอหาดใหญ่ - ตำบลปาดังเบซาร์ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๗๕

๕.๒.๑.๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้เชื่อมต่อเส้นทางรถไฟถึงจังหวัดขอนแก่นแล้ว และจะขยายไปยังจังหวัดหนองคาย โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๕.๒.๒) การพัฒนาไฟฟ้า

เมื่อพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชบัญญัติการบริหารจัดการระบบตัวร่วม พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลใช้บังคับแล้ว ส่งผลให้รัฐบาลสามารถดำเนินนโยบายปรับลดราคาตัวร่วมไฟฟ้าเป็นเงินจำนวนประมาณ ๑๗ - ๔๕ บาท (สิบเจ็ดถึงสี่สิบห้าบาท) ทำให้ค่าครองชีพของประชาชนลดลงอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางอากาศ (ท่าอากาศยาน)

๕.๓.๑) การปรับปรุงท่าอากาศยานในจังหวัดตรัง จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการขยายความยาวทางวิ่ง (รันเวย์) เพื่อรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่

๕.๓.๒) การติดตั้งระบบพิสูจน์อัตลักษณ์ โดยจะดำเนินการ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่ และท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

๕.๔) การพัฒนาทางน้ำและการโลจิสติกส์

๕.๔.๑) การขุดลอกร่องน้ำเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นเพิ่มความสามารถให้ได้มาตรฐาน ๙ เมตร เพื่อความสะดวกในการใช้เรือขนาดใหญ่ การขนส่งสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์ โดยเฉพาะที่ท่าเรือสงขลา

๕.๔.๒) การแก้ปัญหาปากร่องน้ำตื้นเขิน โดยจะดำเนินการขุดลอกปากร่องน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสมุทรสาคร และกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเหลือชาวประมงและการเดินเรือ

๕.๔.๓) การแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสงขลา

๕.๔.๓.๑) แผนระยะยาว (๕ ถึง ๑๐ ปี) กระทรวงคมนาคม จะดำเนินการโดยบูรณาการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อก่อสร้างคลองส่งน้ำที่มีความยาว จำนวนประมาณ ๖๑ กิโลเมตร กว้างไม่น้อยกว่า จำนวนประมาณ ๕๐ เมตร ขนานไปกับถนนวงแหวนรอบเมืองหาดใหญ่เพื่อช่วยในการระบายน้ำ

๕.๔.๓.๒) ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำร่วมกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) เพื่อดำเนินการศึกษาโอกาสและความเป็นไปได้ในการเจาะอุโมงค์ส่งน้ำจากอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ไปยังอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อการผันหรือแบ่งปริมาณน้ำส่วนเกินออกจากลำน้ำสายหลักหรือจุดวิกฤตก่อนเข้าตัวอำเภอหาดใหญ่ ทั้งนี้ คาดว่าจะใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการดังกล่าวประมาณ ๗ ถึง ๑๐ ปี

๕.๔.๓.๓) มาตรการระยะสั้น โดยจะเร่งรัดการขุดลอกคูคลอง และซ่อมแซมผนังคลองระบายน้ำ ร.๒ ถึง ร.๖ ที่ชำรุดจากอุทกภัยเพื่อเตรียมความพร้อมรับน้ำ ในฤดูฝนในอนาคต

(๑๐) ร่างมาตรา ๑๖ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงาน ในกำกับ

๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยงบประมาณที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จัดสรรให้แก่สำนักงาน คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำหรับดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างระบบคลาวด์ กลางภาครัฐ และกรมอุตุนิยมวิทยา สำหรับพัฒนาและจัดทำระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติ

การจัดสรรงบประมาณดังกล่าวเป็นผลจากนโยบายการจัดซื้อจัดจ้าง แบบรวมศูนย์ ซึ่งช่วยประหยัดงบประมาณจากการจัดซื้อในปริมาณมาก ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง รวมทั้งช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หากกระจายให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการเอง อาจเกิดข้อจำกัดในทางปฏิบัติ เนื่องจากบางหน่วยงาน ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐ บางแห่งยังไม่สามารถเข้าร่วมระบบคลาวด์กลางภาครัฐได้ในทันที เนื่องจากมีข้อจำกัดสำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

๑.๑) หน่วยงานบางแห่งได้จัดซื้อจัดจ้างและลงทุนในระบบโครงสร้าง พื้นฐานด้านดิจิทัลก่อนที่นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างแบบรวมศูนย์จะมีผลใช้บังคับ จึงยังมีการผูกพัน ตามสัญญาและงบประมาณที่ต้องดำเนินการให้ครบกำหนดก่อน จึงไม่สามารถโอนย้ายเข้าสู่ระบบ ส่วนกลางได้ในทันที

๑.๒) หน่วยงานบางแห่งมีภารกิจและระบบงานที่มีลักษณะเฉพาะ รวมทั้ง มีความซับซ้อนทางเทคนิค เช่น ระบบประมวลผลธุรกรรมทางการเงินของกระทรวงการคลัง ซึ่งระบบคลาวด์กลางภาครัฐที่ออกแบบตามมาตรฐานทั่วไปอาจไม่สามารถรองรับความต้องการ ใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๑.๓) หน่วยงานด้านความมั่นคงและความปลอดภัยระดับสูง เช่น กรมการปกครอง กระทรวงกลาโหม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำเป็นต้องจัดเก็บข้อมูลลับ หรือข้อมูลที่มีความอ่อนไหวสูงไว้ในระบบปิดที่มีมาตรการควบคุมและรักษาความปลอดภัยเป็นการเฉพาะ เพื่อคุ้มครองความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ กรมอุตุนิยมวิทยายังได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยแผ่นดินไหวล่วงหน้า เทคโนโลยีด้านการพยากรณ์อากาศ และระบบสนับสนุนการป้องกันไฟฟ้า โดยมีความจำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัด และระบบ แจ้งเตือนในพื้นที่เสี่ยง เพื่อให้สามารถส่งข้อมูลเตือนภัยมายังประเทศไทยได้ล่วงหน้า อันจะช่วยลด ความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒) ในส่วนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีได้ใช้งบประมาณรายจ่ายสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการเชื่อมโยงและบูรณาการฐานข้อมูล เพื่อวางรากฐานและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ ขณะเดียวกันกระทรวงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดงานสัปดาห์ธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ระดับสากล และผลักดันการจัดตั้งศูนย์ธรรมาภิบาลปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance Center : AIGC) เพื่อพัฒนามาตรฐานและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับหลักสากล

(๑๑) ร่างมาตรา ๑๙ กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ

๑) ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายด้าน ทั้งความผันผวนทางภูมิรัฐศาสตร์ ราคาพลังงานที่สูงขึ้น การเข้าสู่สังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจที่ติดกับดักรายได้ปานกลาง ภายใต้งบประมาณที่มีข้อจำกัดจากภาระสะสมในอดีต รัฐบาลจึงดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะยาวและการปรับโครงสร้างระยะยาว โดยมุ่งใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ลดภาระค่าครองชีพ สนับสนุนประชาชนและผู้ประกอบการ พร้อมยกระดับศักยภาพประเทศให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒) แม้ว่าภาคเกษตรกรรมจะสร้างรายได้ให้แก่ประเทศในสัดส่วนไม่สูงเมื่อเทียบกับภาคเศรษฐกิจอื่น แต่มีประชาชนมากกว่าร้อยละ ๓๐ ประกอบอาชีพในภาคเกษตร การยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรจึงเป็นการช่วยเหลือประชาชนในวงกว้าง และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การแก้ไขปัญหภาคเกษตรจำเป็นต้องดำเนินการเชิงโครงสร้างอย่างครบวงจร มีอาจพิจารณาเฉพาะสินค้าแต่ละชนิด เนื่องจากมีปัจจัยเกี่ยวข้องทั้งฤดูกาล พื้นที่ ต้นทุนการผลิต และความต้องการของตลาด จึงต้องดำเนินการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับตลาด การลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และการพัฒนาช่องทางการตลาดรูปแบบใหม่ ทั้งนี้ ควรสนับสนุนกลไกการรวบรวมและแปรรูปผลผลิตในระดับชุมชน เพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำ รวมทั้งส่งเสริมการตลาดเชิงรุกและการตลาดล่วงหน้า เพื่อเพิ่มเสถียรภาพด้านรายได้ให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ ภาคเกษตรกรรมไทยยังเผชิญกับความท้าทายจากการแข่งขันในตลาดโลก ต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น และความผันผวนของตลาด แม้ว่าสินค้าเกษตรหลายรายการจะมีแนวโน้มราคาปรับตัวดีขึ้น แต่ยังมีบางรายการที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข รัฐบาลจึงมุ่งรักษาเสถียรภาพของภาคเกษตรกรรมและผลักดันการปรับตัวทั้งระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๓) สำหรับสถานการณ์ราคาข้าว แม้ราคาในปีนี้มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น แต่เกษตรกรบางส่วนอาจยังไม่ได้รับประโยชน์โดยตรง เนื่องจากผลผลิตอยู่ในความครอบครองของผู้รวบรวม โรงสี หรือผู้ส่งออกแล้ว จึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกบริหารจัดการให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม พร้อมทั้งยกระดับข้าวไทยไปสู่การเป็น “ข้าวเศรษฐกิจอนาคต” เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างความแตกต่าง และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

๔) รัฐบาลให้ความสำคัญกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในฐานะกลไกสำคัญของระบบเศรษฐกิจ โดยมุ่งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการรายย่อยและธุรกิจชุมชนสามารถเติบโตได้อย่างเข้มแข็ง ลดอุปสรรคจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม และสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้อต่อผู้ประกอบการไทย ทั้งนี้ ในการดำเนินงานดังกล่าวจะอาศัยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐจำนวน ๒๓ หน่วยงาน พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และตรวจสอบความเสี่ยง ยกกระดับความโปร่งใส และป้องกันพฤติกรรมทางการค้าที่อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการไทย

(๑๒) ร่างมาตรา ๒๐ กระทรวงมหาดไทย

๑) กรณีมีข้อสังเกตว่า งบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีเพียงร้อยละ ๗ ของงบประมาณทั้งหมดนั้น รัฐบาลขอชี้แจงว่า การจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รวมอยู่เฉพาะในงบประมาณของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเท่านั้น แต่ได้กระจายตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทานรับผิดชอบการก่อสร้างเขื่อนชลประทาน และกรมโยธาธิการและผังเมืองรับผิดชอบการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ซึ่งมีใช้ภารกิจโดยตรงของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมแห่งชาติ และระบบการบริหารจัดการภัยพิบัติ จำนวนประมาณ ๔,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่พันแปดร้อยล้านบาท) โดยครอบคลุมทั้งการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย และการเตรียมความพร้อมพัฒนาระบบแจ้งเตือน เช่น การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือ การซักซ้อม การพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัย และการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง

๒) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีการแจ้งเตือนโดยส่งหนังสือแจ้งเตือน ก่อนเกิดเหตุอุทกภัยในพื้นที่อำเภอดำรงวิทยะ จ.สงขลา จำนวนประมาณ ๒ ครั้ง และมีการส่งสัญญาณเตือนภัยผ่านระบบการแจ้งเตือนภัยผ่านเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ (Cell Broadcast) จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ ครั้ง ทั้งนี้ เนื่องจากกรณีอุทกภัยในพื้นที่อำเภอดำรงวิทยะ จ.สงขลา เป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นระหว่างปีงบประมาณ เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จึงไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีรองรับไว้ล่วงหน้า แต่ได้ดำเนินการใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลางเพื่อให้ความช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๓) สำหรับปัญหาเรื่องสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ซึ่งยังไม่ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ทางกระทรวงมหาดไทยได้เร่งรัดแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจัดเตรียมเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติภาษีบ้านเกิด พ.ศ.” ต่อรัฐสภา ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกได้ว่าจัดชำระภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานดี มีความน่าเชื่อถือ และปราศจากการทุจริต ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นจำนวนมาก

ในส่วนของการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนแบบสมทบ (Matching Fund) จำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันล้านบาท) เป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการด้านพลังงาน โดยรัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบอีกส่วนหนึ่ง ตามเกณฑ์ความเหมาะสมของฐานะการเงินและเงินสะสมของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการนำเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐที่มีเงินสะสมจำนวนมากออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะช่วยเพิ่มการลงทุนภาครัฐ กระตุ้นการหมุนเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

๔) สำหรับประเด็นการบรรจุข้าราชการส่วนท้องถิ่นนั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียนอย่างจริงจัง โดยภายหลังจากที่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการแอบอ้างว่าสามารถช่วยเหลือให้ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยเรียกรับผลประโยชน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้นได้สั่งการให้จัดตั้งคณะทำงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.) สังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และหน่วยงานจัดสอบเพื่อร่วมสังเกตการณ์และกำกับดูแลกระบวนการสอบอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสตั้งแต่ก่อนการสอบ

ปัจจุบัน เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงและขยายผลอย่างรอบด้าน โดยรัฐบาลยืนยันว่าจะดำเนินการตามกระบวนการกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่มีการยกเว้นหรือเลือกปฏิบัติ ในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) อยู่ระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ทั้งนี้ รัฐบาลขอยืนยันว่า จะเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบอย่างเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง และเมื่อการตรวจสอบแล้วเสร็จ จะเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อรัฐสภาและประชาชน พร้อมดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างตรงไปตรงมาและไม่มีการละเว้นหรือเลือกปฏิบัติ

(๑๓) ร่างมาตรา ๒๒ กระทรวงแรงงานและหน่วยงานในกำกับ

๑) ตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ กระทรวงแรงงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้นจากงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นนั้นเป็นงบประมาณสมทบเงินกองทุนประกันสังคมและชำระหนี้เงินสมทบค้ำจ่ายให้แก่กองทุนประกันสังคม ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้ภาครัฐต้องชำระหนี้สินที่ยังคงค้างเป็นสัดส่วนตามกรอบวงเงินงบประมาณที่มีอยู่

๒) ประเด็นการพัฒนาทักษะแรงงาน กระทรวงแรงงานจะพัฒนาแรงงานไทยให้เป็นแรงงานที่สามารถใช้เทคโนโลยีได้โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S - Curve) และอุตสาหกรรมอนาคต (New S - Curve) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

ด้านแรงงานของประเทศไทย สำหรับนโยบาย “เรียนได้จบ จบได้งาน” ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการนำร่องตามนโยบายดังกล่าวประมาณ ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยล้านบาท) เพื่อยกระดับทักษะแรงงาน (Upskill/Reskill) ในอุตสาหกรรมเป้าหมายและตามความต้องการของตลาดแรงงาน

๓) กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาแอปพลิเคชัน Traffy Fondue ให้มีระบบรับเรื่องร้องเรียนหรือปัญหาความเดือดร้อนจากแรงงานไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศเพื่อให้แรงงานไทยได้รับการช่วยเหลือภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างเหมาะสม

๔) ในส่วนของการเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) กระทรวงแรงงานได้พิจารณาอนุสัญญาที่ประเทศไทยยังไม่ได้เป็นสมาชิกและอนุสัญญาที่สามารถเข้าเป็นสมาชิกได้โดยที่ไม่กระทบกับความมั่นคงและโครงสร้างภายในของประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้การเข้าเป็นสมาชิกของอนุสัญญาดังกล่าวเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยและแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญคุ้มครองแรงงานอย่างมีความเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม สำหรับการเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน ค.ศ. ๑๙๔๘ และอนุสัญญาฉบับที่ ๙๘ ว่าด้วยการปฏิบัติตามหลักการแห่งสิทธิในการรวมตัวกันและสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง ค.ศ. ๑๙๔๙ นั้น เห็นว่า ควรจัดตั้งคณะกรรมการที่มีผู้แทนจากหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายปกครอง กระทรวงการต่างประเทศ นายจ้าง และลูกจ้าง เพื่อร่วมกันพิจารณาและสร้างความเข้าใจในประเด็นที่ยังมีข้อสังเกต โดยเฉพาะประเด็นที่อาจเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตามแนวชายแดนและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อทุกฝ่ายสามารถหารือและมีความเข้าใจร่วมกันแล้ว อาจดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการไตรภาคี เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวในขั้นตอนต่อไป

(๑๔) ร่างมาตรา ๒๔ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ

๑) กระทรวงศึกษาธิการได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีในวงเงินสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนราชการอื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของรัฐบาลต่อการพัฒนาด้านการศึกษาในฐานะรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายงบประมาณควรมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในอนาคต

ทั้งนี้ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น นโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) นโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี ตลอดจนการสนับสนุนทุนการศึกษาและมาตรการช่วยเหลือทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต

๒) โครงการส่งเสริมการศึกษาเท่าเทียมด้วยระบบดิจิทัลพัฒนาทักษะและเครดิตพอร์ตโฟลิโอเป็นโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ดำเนินการหรือเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เข้าร่วมติดตามตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการดังกล่าว รวมทั้งให้คำปรึกษาในประเด็นด้านความโปร่งใสและธรรมาภิบาล ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะนำรายละเอียดของโครงการดังกล่าวมาทบทวน ประเมินรูปแบบการดำเนินงาน และพิจารณาความจำเป็นของโครงการอีกครั้งเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าหากมีการดำเนินโครงการนี้ในอนาคต โครงการนี้จะต้องเป็นไปตามหลักความโปร่งใส คำนวณ สามารถตรวจสอบได้ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓) โครงการดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP) กับโครงการส่งเสริมการศึกษาเท่าเทียมด้วยระบบดิจิทัล พัฒนาทักษะและเครดิตพอร์ตโฟลิโอ (The Digital Skill/Credit Portfolio : Empowering Educations) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน โดยโครงการ NDLP เป็นแพลตฟอร์มแหล่งเรียนรู้ที่ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนโครงการ The Digital Skill เป็นแพลตฟอร์มด้านการวางแผนการประกอบอาชีพตั้งแต่การสำรวจตนเองไปถึงความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพและการเป็นพลเมืองในอนาคตของโลกในอนาคตซึ่งทั้งสองโครงการสามารถเชื่อมโยงและสนับสนุนข้อมูลหรือการดำเนินงานร่วมกันได้

๔) กระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาระบบนิเวศด้านสื่อการเรียนการสอน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการจัดการศึกษาในลักษณะที่เปิดกว้างและไม่ผูกขาดผู้ให้บริการ เพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม การพัฒนานวัตกรรม และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีมาใช้มีเป้าหมายเพื่อลดภาระงานของบุคลากรครู เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนให้สามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง ควบคู่กับการออกแบบและคัดเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการ ความพร้อม และศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐ โดยมุ่งพัฒนาระบบยืนยันตัวตนดิจิทัล (Digital ID) และกรอบการดำเนินงานด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI Framework) เพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาแพลตฟอร์มที่มีความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน และยกระดับการเชื่อมโยงข้อมูลและบริการภาครัฐให้เป็นเอกภาพ ทั้งนี้ จะบูรณาการการดำเนินงานด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงแรงงานอย่างเป็นระบบ โดยเปิดให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านส่วนเชื่อมต่อโปรแกรมประยุกต์ (Application Programming Interface : API) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและใช้ประโยชน์จากระบบร่วมกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาแพลตฟอร์มกลางภาครัฐ (Single Platform) อย่างแท้จริง นอกจากนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะขับเคลื่อนผ่านกลไกของคณะกรรมการระดับชาติและระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank)

เพื่อสนับสนุนการสะสมผลการเรียนรู้และทักษะจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของประชาชน และยกระดับศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศในอนาคต

๖) กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการและเร่งรัดการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะด้าน จำนวน ๖ คณะ เพื่อกำกับติดตาม และผลักดันการดำเนินนโยบายสำคัญของกระทรวงให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ การลดภาระงานครูและบุคลากรทางการศึกษา การยกระดับระบบการศึกษา ความปลอดภัยในสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามนโยบายเรียนฟรี และการพัฒนาหลักสูตร โดยคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานมีความรอบด้าน โปร่งใส และสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วน นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้รายงานผลการดำเนินงานและความก้าวหน้าของแต่ละคณะทำงานผ่านช่องทางสื่อสารของกระทรวงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลและสามารถติดตามการขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างโปร่งใส

๗) การจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในลักษณะเงินอุดหนุนแบบรายหัวยังเป็นปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อกำหนดแบบการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนแบบรายหัวในรูปแบบใหม่โดยใช้ตัวแปรการคำนวณงบประมาณที่สะท้อนบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งมากขึ้น ซึ่งจะได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและผลักดันต่อไป

๘) สำหรับนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ออกมาตรการชักจูงความเข้าใจและแนวปฏิบัติในการจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดเงื่อนไขสำคัญให้สถานศึกษาสามารถจัดเก็บได้เฉพาะในส่วนที่นอกเหนือจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น นอกจากนี้ การจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนต้องได้รับความยินยอมด้วยความสมัครใจของผู้ปกครอง รวมถึงต้องดำเนินการควบคู่กับการปรับปรุงระบบงบประมาณอุดหนุนรายหัวในระยะยาว เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและสนับสนุนนโยบายเรียนฟรีให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๙) กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินนโยบายลดภาระงานครูโดยไม่ได้ใช้งบประมาณเพิ่มเติม แต่เป็นการปรับวิธีการบริหารจัดการและปรับใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยได้ลดจำนวนตัวชี้วัดการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จาก ๑๕๑ ตัวชี้วัด เหลือ ๔๓ ตัวชี้วัด หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕๒ และให้มีผลบังคับใช้ทันที นอกจากนี้ สพฐ. ได้ยกเลิกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในระดับโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต้องจัดเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินในเรื่องดังกล่าวอีกต่อไป โดยคงเหลือเพียงการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น

๑๐) กระทรวงศึกษาธิการได้ยกเลิกการใช้โครงการโรงเรียนสีขาวเป็นตัวชี้วัดการประเมินตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เพื่อลดภาระงานของครู อย่างไรก็ตาม กระทรวงฯ ยังคงดำเนินมาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและป้องกันปัญหายาเสพติดผ่านโครงการอื่นที่มีความเรียบง่ายและไม่เพิ่มภาระด้านเอกสารแก่ครู พร้อมทั้งกำชับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้านความปลอดภัยและการคุ้มครองนักเรียนอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง

๑๑) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนในการแก้ไขปัญหาคะแนนสอบโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) เพื่อยกระดับคะแนนผ่านกลไกหลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์และธรรมาภิบาลร่วมการเรียนรู้และประเมินสมรรถนะ การใช้ข้อมูลสนับสนุนแบบมุ่งเป้า และสร้างวัฒนธรรมมุ่งใจผู้เรียน อีกทั้งได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อการเป็นสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) และคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee : EDPC) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๙ เพื่อเตรียมเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD ของไทยอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งคาดว่าจะป็นปัจจัยสำคัญที่จะขับเคลื่อนคะแนน PISA ของไทยได้อย่างมีนัยสำคัญและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในอนาคตต่อไปซึ่งจะเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคะแนน PISA ของประเทศไทยได้

(๑๕) ร่างมาตรา ๒๘ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑) รัฐบาลได้บริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาข้อมูลที่ผ่านมา พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณร้อยละ ๘๐ ถึง ๙๐ เพื่อดำเนินการโครงการที่ซ้ำซ้อน ทั้งนี้ การปรับลดงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานหลัก

๒) รัฐบาลได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ในการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยมุ่งให้แต่ละจังหวัดจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน เน้นการสร้างรายได้ การส่งเสริมการท่องเที่ยว และการใช้ศักยภาพเฉพาะของแต่ละพื้นที่มากกว่าการดำเนินโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานทั่วไป ซึ่งมีหน่วยงานหลักรับผิดชอบอยู่แล้ว แนวทางดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถนำไปใช้กับโครงการที่ตอบสนองต่อบริบทและยุทธศาสตร์ของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาในระดับภูมิภาค

๓) รัฐบาลเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดเป็นลักษณะของการแบ่งอำนาจในการบริหารราชการ มิใช่การกระจายอำนาจอย่างแท้จริง เนื่องจากจังหวัดยังคงเป็นหน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค การกระจายอำนาจทางการบริหารและการคลังที่แท้จริงจึงควรดำเนินการผ่านการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลจะปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรให้มีความยืดหยุ่นและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงฐานะรายได้ ฐานะทางการเงิน และเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการงบประมาณและแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๑๖) ร่างมาตรา ๓๓ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้สัดส่วนงบประมาณยังไม่ถึงเป้าหมายร้อยละ ๓๕ ของรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทยอยู่ระหว่างเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีแผนในการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีบ้านเกิด พ.ศ. ต่อรัฐสภา ซึ่งมีสาระสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเลือกชำระภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการดำเนินงานดี เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๒) รัฐบาลได้กำหนดแนวทางงบประมาณอุดหนุนแบบสมทบ (Matching Fund) เพื่อเป็นกลไกการจัดสรรเงินอุดหนุนในการลงทุนโครงการด้านพลังงานและกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่งและให้ท้องถิ่นสมทบอีกส่วนหนึ่ง ตามเกณฑ์ความเหมาะสมของฐานะการเงินและเงินสะสมของแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ท้องถิ่นนำเงินสะสมออกมาลงทุน

๓) สำหรับประเด็นเรื่องการทุจริตการสอบราชการท้องถิ่นนั้น ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้บูรณาการหน่วยงานตรวจสอบ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (บก.ปปป.) สังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และหน่วยงานจัดสอบ เพื่อร่วมกันตรวจสอบข้อเท็จจริง ป้องกันการทุจริต และดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ

๒.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ด้วยคะแนนเสียง ๒๘๘ เสียง ไม่รับหลักการ ๑๑๙ เสียง งดออกเสียง ๘๖ และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๗๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการการมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๓๐ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=PYKOK>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KJTTN>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=I3BVC>

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญ ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ ถึงวันพุธที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=MBT88>

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^๔

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับ ตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ โดยมีการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๒) คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๓) ร่างมาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๔) ร่างมาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

^๔ ไม่มีการสรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง เนื่องจากวุฒิสภามีการบรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาต่อเนื่องในวันถัดจากวันที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงไม่สามารถดำเนินการจัดทำสรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว

ทั้งนี้ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๕ ถึง ๑๓ ในหน้าที่ ๙๗ ถึงหน้าที่ ๙๘

(๕) ร่างมาตรา ๓**ไม่มีการแก้ไข**

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑**บททั่วไป****ไม่มีการแก้ไข**

ไม่มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

(๖) ร่างมาตรา ๔ งบประมาณรายจ่าย**ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙****ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๗) ร่างมาตรา ๕**ไม่มีการแก้ไข**

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒**งบประมาณรายจ่ายงบกลาง****ไม่มีการแก้ไข**

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๘) ร่างมาตรา ๖ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

หมวด ๓

งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๙) ร่างมาตรา ๗ งบประมาณรายจ่ายของสำนักนายกรัฐมนตรี

และหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมการการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๐) ร่างมาตรา ๘ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงกลาโหม

และหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมการการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๑) ร่างมาตรา ๙ งบประมาณรายจ่ายของกระทรวงการคลัง

และหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมการการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๒) ร่างมาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงการต่างประเทศ

มีการแก้ไข

มีกรรมการการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๓) ร่างมาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมการการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๔) ร่างมาตรา ๑๒ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 และหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๕) ร่างมาตรา ๑๓ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 และหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๖) ร่างมาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๗) ร่างมาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๘) ร่างมาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
 และหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑๙) ร่างมาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายของ
 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 และหน่วยงานในกำกับ มีการแก้ไข
 มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ
 มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๐) ร่างมาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงพลังงาน

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๑) ร่างมาตรา ๑๙ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๒) ร่างมาตรา ๒๐ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงมหาดไทย

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๓) ร่างมาตรา ๒๑ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๔) ร่างมาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงแรงงานและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๕) ร่างมาตรา ๒๓ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงวัฒนธรรมและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๖) ร่างมาตรา ๒๔ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๗) ร่างมาตรา ๒๕ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานในกำกับ

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๘) ร่างมาตรา ๒๖ งบประมาณรายจ่ายของ

กระทรวงอุตสาหกรรม

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๒๙) ร่างมาตรา ๒๗ งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ

ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๐) ร่างมาตรา ๒๘ งบประมาณรายจ่ายของ

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๑) ร่างมาตรา ๒๙ งบประมาณรายจ่ายของรัฐวิสาหกิจ

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๒) ร่างมาตรา ๓๐ งบประมาณรายจ่ายของ

หน่วยงานของรัฐสภา

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๓) ร่างมาตรา ๓๑ งบประมาณรายจ่ายของ

หน่วยงานของศาล

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๔) ร่างมาตรา ๓๒ งบประมาณรายจ่ายของ

หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๕) ร่างมาตรา ๓๓ งบประมาณรายจ่ายของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๖) ร่างมาตรา ๓๔ งบประมาณรายจ่ายของ

หน่วยงานอื่นของรัฐ

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๗) ร่างมาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของสภาเกษตรกรไทย

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๘) ร่างมาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของ

ส่วนราชการในพระองค์

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๓๙) ร่างมาตรา ๓๗ งบประมาณรายจ่ายสำหรับ

แผนงานบูรณาการ

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

หมวด ๕

งบประมาณรายจ่ายบุคลากร

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๔๐) ร่างมาตรา ๓๘ งบประมาณรายจ่ายสำหรับ

แผนงานบุคลากรภาครัฐ

มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

หมวด ๖

งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติเดิม
ที่คณะกรรมการการวิสามัญไม่มีการแก้ไข

(๔๑) ร่างมาตรา ๓๙ งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน มีการแก้ไข

มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการวิสามัญ

หมวด ๗

งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

(๔๒) ร่างมาตรา ๔๐ งบประมาณรายจ่ายสำหรับ

แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการพิจารณาขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

หมวด ๘

งบประมาณรายจ่ายเพื่อค่าใช้จ่าย

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

(๔๓) ร่างมาตรา ๔๑ งบประมาณรายจ่าย

เพื่อค่าใช้จ่าย

ไม่มีการแก้ไข

ไม่มีกรรมการขอสงวนความเห็น ไม่มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

จากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^๕ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณา ในวาระที่สอง ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๓๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑๔๔ เสียงงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

อนึ่ง คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้มีข้อสังเกตในรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ เล่มที่ ๑ หน้า ๑๘๑ ถึงหน้า ๓๕๒^๖ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว

จากนั้น สภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๙

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JKOBX>

^๖ รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สภาผู้แทนราษฎร เล่มที่ ๑ <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=O6LGE>

๕. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=O6LGE>

๖. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2UEG8>

๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2UEG8>

๘. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2UEG8>

๙. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2UEG8>

๑๐. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JKA13	
๑๑. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JKA13	
๑๒. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JKA13	
๑๓. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=JKA13	

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐*

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานงบประมาณได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้^๒ ดังนี้

๑.๑ วิธีและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานงบประมาณดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙ มีผู้เข้าชมระบบรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑,๗๘๓ ราย และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๓๖ ความคิดเห็น

๑.๒ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

* เรียบเรียงโดย นางสาวชลมารค น้อยโสภากา วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐,” น. ๑ ถึง ๑๙, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=P9QVI>.

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีดังนี้

๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการแสดงความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) และคำชี้แจงในแต่ละประเด็นของภาคเอกชนและภาคประชาชน

การรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๘ ความคิดเห็น เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นและคำชี้แจงได้ ดังนี้

๑) ประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๕๐

ความคิดเห็น : เห็นควรพิจารณาปรับวงเงินตามงบประมาณที่ร้องขอ เนื่องจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่มีมากกว่างบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ และขอให้พิจารณาจากบริบทของแต่ละพื้นที่เพื่อให้จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมมากกว่าการพิจารณาจากภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งการได้รับจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าฐานข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่ ทำให้การบริหารงบประมาณไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุม

คำชี้แจง : งบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด จึงไม่เพียงพอที่จะจัดสรรให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้หน่วยงานต่างๆ ตามกฎหมายระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด โดยรายการที่จะจัดสรรงบประมาณให้ต้องมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาต่าง ๆ และนโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย รายจ่ายที่เป็นไปตามกฎหมาย และรายจ่ายที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ วงเงินงบประมาณของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานตามคำขอตั้งงบประมาณได้

อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะดำเนินการโครงการ และรายการที่ไม่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานสามารถพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนการบริหารงบประมาณ หรือพิจารณำเงินนอกงบประมาณไปดำเนินการโครงการและรายการดังกล่าวได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจที่มุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ ที่รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างเพียงพอในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ (๔) กำหนดการจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุน และรายได้อื่น ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย การเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเองให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ อีกทั้งเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

นอกจากนั้น งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้มีการปรับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับเงินอุดหนุนตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจทำให้การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานที่มีรายได้ และเงินสะสมสุทธิสูงจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรที่ปรับปรุงใหม่ให้น้ำหนักและความสำคัญกับเงินรายได้และเงินสะสมสุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในลักษณะผกผันกับวงเงินงบประมาณที่จะได้รับ

๒) ประเด็นการรับฟังความคิดเห็นที่เห็นด้วยในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๕๐

๒.๒ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการแสดงความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) และคำชี้แจงในแต่ละประเด็นของหน่วยงานภาครัฐ

การรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๓,๒๘๖ หน่วยรับงบประมาณ

ซึ่งหน่วยรับงบประมาณไม่มีข้อเสนอแนะ/ไม่มีความคิดเห็น จำนวน ๓,๒๑๖ หน่วยรับงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๗ และมีข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น จำนวน ๗๐ หน่วยรับงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๓ โดยมีหน่วยรับงบประมาณแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๒๘ ความคิดเห็น เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นและคำชี้แจง ได้ดังนี้

๑) ประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๖๔ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๗

ความคิดเห็น : (๑) จากกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงความคิดเห็น การจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ สรุปตามประเด็น ที่แสดงความคิดเห็น เช่น การจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนลดลง จากปีที่ผ่านมา และไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ตามคำขอของหน่วยงาน อีกทั้งการจัดสรร งบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เช่น เบี้ยต่าง ๆ อาหารเสริม นม อาหารกลางวัน ที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการย้ายถิ่นฐานของจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น และช่วงเวลาในการจัดทำ คำของบประมาณไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ณ ปัจจุบัน ทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ดังนั้น รัฐบาล ควรจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด รวมทั้งควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ เป็นต้น

คำชี้แจง : งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของประเทศ มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งไม่เพียงพอที่จะจัดสรรให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น สำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่รัฐบาล กำหนด โดยรายการที่จะจัดสรรงบประมาณให้ต้องมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาต่าง ๆ และนโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย รายการที่เป็นไปตามกฎหมาย และรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ในการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ วงเงินงบประมาณของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานตามคำขอตั้งงบประมาณได้

อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะดำเนินการโครงการ และรายการที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานสามารถ พิจารณาดำเนินการในชั้นการบริหารงบประมาณ หรือพิจารณานำเงินนอกงบประมาณไปดำเนินการ โครงการและรายการดังกล่าวได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจที่มุ่งเน้นการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ ที่รัฐต้อง ดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษี ที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๐ (๔)

กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วยการเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเองให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ อีกทั้งเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสม และความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

นอกจากนี้ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้มีการปรับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับเงินอุดหนุนตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจทำให้การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานที่มีรายได้ และเงินสะสมสุทธิสูงจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรที่ปรับปรุงใหม่ให้น้ำหนักและความสำคัญกับเงินรายได้และเงินสะสมสุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในลักษณะผกผันกับวงเงินงบประมาณที่จะได้รับ

ความคิดเห็น : (๒) รัฐบาลควรควบคุมการดำเนินโครงการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่เกินกรอบเพดานร้อยละ ๓๒ เพื่อรองรับกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากจะเป็นข้อจำกัดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว และอาจมีความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต

คำชี้แจง : ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ กำหนดอัตรายอดคงค้างรวมทั้งหมดของภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต้องมีอัตรายอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินร้อยละ ๓๒ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีจำนวน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท)

ทำให้รัฐบาลมีพื้นที่ทางการคลังตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวนไม่เกิน ๑,๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนหนึ่งหมื่นล้านบาท) โดยปัจจุบันมีอัตรายอดคงค้างไม่เกินกรอบวงเงินตามประกาศของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ทั้งนี้ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายได้คำนึงถึงฐานะทางการคลังในภาพรวมและสภาพคล่องของหน่วยรับงบประมาณ โดยพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้สำหรับหน่วยรับงบประมาณที่ได้ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามภาระที่เกิดขึ้นจริงและผลการดำเนินงานภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณในภาพรวมของประเทศ ซึ่งมีรายจ่ายที่จำเป็นต้องจัดสรรเพิ่มขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากร เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง เช่น สวัสดิการสำหรับผู้มีรายได้น้อย เบี้ยเด็กแรกเกิด เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม รองรับผลกระทบจากวิกฤตความผันผวนของราคาพลังงาน และสำรองจ่ายในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินมาตรการเร่งด่วน และรองรับปัญหาภัยพิบัติ ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

ความคิดเห็น : (๓) รัฐบาลควรพิจารณาปรับบทบาทของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากการเป็นทางผ่านเงินอุดหนุนไปสู่สถาบันสินเชื่อที่มุ่งยกระดับผลผลิตทางการเกษตร โดยอาศัยการบูรณาการนโยบายระหว่างกระทรวงเพื่อให้ทรัพยากรถูกใช้อย่างเหมาะสม

คำชี้แจง : การจัดสรรงบประมาณสำหรับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้สำหรับหน่วยรับงบประมาณที่ได้ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามภาระและผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง ภายในกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้ โดยในมาตรา ๒๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ประกอบด้วยโครงการสำคัญ เช่น โครงการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย โดยการสนับสนุนค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว สนับสนุนต้นทุนการผลิต สนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิต ช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเก็บเกี่ยวอ้อยสดคุณภาพดี สนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี และส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ รวมถึงพัฒนาสวนลำไยคุณภาพ โครงการชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแทนเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร กำหนดมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล สนับสนุนสินเชื่อชะลอการขายข้าว มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ และโครงการประกันรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและชาวสวนยาง

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีเงินทุนในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต อีกทั้งเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการผลิตการเกษตร การรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหา ต้นทุนการผลิต และราคาสินค้าเกษตร สนับสนุนกลไกตลาด สร้างเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร เพิ่มกำลังซื้อให้กับเกษตรกรและกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือน ตลอดจนเพิ่มการหมุนเวียนของเงินทุนในระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ความคิดเห็น : (๔) มีความไม่สมดุลระหว่างการลงทุนในระบบรางและการพัฒนาระบบขนส่งเสริม กล่าวคือองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ซึ่งเป็นระบบขนส่งเสริมหลักได้รับจัดสรรเพียง ๔,๑๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่พันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) โดยงบประมาณดังกล่าวถือว่าร้อยละ ๕๕ เป็นการชำระดอกเบี้ยเงินกู้มิใช่การลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพบริการ และสัดส่วนการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครที่อยู่เพียงร้อยละ ๕ ของการเดินทางรวม อันเป็นผลจากต้นทุนการเดินทางช่วงต้นทางและปลายทางที่สูง จึงไม่สามารถจูงใจให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการคลังจากกรณีประมาณการรายได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย

คำชี้แจง : ตามแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๙ กำหนดให้ในการจัดทำงบประมาณต้องมีความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้ เงินสะสมคงเหลือ มาใช้สำหรับดำเนินภารกิจของหน่วยรับงบประมาณเป็นลำดับแรก รวมทั้งพิจารณาแหล่งเงินอื่นเพื่อดำเนินโครงการภาครัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น เงินกู้ การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF)

สำหรับรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับระบบราง ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) และระบบขนส่งเสริม (Feeder System) เช่น องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีแหล่งเงินนอกงบประมาณ ทั้งเงินรายได้ เงินกู้ และการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) มาใช้ในการดำเนินกิจการและการลงทุนในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ในขณะที่ภาครัฐทำหน้าที่ในการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางราง เช่น โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าทางคู่สายต่าง ๆ โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง ไทย - จีน รวมถึงสนับสนุนให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) สามารถปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ และลดการพึ่งพิงงบประมาณจากภาครัฐ ผ่านการจัดสรรงบประมาณเพื่อการชำระหนี้เงินกู้ และจัดสรรงบประมาณโครงการเช่ารถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (EV) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๗๑๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดร้อยสิบสี่ล้านแปดแสนบาท) เพื่อรองรับการจัดการโดยสารพลังงานสะอาด (EV) จำนวน ๒,๓๒๐ คัน มีระยะเวลาในการเช่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๗ วงเงินทั้งสิ้น ๒๓,๐๔๔,๖๓๖,๕๐๐ บาท (สองหมื่นสามพันสี่สิบล้านหกแสนสามหมื่นหกพันห้าร้อยบาท) เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการขนส่งให้มีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการขนส่ง และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประเด็นการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครที่มีต้นทุนการเดินทางสูง จึงไม่สามารถจูงใจให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก หลังจากที่พระราชบัญญัติการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๘ ปัจจุบันกระทรวงคมนาคมอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการสามารถใช้บัตรโดยสารเพียงใบเดียวในการเดินทางได้ทุกระบบขนส่งสาธารณะ และนำไปสู่การบูรณาการให้เกิดอัตราค่าโดยสารร่วมเพื่อลดภาระค่าครองชีพของประชาชนต่อไป

ความคิดเห็น : (๕) มีความประสงค์ให้หน่วยรับงบประมาณสามารถบริหารงบประมาณระหว่างหน่วยงานได้ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนดไว้ เช่น การเงินของข้าราชการที่มีการโอนย้ายระหว่างหน่วยรับงบประมาณ ให้หน่วยงานสามารถบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานได้

คำชี้แจง : พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๕ (๓) และ (๔) กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายจะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่ มาตรา ๓๕ (๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน และมาตรา ๓๕ (๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ และระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายบูรณาการหรืองบประมาณรายจ่ายบุคลากรที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณใดจะโอนไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณอื่นภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันหรือภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณ โดยให้รวมถึงงบประมาณที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของรายการที่ได้รับจัดสรรแล้ว และยังไม่ได้นำไปใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันรายการใหม่ด้วย ดังนั้น ในการบริหารงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากร หากมีการตรวจสอบแล้วพบว่ามียกงบประมาณรายจ่ายที่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน ไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณ หรือมียกงบประมาณที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของรายการที่ได้รับจัดสรรแล้ว และยังไม่ได้นำไปใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันรายการใหม่ หน่วยรับงบประมาณสามารถบริหารงบประมาณระหว่างหน่วยรับงบประมาณได้โดยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากร ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความคิดเห็น : (๖) รัฐบาลควรเร่งควบคุมกรอบวงเงินงบประมาณและกำหนดเพดานรายจ่ายดอกเบี้ยจ่ายอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งเร่งเพิ่มการจัดเก็บรายได้และปรับโครงสร้างภาษีเพื่อขยายฐานรายได้ของประเทศอย่างจริงจัง

คำชี้แจง : การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้คำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลังตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓) ที่กำหนดแนวทางการจัดการรายได้ของรัฐบาลให้เติบโตสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ และความสามารถในการสนับสนุนความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวตามแนวทาง ดังนี้ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยนาระบบงานดิจิทัล และชุดข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) มาประยุกต์ใช้เพื่อขยายฐานภาษีและเพิ่มความแม่นยำในการตรวจสอบภาษีให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านภาษีระหว่างประเทศและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการชำระภาษี และมีความโปร่งใสมากขึ้น ๒) การขยายฐานภาษี ดำเนินการตรวจสอบภาษีเชิงรุก

เพื่อขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการนอกระบบภาษีและผู้ประกอบการรายใหม่ พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่นอกระบบภาษีเข้าสู่ระบบภาษี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางภาษีมากขึ้น โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่และการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการติดตามตรวจสอบ และประเมินความถูกต้องของการชำระภาษี ๓) การปรับปรุงโครงสร้างจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้มีความเหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อสร้างความยั่งยืนทางการคลังและความเป็นธรรมแก่ประชาชนในทุกกลุ่มรายได้ผ่านการกระจายภาษีอย่างเหมาะสม ปรับปรุงวิธีการคำนวณภาษี มาตรการลดหย่อนภาษีและการยกเว้นภาษีบางประเภท เริ่มการจัดเก็บภาษีจากกลุ่มสินค้าฟุ่มเฟือยและไม่เป็นประโยชน์ นำเครื่องมือนโยบายภาษีมาใช้เป็นกลไกสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของประชาชน ปรับปรุงอัตราภาษีและค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บในปัจจุบันให้สะท้อนต้นทุนทางภาษีที่แท้จริง พร้อมทั้งทบทวนมาตรการที่ทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้โดยให้คงเหลือไว้เฉพาะเท่าที่จำเป็น

ทั้งนี้ สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระมีสัดส่วนอยู่ภายในกรอบที่กำหนดตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังภาครัฐได้มีนโยบายสนับสนุน ให้ภาครัฐพิจารณาใช้แหล่งเงินอื่นในการดำเนินโครงการภาครัฐ เช่น เงินกู้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund: TFFIF) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศ

ความคิดเห็น : (๗) แนวโน้มรายจ่ายที่เป็นภาระผูกพันทางการคลังปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มีแนวโน้มจะลดลง ส่งผลให้รัฐบาลจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลเพิ่มขึ้นในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งสร้างความเสี่ยงขึ้นวิกฤตที่หนี้สาธารณะจะสูงเกินอัตราที่กำหนดร้อยละ ๗๐ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และจะกลายเป็นการผลักภาระหนี้สินที่เป็นภาระผูกพันในระยะยาว รัฐบาลจึงต้องเร่งกำหนดมาตรการปรับลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อหยุดการกู้เงิน และเสริมสร้างพื้นที่ทางการคลังให้ประเทศมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะรับมือกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

คำชี้แจง : การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓) ที่มีเป้าหมายเพื่อการฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศ เสริมสร้างความมั่นคงทางการคลังและรักษาระดับความน่าเชื่อถือของประเทศภายใต้แนวคิด “Credible” โดยให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ภายใต้กรอบวินัยการคลัง ความโปร่งใส และเป็นรูปธรรมในทุกมิติ ดังนั้น ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จึงกำหนดวงเงินการขาดดุลงบประมาณ จำนวน ๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) ซึ่งลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๗๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสองพันล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๓.๙ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๓

ได้ประมาณการขาดดุลงบประมาณ ๓.๓ ร้อยละ ๒.๗ และร้อยละ ๒.๑ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ตามลำดับ เพื่อมุ่งสู่การปรับลดขนาดการขาดดุลให้อยู่ภายในสัดส่วนร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๒ ตามที่แผนการคลังระยะปานกลางกำหนด

นอกจากนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายตามแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓) จึงมีนโยบายกำหนดมาตรการด้านรายจ่ายตามแนวทาง ดังนี้ ๑) การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล ๒) จัดทำงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ๓) ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ ในการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ๔) ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในมิติพื้นที่ และ ๕) พิจารณาให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ

ความคิดเห็น : (๘) ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา งบประมาณเพื่อการชำระดอกเบี้ย ที่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้รับจัดสรรมีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระที่เกิดขึ้นจริง ส่งผลให้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะต้องใช้งบประมาณเพื่อชำระหนี้ ในส่วนที่ไม่เพียงพอและต้องตั้งงบประมาณสำหรับชดเชยเงินคงคลังในปีถัดไป และจากประมาณการ ภาระหนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ พบว่า งบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยมีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระดอกเบี้ย และจะต้องใช้งบประมาณเพื่อชำระหนี้จำนวน ๒๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นแปดพันล้านบาท) จึงขอให้ทบทวนการจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ให้เพียงพอ และเป็นไปตามภาระที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

คำชี้แจง : งบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการกู้เงิน กำหนดตามภาระที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปีนั้น ๆ ประกอบกับสถานการณ์การเงินโลก ประมาณการรายรับ และฐานะทางการคลังของประเทศ รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ โดยมี ๒ องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย ๑) เงินกู้เดิม พิจารณาตั้งงบประมาณตามสัญญาเงินกู้ แต่ละรายการ ๒) เงินกู้ใหม่ คำนวณจากงบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยซึ่งจะสอดคล้องกับเงินกู้ที่คาดว่าจะกู้ในปีงบประมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการกู้เงินหรือการปรับโครงสร้างหนี้ ตลอดจนอัตราดอกเบี้ย ตามสถานการณ์ในตลาดการเงิน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้ตั้งงบประมาณจำนวน ๒๙๔,๓๐๒,๖๓๑,๖๐๐ บาท (สองแสนเก้าหมื่นสี่พันสามร้อยสองล้านหกแสนสามหมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๔๒,๘๗๑,๗๘๒,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นสองพันแปดร้อย เจ็ดสิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นสองพันบาท)

ทั้งนี้ ยังคงมีความเสี่ยงจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อราคาลงทุนและทำให้อัตราเงินเฟ้อในระยะต่อไปเปลี่ยนแปลงไปจากที่คาดการณ์ อันส่งผลกระทบต่อ การประเมินทิศทางของเงินเฟ้อ สถานการณ์ของภาคการเงิน ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระ ดอกเบี้ยให้เพียงพอ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อาจมีความคลาดเคลื่อนไปจาก กรอบงบประมาณดังกล่าวเล็กน้อย

ความคิดเห็น : (๙) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการขับเคลื่อนและสนับสนุนงานตามแผนงานและโครงการสำคัญที่ได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านดิจิทัล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตามกำหนดระยะเวลาของรัฐบาล ตัวชี้วัด และผลสัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องต่อประเทศในภาพรวม

คำชี้แจง : การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ที่มุ่งเน้นดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล จัดทำงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย และตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาของประเทศ ยึดหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพิจารณาจากความจำเป็นเร่งด่วน เรียงลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาทบทวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่หมดความจำเป็นหรือมีความสำคัญในระดับต่ำ และลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อนโดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) รวมถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณในปีที่ผ่านมา เช่น โครงการบริการระบบการสื่อสารแบบรวมศูนย์ ซึ่งพิจารณาค่าใช้จ่ายตามสัญญาแล้วพบว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพียงพอต่อการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จึงไม่เสนอตั้งงบประมาณรายการดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ความคิดเห็น : (๑๐) เห็นสมควรเพิ่มงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญและจำเป็นในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ได้แก่ ค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและพาหนะตำรวจ ค่าใช้จ่ายในการฝึกยุทธวิธี วัสดุเครื่องแต่งกาย และกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน รวมถึงการป้องกันและการปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

คำชี้แจง : ด้วยข้อจำกัดของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ส่งผลทำให้งบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงงบประมาณของสำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกปรับลดลง อย่างไรก็ตาม สำนักงานงบประมาณได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภารกิจที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องดำเนินการในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จึงพิจารณาเสนอตั้งงบประมาณภายใต้วงเงินที่มีข้อจำกัด ดังนี้

๑) สำหรับค่าวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักและพาหนะตำรวจ หน่วยงานได้เสนอตั้งงบประมาณโดยคำนึงถึงความจำเป็นภายใต้ข้อจำกัดของวงเงินงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้มีการเสนอตั้งงบลงทุนอุปกรณ์ที่จะสามารถสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ระบบกล้องวงจรปิด (Smart CCTV) ระบบกล้องตรวจจับใบหน้า (Face Recognition) ระบบกล้องตรวจจับแผ่นป้ายทะเบียน (License Plate) หรือระบบคอมพิวเตอร์อื่น ๆ

ทั้งนี้ ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการฝึกยุทธวิธีและค่าวัสดุเครื่องแต่งกายได้รับการพิจารณาจัดตั้งงบประมาณในระดับที่ใกล้เคียงกับงบประมาณที่ผ่านมาเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานในภาพรวม

๒) สำหรับกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา เนื่องจากวงเงินงบประมาณที่ลดลงในภาพรวม จึงพิจารณาเสนอตั้งงบประมาณสมทบให้กองทุนตามความจำเป็นภายใต้ข้อจำกัดของกรอบวงเงินงบประมาณ ประกอบกับกองทุนยังมีเงินรายได้ที่สามารถจัดเก็บเพื่อนำมาใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรให้กองทุนเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของงบประมาณแผ่นดินในระยะยาวด้วย

ทั้งนี้ ในการเพิ่มงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวในปีต่อไป สำนักงบประมาณขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยสำนักงบประมาณจะพิจารณาตามความจำเป็น ความเหมาะสม ความคุ้มค่า และคำนึงสถานะทางการคลังของประเทศตามขั้นตอนต่อไป

ความคิดเห็น : (๑๑) จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโลก การประเมินขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศต่างๆ ซึ่งจัดทำโดยสถาบัน International Institute for Management Development (สถาบัน IMD) โดยผลการประเมินของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่า ๕๐ มาอย่างต่อเนื่องจากทั้งหมด ๖๙ ประเทศ ซึ่งสะท้อนว่ารัฐบาลต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณอย่างจริงจังเพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจยุคใหม่ ในการตอบสนองต่อการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการแข่งขันระดับโลก

คำชี้แจง : นโยบายรัฐบาลพลัสที่ ๔ “การศึกษาเท่าเทียมพลัส เรียนฟรี มีงานทำ เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา” สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ประกอบด้วยโครงการเรียนฟรี ๑๕ ปี จำนวน ๙๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าหมื่นล้านบาท) เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการประเมินผลงาน/ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การยกระดับสมรรถนะของผู้เรียนตามโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) จำนวนประมาณ ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบสามล้านบาท) ทุนการศึกษาผ่านกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำนวนประมาณ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสามพันล้านบาท) และการยกระดับอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD ด้านการศึกษา ถือเป็นเป้าหมายสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น ๓.๑.๓ การพัฒนาการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่เพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีความมุ่งมั่นในการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีตัวชี้วัด คือ อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา ไม่เกินอันดับที่ ๔๐ ในการดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วนของนโยบายการจัดสรรงบประมาณ ข้อ ๓.๑.๓.๔ การส่งเสริมการปฏิรูประบบการศึกษาให้ตอบสนองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความต้องการของตลาดแรงงาน และยกระดับการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้เทียบเท่าระดับนานาชาติ หรือสถาบันชั้นนำของโลกเพื่อให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริง

ความคิดเห็น : (๑๒) จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโลกของสถาบัน IMD ด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่า ๕๐ มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันอยู่ในอันดับที่ ๕๘ จากทั้งหมด ๖๙ ประเทศ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรสามารถขับเคลื่อนการสร้างจุดแข็งด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในเรื่องคุณภาพ อากาศ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการใช้พลังงานหมุนเวียน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพของประชาชน ความเชื่อมั่นของนักลงทุนและความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ

คำชี้แจง : สำนักงานงบประมาณร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนงาน/โครงการในการเสนอขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อม โดยอยู่ในยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายให้สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน และอันดับของประเทศไทยด้านความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับโลกอยู่ใน ๔๐ อันดับแรกของโลก รวมถึงมีนโยบายการจัดสรรงบประมาณในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ บริหารจัดการปัญหามลพิษทั้งทางน้ำ อากาศ เสียง รวมถึงการบริหารจัดการน้ำ การส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูระบบชลประทานและการกระจายน้ำ ตลอดจนการจัดระบบบริหารจัดการภัยพิบัติด้านน้ำให้มีระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น : (๑๓) จากผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโลกของสถาบัน IMD ด้านสาธารณสุข ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ต่ำกว่า ๕๐ มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันอยู่ในอันดับที่ ๕๘ จากทั้งหมด ๖๙ ประเทศ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรสามารถขับเคลื่อนคุณภาพระบบสาธารณสุขและสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประชากรทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

คำชี้แจง : การยกระดับอันดับความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน IMD ด้านการสาธารณสุข ซึ่งขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็น ๓.๑.๔ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี และมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีเพิ่มขึ้น โดยมีตัวชี้วัด คือ อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีไม่น้อยกว่า ๗๒ ปี ในการดำเนินการตามประเด็นเร่งด่วนของนโยบายการจัดสรรงบประมาณ ข้อ ๓.๑.๔.๑ การสร้างความสมดุลระหว่างการดูแลเชิงป้องกันและการรักษาพยาบาล โดยการยกระดับการดูแลสุขภาพเชิงรุก การส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต การป้องกันโรค และการจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการดูแลระยะยาว (Long term Care) การดูแลแบบประคับประคอง และการดูแลระยะสุดท้ายที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้ ข้อ ๓.๑.๔.๒ การส่งเสริมและขยายผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการแพทย์โดยมุ่งเน้นการแพทย์

ที่แม่นยำและการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทางแพทย์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของการให้บริการ เช่น การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) และข้อ ๓.๑.๔.๓ การยกระดับและส่งเสริมระบบบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

ความคิดเห็น : (๑๔) งบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ เพียงลักษณะเดียวมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๓๘.๒๙ หรือจำนวน ๕๐,๗๔๔,๓๙๑,๘๐๐ บาท (ห้าหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยสี่สิบสี่ล้านสามแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาท) และเมื่อผนวกกับงบประมาณชดเชยภาระตามนโยบายกึ่งการคลังที่อยู่ในงบประมาณดำเนินการกิจปกติ สัดส่วนของจำนวนเงินที่เป็นการชดเชยภาระสะสมจากอดีตย่อมมีสัดส่วนสูงกว่าจำนวนเงินเพื่อการลงทุนสร้างมูลค่าเพิ่มในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญ จากลักษณะดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทางการคลังและสร้างข้อจำกัดด้านขีดความสามารถของรัฐบาลในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

คำชี้แจง : การจัดสรรงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐเป็นไปตามกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยได้จัดสรรงบประมาณชำระคืนต้นเงินกู้ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งกำหนดให้การตั้งงบประมาณเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลรับภาระ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำหรับงบประมาณรายจ่ายดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม ได้จัดสรรโดยคำนึงถึงภาระผูกพันที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ประกอบกับประมาณการรายได้ของรัฐและฐานะทางการคลังของประเทศ รวมทั้งปัจจัยความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อและแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในระยะข้างหน้า

นอกจากนี้ แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓) ได้กำหนดแนวทางการลดระดับการขาดดุลการคลังอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการคลังและเพิ่มพื้นที่ทางการคลังในระยะยาว โดยกำหนดให้การขาดดุลการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ อยู่ที่ร้อยละ ๓.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ซึ่งลดลงจากร้อยละ ๔.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และทยอยปรับลดลงจนอยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๒ การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศควบคู่กับการบริหารภาระหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม อันจะช่วยรักษาพื้นที่ทางการคลังและเสริมสร้างความสามารถของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว

ความคิดเห็น : (๑๕) รายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐเป็นรายจ่ายตามแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ จำนวน ๔๖๒,๔๗๐,๓๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหกหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบล้านสามแสนบาท) ซึ่งสูงกว่าเงินต้น โดยรายจ่ายดอกเบี้ยต่อรายได้รัฐบาลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก หากยังคงกู้ชดเชยการขาดดุลสะสมเพิ่มขึ้นโดยไม่มีมาตรการปรับโครงสร้างการคลังอย่างจริงจัง ย่อมส่งผลให้ภาระดอกเบี้ยเบียดบังพื้นที่ทางการคลังสำหรับการลงทุนพัฒนาประเทศในระยะกลางอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตลอดจนมีความเสี่ยงสูงที่จะนำไปสู่การถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศ ซึ่งจะเร่งให้ต้นทุนการกู้ยืมในอนาคตปรับตัวสูงขึ้น

คำชี้แจง : ระดับหนี้สาธารณะที่เพิ่มสูงขึ้นภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ส่งผลให้ภาระดอกเบี้ยและสัดส่วนรายจ่ายดอกเบี้ยต่อรายได้รัฐบาลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ดำเนินการบริหารหนี้สาธารณะภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงหนี้สาธารณะระยะปานกลาง (Medium-Term Debt Management Strategy : MTDS) โดยให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อควบคุมต้นทุนการกู้ยืมและลดความเสี่ยงทางการคลังในระยะยาว

นอกจากนี้ แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓) ได้กำหนดแนวทางการลดระดับการขาดดุลการคลังอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการคลัง และเพิ่มพื้นที่ทางการคลังในระยะยาว โดยกำหนดให้การขาดดุลการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ที่ร้อยละ ๓.๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ซึ่งลดลงจากร้อยละ ๔.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และทยอยปรับลดลงจนอยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างฐานะการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ และการรักษาระดับหนี้สาธารณะให้อยู่ในกรอบความยั่งยืนทางการคลัง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนและสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ตลอดจนสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

ความคิดเห็น : (๑๖) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๖๙๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท (หกร้อยเก้าสิบสามล้านสองแสนห้าหมื่นบาท) ลดลงร้อยละ ๓๘.๕๗ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามภารกิจปกติและภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมในการดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการจัดงานหรือการประมุขสิทธิ์การจัดงานระดับนานาชาติที่จำเป็นต้องใช้งบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและมีการวางแผนล่วงหน้าในระยะยาว จึงอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่อาจไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ประกอบกับมีงานท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) ระดับโลกที่มีการผูกพันทางการเงินที่ต้องชำระ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและเงินนอกงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องนำเสนอขออนุมัติจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมต่อไป

คำชี้แจง : การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานงบประมาณได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานตามภารกิจปกติและภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม ในการจัดงานท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจที่ส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๖๙๓,๒๕๐,๐๐๐ บาท (หกร้อยเก้าสิบสามล้านสองแสนห้าหมื่นบาท) ลดลงร้อยละ ๓๘.๕๗ จะต้องดำเนินการในการดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมถึงการประมุขสิทธิ์จัดงานระดับนานาชาติที่ต้องใช้การสนับสนุนต่อเนื่องและวางแผนล่วงหน้าในระยะยาว ซึ่งการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สอดคล้องตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มุ่งเน้นดำเนินการ

ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล การจัดทำงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย และตอบสนองในการแก้ไขปัญหาของประเทศ ยึดหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพิจารณาจากความจำเป็นเร่งด่วน เรียงลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณา ทบทวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่หมดความจำเป็นหรือมีความสำคัญในระดับต่ำ และลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อน โดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) พร้อมทั้งพิจารณาใช้แหล่งเงินอื่น เช่น เงินนอกงบประมาณ เงินรายได้ แหล่งเงินทุนทางเลือก หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน สำหรับโครงการลงทุนภาครัฐ เพื่อลดภาระงบประมาณโดยรวมของประเทศ รวมถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ในปีที่ผ่านมา ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) มีเงินรายได้ และมีเงินนอกงบประมาณคงเหลือสะสม ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๘ จำนวน ๒๔๔,๗๕๐,๐๐๐ บาท (สองร้อยสี่สิบล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาท) ปรากฏตามรายงานผู้สอบบัญชี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ จึงเห็นควรให้สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) บริหารจัดการโดยการนำเงินนอกงบประมาณ และ/หรือเงินสะสมคงเหลือมาสมทบการดำเนินงานในส่วนที่จำเป็นเร่งด่วน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ร่วมกับการแสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อให้การใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเกิดประโยชน์สูงสุด

๒) ประเด็นการรับฟังความคิดเห็นที่เห็นด้วยในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๖๔ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘๓

๒.๓ ประเด็นข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตที่นอกเหนือจากเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๐ ความคิดเห็น ประกอบด้วย ภาคเอกชนและภาคประชาชน จำนวน ๒ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗ หน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๒๘ ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นข้อเสนอแนะ หรือข้อสังเกตต่าง ๆ ดังนี้

๑) การบริการสาธารณะหรือการบริหารจัดการกิจกรรมสาธารณะที่มีขนาดใหญ่ ควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นควรให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้ริเริ่ม และประสานขอข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนการดำเนินการ เช่น การบริหารจัดการน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ซึ่งควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่โครงการที่อาจได้รับผลกระทบ ตลอดจนสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และกำหนดมาตรการเยียวยาเพื่อชดเชยสิ่งที่ประชาชนในพื้นที่เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยขับเคลื่อนการบูรณาการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับจัดสรรงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม เห็นควรเสนอแนะให้เพิ่มงบประมาณเพื่อสนับสนุนในส่วนของการค่าตอบแทนอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น โดยพิจารณาตามจำนวนความต้องการของอาสาสมัครบริหารในแต่ละพื้นที่ หรือจัดสรรร้อยละ ๕๐ ของความต้องการจำเป็นตามจำนวนผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมความพร้อมในการดูแลกลุ่มผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต

๓) เห็นควรให้มีแนวทางหรือมาตรการสนับสนุนด้านการบริหารจัดการงบประมาณ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จึงเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๔) รัฐบาลควรเร่งศึกษาและประเมินผลกระทบเชิงโครงสร้างในการบริหารจัดการ งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ ในการออกแบบระบบสวัสดิการให้สอดคล้องกับอายุเฉลี่ยของประชากรและความยั่งยืนทางการคลัง ในระยะยาว

๕) รัฐบาลควรยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาพื้นที่ในการสร้างความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำ พร้อมทั้งผลักดัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาและเพิ่มรายได้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น อันจะนำไปสู่การเพิ่ม ศักยภาพในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนและลดภาระงบประมาณของรัฐบาลในการสนับสนุนเงินอุดหนุน ทั้งนี้ รัฐบาลควรพิจารณาระบบชำระภาษีบ้านเกิดมาใช้เป็นมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน มีส่วนร่วมช่วยพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการจัดตั้งวิสาหกิจท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว และการลงทุน ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

๖) ตามที่สำนักงานงบประมาณได้มีการประสานงานเพื่อแจ้งรายละเอียดประกอบการพิจารณา อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้หน่วยงานสามารถวางแผนและดำเนินงานร่วมกับกับหน่วยงานภายในได้ อย่างรวดเร็วและมีระยะเวลาเพียงพอในการจัดเตรียมข้อมูล ทั้งนี้ หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณที่ชัดเจนมากขึ้นจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐ สามารถจัดเตรียมข้อมูลประกอบการพิจารณาได้อย่างครบถ้วน และลดภาระสำนักงานงบประมาณ ในการประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗) สำนักงานงบประมาณควรเร่งนำระบบการติดรหัสงบประมาณ (Budget Tagging) มาใช้เป็นกลไกจำแนกและติดตามการใช้จ่าย เพื่อให้หนึ่งโครงการสามารถเชื่อมโยงได้หลายยุทธศาสตร์ หรือหมวดหมู่เฉพาะประเด็น ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความชัดเจนและความโปร่งใส รวมถึงการเปิดโอกาส ให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อตรวจสอบความคุ้มค่าได้อย่างแท้จริง

๘) เห็นควรขยายระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น เนื่องจากมีรายละเอียดข้อมูล จำนวนมาก การขยายเวลาจะช่วยให้มีระยะเวลาเพียงพอในการวิเคราะห์และศึกษาข้อมูล

๙) เห็นควรเปิดเผยฐานะทางการเงิน สิทธิประโยชน์ และเงินคงเหลือของทุนหมุนเวียน แต่ละแห่งอย่างโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนทราบภาระผูกพันทางการคลังที่แท้จริง พร้อมทั้งประเมินความคุ้มค่า ของการดำรงอยู่ หากพบว่าการดำเนินงานซ้ำซ้อน หรือไม่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ควรพิจารณา ในการควมรวบหรือยุบเลิกเพื่อนำเงินส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดิน นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณ และการนำทุนหรือกำไรส่วนเกินส่งคลังจำเป็นต้องคำนึงถึงสถานะทางการเงินที่แท้จริง พร้อมทั้งศึกษา การกำหนดสัดส่วนการสมทบงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการสะสมสภาพคล่อง เกินความจำเป็น

๑๐) มีความประสงค์ให้สำนักงานประมาณพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากบางพื้นที่อยู่ห่างไกลส่งผลให้ต้องใช้งบประมาณในการพัฒนาจำนวนมาก รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยรับงบประมาณขอรับงบประมาณเพิ่มเติมได้ หากงบประมาณที่ได้จัดสรรไม่เพียงพอ

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐^๓ มีดังนี้

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโอกาสในการพัฒนาประเทศ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ และสร้างความสามารถในการแข่งขัน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและบริการ และภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืนเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน ยกกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทยให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารในระดับสากล พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร สนับสนุนอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัล ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ยกกระดับเมืองน่าเที่ยวสู่การสร้างเสริมการท่องเที่ยวมูลค่าสูง รวมทั้งพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองน่าอยู่และต่อยอดเป็นเมืองอัจฉริยะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ (Logistics) ทั้งทางราง ทางน้ำ ทางถนน และทางอากาศให้สามารถเชื่อมโยงอย่างไร้รอยต่อ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการผลิตไฟฟ้าโดยผู้บริโภค (Prosumer) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลให้มีคุณภาพ ครอบคลุม เพียงพอ และเข้าถึงได้ทั้งในด้านพื้นที่และราคาที่เป็นธรรม การสร้างความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการไทยและส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ และการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างเทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก ซึ่งการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรไทย ประชาชนในชุมชนและแรงงานท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการธุรกิจ และภาคอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดรายได้ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่มุ่งเน้นขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ รวมถึงการผลักดันร่างกฎหมายอำนวยความสะดวกและการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน (Super License) เสริมสร้าง

^๓ สำนักงานประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐,” น. ๙ ถึง ๑๐, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4B9ZX>.

และเร่งแก้ไขปัญหาการทุจริตเชิงโครงสร้างในทุกมิติอย่างจริงจัง เร่งการเสนอร่างชุดกฎหมาย (Omnibus Law) ปฏิรูปกฎหมายที่ล้าสมัยและยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็น โดยยึดมั่นในหลักนิติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม โดยการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐดังกล่าว จะส่งผลทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐในการอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน และสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมบนพื้นฐานของธรรมาภิบาลในทุกมิติ

ผลกระทบต่อสังคม

การบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ส่งผลให้เกิดการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เช่น การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ทุกช่วงวัย การพัฒนาการเรียนรู้ การสร้างเสริมให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี รวมทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เช่น การเสริมสร้างพลังทางสังคม การคำนึงถึงมิติเพศภาวะ (Gender – Responsive Budgeting : GRB) การเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ การส่งเสริมความเท่าเทียมทางโอกาส การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคม การจัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ เด็กและเยาวชน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งการบังคับใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้ประชากรทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาศักยภาพในทุกมิติ ทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ การสร้างเสริมสุขภาพ โดยมีการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาลอาสา และสถานพยาบาลให้มีคุณภาพ ประชาชนได้รับความคุ้มครอง และเข้าถึงระบบประกันสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงและเป็นธรรม มีระบบการรับมือและการปรับตัวต่อสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ

การบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ส่งผลให้เกิดการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในด้านการส่งเสริมการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มพื้นที่ดูดซับก๊าซเรือนกระจก การอนุรักษ์ฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและพื้นที่ชายฝั่ง การขับเคลื่อนสังคมไทยสู่สังคมคาร์บอนต่ำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ การสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดและพลังงานทดแทน การป้องกันและลดการเผาไหม้ในภาคการเกษตรเพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดคาร์บอน และการสร้างรายได้จากการกักเก็บคาร์บอนตามมาตรฐานสากลรวมทั้งการบริหารจัดการระบบน้ำ ทั้งการบริหารจัดการอุทกภัยและภัยพิบัติทางน้ำให้มีการพยากรณ์และระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูระบบชลประทานและกระจายน้ำในพื้นที่เขตชลประทาน และบริหารจัดการแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน ซึ่งการบังคับใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น คุณภาพอากาศให้ดีขึ้น ตลอดจนช่วยส่งเสริมและผลักดันให้กลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะภาคการเกษตร ภาคการผลิต และประชาชน

ในเขตเมืองและพื้นที่ชนบท มีระบบน้ำที่มั่นคงสำหรับการอุปโภคและบริโภค มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการพัฒนาภาคเกษตร อุตสาหกรรม และพลังงานอย่างยั่งยืน รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ประสบภัยสามารถรับมือและการบริหารจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและภัยพิบัติด้านน้ำอย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานประมาณได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานประมาณ (www.bb.go.th)

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานประมาณได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐^๑**

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐^๒ เสนอโดย คณะรัฐมนตรี โดยมีวงเงินงบประมาณจำนวน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๗,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันสี่ร้อยล้านบาท) หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๒ วงเงินงบประมาณดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ^๓ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวง ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด จำนวน ๑๐ อันดับแรก^๔ สรุปได้ ดังนี้

**การสรรงบประมาณรายจ่าย
จำแนกตามกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด**

อันดับที่	กระทรวง	จำนวน (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
๑.	งบกลาง	๖๙๓,๘๘๐.๐	๑๘.๓
๒.	กระทรวงการคลัง	๔๔๐,๘๗๑.๑	๑๑.๖
๓.	กระทรวงมหาดไทย	๒๘๘,๒๘๐.๐	๗.๖
๔.	กระทรวงกลาโหม	๒๐๓,๒๘๔.๗	๕.๔
๕.	กระทรวงคมนาคม	๑๗๖,๕๑๓.๕	๔.๗
๖.	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	๑๓๓,๙๔๒.๖	๓.๕
๗.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๒๐,๖๐๓.๒	๓.๒
๘.	กระทรวงแรงงาน	๗๒,๗๔๘.๘	๑.๙
๙.	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๖,๑๔๘.๔	๑.๐
๑๐.	สำนักนายกรัฐมนตรี	๓๒,๘๓๕.๓	๐.๙

^๑ จัดทำโดย นางสาวชลมารค น้อยโสภาก วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๒ เนื่องจากการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เป็นการพิจารณาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทำให้การจัดทำบทวิเคราะห์ฉบับนี้ต้องจัดทำล่วงหน้าโดยใช้รายการและจำนวนงบประมาณตามที่ปรากฏในเอกสารอ้างอิงในขณะจัดทำบทวิเคราะห์ฉบับนี้ ซึ่งอาจเป็นรายการและจำนวนงบประมาณที่ไม่ตรงกันกับที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ฉบับที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วบางรายการ

^๓ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, “งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐,” น. ๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=29HD6>.

^๔ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๓, น. ๘๒.

การกำหนดเป้าหมายการขาดดุลการคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) โดยปรับลดขนาดการขาดดุลการคลังให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓.๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการคลังของรัฐบาล อันจะนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศให้กลับสู่สถานะที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในอนาคต ซึ่งสามารถประมาณการสถานะการคลังระยะปานกลาง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ ดังนี้

ประมาณการสถานะการคลังระยะปานกลาง^๕

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑	๒๕๗๒	๒๕๗๓
รายได้รัฐบาลสุทธิ	๒,๙๒๐,๖๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๑๔๕,๐๐๐	๓,๒๗๔,๐๐๐	๓,๔๒๒,๐๐๐
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	๓.๕	๒.๗	๔.๘	๔.๑	๔.๕
งบประมาณรายจ่าย	๓,๗๘๐,๖๐๐	๓,๗๘๘,๐๐๐	๓,๘๒๖,๐๐๐	๓,๘๖๔,๐๐๐	๓,๙๐๓,๐๐๐
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	๐.๗	๐.๒	๑.๐	๑.๐	๑.๐
ดุลการคลัง	(๘๖๐,๐๐๐)	(๗๘๘,๐๐๐)	(๖๘๑,๐๐๐)	(๕๙๐,๐๐๐)	(๔๘๑,๐๐๐)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(๔.๔)	(๓.๙)	(๓.๓)	(๒.๗)	(๒.๑)
หนี้สาธารณะคงค้าง	๑๓,๐๙๙,๒๕๐	๑๓,๗๙๔,๘๑๐	๑๔,๔๑๙,๓๙๐	๑๔,๙๕๔,๔๓๖	๑๕,๓๓๕,๗๐๘
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	๖๘.๑๗	๖๙.๓๖	๖๙.๗๘	๖๙.๕๒	๖๘.๒๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (GDP)	๑๙,๓๗๑,๐๐๐	๒๐,๐๔๙,๐๐๐	๒๐,๘๓๑,๐๐๐	๒๑,๖๘๕,๐๐๐	๒๒,๖๖๑,๐๐๐

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทียบกับผลการจัดเก็บรายได้ รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในขณะที่อัตราการเพิ่มของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทียบกับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สาระสำคัญของแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ - ๒๕๗๓) ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ๒) สถานะและประมาณการการคลัง และ ๓) เป้าหมาย และนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ^๖

๑.๑ แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๑.๒ ถึงร้อยละ ๒.๒ (ค่ากลางร้อยละ ๑.๗) ชะลอตัวลงจากร้อยละ ๒.๐ ในปีก่อนหน้า โดยมีข้อจำกัดจากการขยายตัว ในเกณฑ์ต่ำของการส่งออก และภาคการท่องเที่ยวที่ยังมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้าๆ อย่างไรก็ตาม

^๕ คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ, “แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๗๐-๒๕๗๓),” น. (๔) ถึง น. (๕), สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=FDDI0>.

^๖ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๕, น. ๑.

การลงทุนมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง ประกอบกับการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนและการอุปโภคภาครัฐบาลยังมีแนวโน้มขยายตัวและสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปี ๒๕๖๙ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๐ - ๑.๐ และดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มเกินดุลร้อยละ ๑.๙ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

๑.๒ เศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ ๒.๑ - ๓.๑ (ค่ากลางร้อยละ ๒.๖) ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ ๑.๗ ในปีก่อนหน้า ตามแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก ซึ่งคาดว่าจะทำให้การส่งออกและการท่องเที่ยวกลับมาฟื้นตัวดีขึ้น เช่นเดียวกับการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐบาลที่ขยายตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยยังมีความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของนโยบายเศรษฐกิจของประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าโลก สำหรับอัตราเงินเฟ้อในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๔ - ๑.๔ และดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มเกินดุลร้อยละ ๑.๙ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

๑.๓ เศรษฐกิจไทยในระยะปานกลางในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ มีแนวโน้มขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๑ และปี พ.ศ. ๒๕๗๒ จะขยายตัวร้อยละ ๒.๓ - ๓.๓ (ค่ากลางร้อยละ ๒.๘) ขณะที่ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ ๒.๕ - ๓.๕ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๐) สำหรับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๗๑ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๖ - ๑.๖ ร้อยละ ๐.๘ - ๑.๘ และร้อยละ ๑.๐ - ๒.๐ ตามลำดับ สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มที่จะยังคงเกินดุลต่อเนื่อง

๒. สถานะและประมาณการการคลัง^๗

๒.๑ แนวโน้มการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วงที่ผ่านมา และนโยบายการคลังที่จะมีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เท่ากับ ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านล้านบาท) สูงกว่าปีก่อน ๗๙,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นเก้าพันสี่ร้อยล้านบาท) หรือร้อยละ ๒.๗ อย่างไรก็ตาม ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิดังกล่าวยังไม่รวมผลจากมาตรการภาษีนำเข้าแบบตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ของสหรัฐอเมริกา ประกอบกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการเปิดเสรีทางการค้ากับต่างประเทศ โดยสามารถสรุปสมมติฐานที่สำคัญ ดังนี้

๑) สมมติฐานทางเศรษฐกิจ

ในการจัดทำประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ใช้ข้อสมมติฐานเศรษฐกิจในส่วนที่ ๑. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘

๒) สมมติฐานสำคัญอื่น ๆ

๒.๑) เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานจัดเก็บรายได้ จำนวน ๖๔,๕๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นสี่พันห้าร้อยสามสิบล้านบาท) โดยดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑) การนำระบบงานดิจิทัลและเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Big Data) มาใช้เพื่อขยายฐานภาษี การใช้พื้นที่เก็บข้อมูลส่วนกลาง (Data Lake) เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บให้ครบถ้วน ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการคลัง

^๗ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๕, น. ๕ ถึง น. ๗.

โดยดำเนินการภายใต้กรอบของมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด มุ่งเน้นการดึงผู้มีรายได้ถึงเกณฑ์เสียภาษีเข้าสู่ระบบภาษี กำกับตรวจสอบผู้ประกอบการรายใหญ่/กิจการข้ามชาติที่มีบริษัทในเครือ รวมถึงสำรวจและติดตามธุรกิจนอกระบบ เพื่อสร้างความทั่วถึง เป็นธรรม และสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของระบบภาษีไทย

๒.๑.๒) การปรับโครงสร้างภาษีสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน สุรา ยาสูบ เครื่องดื่ม และแบตเตอรี่ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และการปรับโครงสร้างภาษีสินค้าและบริการตามหลักการด้านความฟุ่มเฟือย รวมทั้งการทบทวนกฎหมายลำดับรอง และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดเก็บภาษีเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๒.๑.๓) การตรวจสอบสินค้าอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะพิกัดอัตราศุลกากร ราคา และปริมาณ (รวมถึง Post Review/Post Audit)

๒.๑.๔) การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของรัฐ ประกอบด้วย (๑) การปรับเพิ่มอัตราการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจบางแห่งในอัตราร้อยละ ๕ เร่งรัดการนำส่งปันผลให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริง ทบทวนการใช้ประโยชน์จากการถือครองทรัพย์สินและหลักทรัพย์ และดำเนินการแก้ไขปัญหารวมถึงทบทวนบทบาทของรัฐวิสาหกิจบางแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินประเภทการใช้ที่ราชพัสดุให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานในปัจจุบัน รวมถึงการเพิ่มรายได้และมูลค่าในการบริหารทรัพย์สินอื่นๆ ของรัฐ เช่น ที่ราชพัสดุ เหมืองภูเขาปน เป็นต้น และ (๓) การนำส่งสภาพคล่องส่วนเกินของทุนหมุนเวียน

๒.๒) แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างภาษี โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๒.๑) กรมสรรพากร มีแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างภาษี ดังนี้

(๑) มาตรการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและพิจารณาความเหมาะสมของค่าลดหย่อนบางประเภทเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม จำนวน ๔๕,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าพันแปดร้อยล้านบาท)

(๒) การจัดเก็บภาษีการเดินทางออกนอกราชอาณาจักร จำนวน ๑๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันล้านบาท)

(๓) การจัดเก็บภาษีส่วนเพิ่มตามพระราชกำหนดภาษีส่วนเพิ่ม พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๘,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดพันสี่ร้อยล้านบาท) ซึ่งเป็นไปตามหลักการของภาษีส่วนเพิ่ม (Pillar 2) บนกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกีดกันฐานภาษี และการโยกย้ายกำไร (Inclusive Framework on BEPS)

๒.๒.๒) กรมสรรพสามิต มีแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างภาษี ดังนี้

(๑) การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน (น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล) เพิ่มขึ้นจากอัตราปัจจุบัน ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ ลิตรละ ๑ บาท จำนวน ๓๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันล้านบาท) ทั้งนี้ ควรพิจารณาแนวทางการปรับปรุงอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต เช่น ราคาน้ำมันดิบ อัตราแลกเปลี่ยน ตลอดจนติดตามสถานะทางการเงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงประกอบด้วย

(๒) มาตรการปรับปรุงโครงสร้างและปรับเปลี่ยนอัตราภาษีจากสินค้ากลุ่มภาษีบาป (สุรา เบียร์ และยาสูบ) จำนวน ๕,๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าพันสี่ร้อยห้าสิบล้านบาท)

(๓) มาตรการปรับปรุงโครงสร้างของสินค้าที่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการนำภาษีคาร์บอนมาใช้พิจารณาประกอบ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกพันล้านบาท)

(๔) การจัดเก็บภาษีจากสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน ๓๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามร้อยยี่สิบล้านบาท)

๒.๒.๓) กรมศุลกากร กำหนดมาตรการยกเลิกการยกเว้นการจัดเก็บอากรขาเข้าจากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑,๕๐๐ บาท ตามข้อกำหนดมูลค่าขั้นต่ำ (De Minimis) โดยคาดว่าจะจัดเก็บรายได้ได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามพันล้านบาท)

๒.๓) ส่วนราชการอื่น

๒.๓.๑) รายได้จากสัมปทานปิโตรเลียม ได้รวมผลจากการเปลี่ยนระบบสัญญาสัมปทานปิโตรเลียมเป็นระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) จำนวน ๗๑,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันสามร้อยล้านบาท)

๒.๓.๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฯ จำนวน ๑๒,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันเก้าร้อยล้านบาท)

๒.๒ ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยให้สัดส่วนรายได้รัฐบาลสุทธิต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕.๐ ส่งผลให้ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ เท่ากับ ๓,๑๔๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันล้านบาท) ๓,๒๗๔,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านสองแสนเจ็ดหมื่นสี่พันล้านบาท) และ ๓,๔๒๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านสี่แสนสองหมื่นสองพันล้านบาท) หรือขยายตัวร้อยละ ๔.๘ ร้อยละ ๔.๑ และร้อยละ ๔.๕ ตามลำดับ โดยสามารถสรุปสมมติฐานที่สำคัญ ดังนี้

๑) สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ในการจัดทำประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ใช้ข้อสมมติฐานเศรษฐกิจในส่วนที่ ๑. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘

๒) สมมติฐานสำคัญอื่น ๆ

๒.๑) รายได้ของส่วนราชการอื่น ในส่วนของค่าสัมปทานปิโตรเลียม รวมผลจากการปรับเปลี่ยนระบบสัญญาสัมปทานปิโตรเลียมเป็นระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จำนวน ๖๘,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นแปดพันเก้าร้อยล้านบาท) ๖๖,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นหกพันหกร้อยล้านบาท) และ ๖๓,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นสามพันสามร้อยล้านบาท) ตามราคาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติที่ปรับตัวลดลง อัตราแลกเปลี่ยนที่มีแนวโน้มแข็งค่ามากขึ้น และปริมาณการขุดเจาะปิโตรเลียมมีแนวโน้มหดตัวลง

๒.๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ จำนวน ๒๑,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยล้านบาท) ๑๘,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยล้านบาท) และ ๙,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าพันสามร้อยล้านบาท)

๒.๓) รวมรายได้จากแนวทางปฏิรูปโครงสร้างภาษีเพิ่มเติมจากที่ได้ดำเนินการแล้ว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งกรมสรรพสามิตจะดำเนินการ ดังนี้ (๑) มาตรการปรับปรุงโครงสร้าง ภาษีสินค้าที่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมที่รวมถึงการนำภาษีคาร์บอนมาใช้พิจารณาประกอบเพิ่มเติม จำนวน ๒๓,๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสามพันสามร้อยล้านบาท) และ ๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่พันห้าร้อยล้านบาท) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ และ พ.ศ. ๒๕๗๒ ตามลำดับ และ (๒) มาตรการ ปรับปรุงโครงสร้างภาษีสินค้ากลุ่มฟุ่มเฟือย จำนวน ๓,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามพันสี่ร้อยล้านบาท) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑

๒.๔) รวมรายได้จากการทยอยยกเลิกการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๑.๕ (เป็นจัดเก็บที่อัตราร้อยละ ๘.๕) และอีกร้อยละ ๑.๕ (เป็นจัดเก็บที่อัตราร้อยละ ๑๐.๐) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ และ พ.ศ. ๒๕๗๓ ตามลำดับ หรือมีมาตรการปรับโครงสร้างภาษีเพิ่มเติมที่ทำให้รัฐบาล มีรายได้เทียบเท่ากับการดำเนินการในข้างต้น ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการในข้างต้นได้จำเป็นต้อง พิจารณาการปรับลดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับรายได้ที่ลดทอนไป เพื่อให้สามารถควบคุมการขาดดุลงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามกรอบที่ตั้งเป้าหมายไว้

๒.๕) ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีจำนวน ๑๓,๐๙๙,๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบสามล้านเก้าหมื่นเก้าพันสองร้อยห้าสิบล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๗ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ เท่ากับร้อยละ ๖๙.๓๖ ร้อยละ ๖๙.๗๘ ร้อยละ ๖๙.๕๒ และร้อยละ ๖๘.๒๒ ตามลำดับ^๘

๓. เป้าหมายและนโยบายการคลัง^๙

ท่ามกลางความผันผวนและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การเมือง ภูมิรัฐศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สถานการณ์ภาคการคลังของไทยส่งสัญญาณเตือน จากหลายด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมาของประเทศไทย พบว่า สัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๑๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ลดลงเหลือร้อยละ ๑๔.๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างไรก็ดี แม้ว่าสัดส่วนรายได้รัฐบาลจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การใช้จ่าย ของรัฐบาลกลับยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในสถานะ ที่เศรษฐกิจชะงักงัน ต้นทุนการกู้ยืมสูงขึ้น และหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง สะท้อนได้จากสัดส่วนรายจ่าย รัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยเมื่อพิจารณาเพิ่มเติม ในส่วนของรายละเอียดรายจ่ายรัฐบาลจะพบว่า รายจ่ายประจำปีมีสัดส่วนมากถึงร้อยละ ๗๐ - ๘๐ ของรายจ่ายรัฐบาลทั้งหมด (เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทนข้าราชการ ค่ารักษาพยาบาล ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน เป็นต้น) และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้รัฐบาลมีวงเงิน งบประมาณคงเหลือสำหรับรายจ่ายลงทุนลดลงซึ่งเป็นรายจ่ายสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

^๘ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๕, น. ๑๕.

^๙ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๕, น. ๒๓.

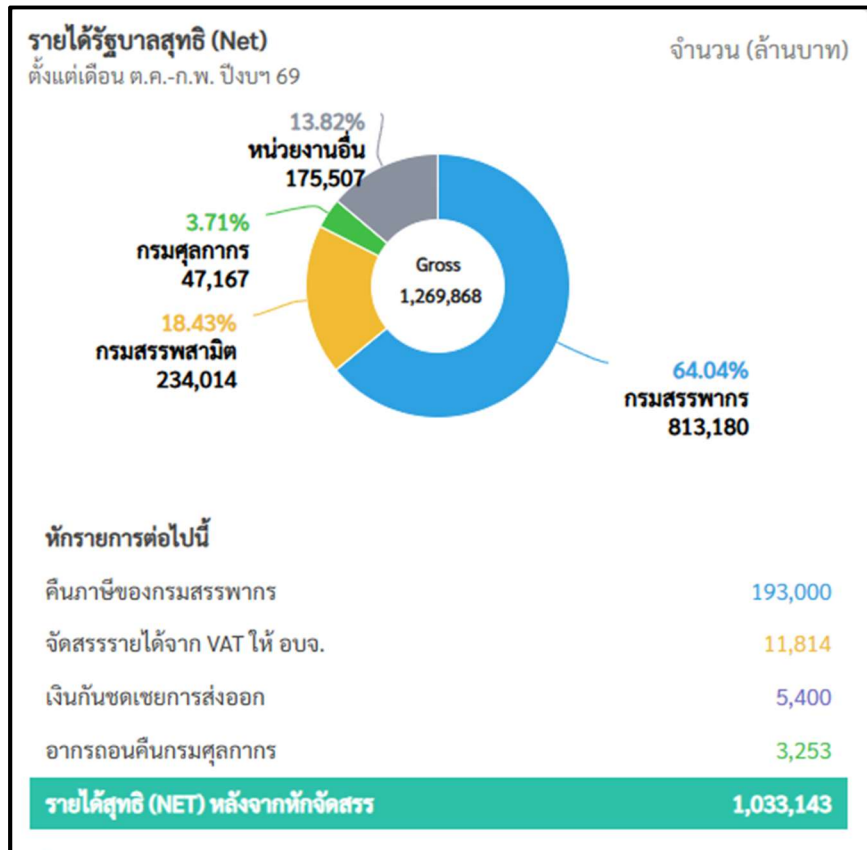
นอกจากนี้ มาตรการลดหย่อนภาษีต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน ส่งผลต่อความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ประกอบกับความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางการคลังในการอัดฉีดเม็ดเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน ซึ่งทำให้รัฐบาลมีภาระหนี้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่รัฐบาลจำเป็นต้องระดมทุนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ด้วยการกู้เงินผ่านเครื่องมือทางการเงินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้นและเข้าใกล้กรอบเพดานหนี้สาธารณะที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๗๐ ขณะเดียวกันสถานะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนสูง ส่งผลต่อความไม่แน่นอนในการคาดการณ์ภาระดอกเบี้ย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในส่วนของการกำหนดสัดส่วนกฎเกณฑ์ทางการคลัง (Fiscal Rule) ตามมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่น สัดส่วนงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาล เป็นต้น พบว่า สัดส่วนกฎเกณฑ์ทางการคลังบางรายการควรมีการทบทวน ยกเลิก หรือเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและบริบททางการคลังเพื่อเป็นการมุ่งเน้นการรักษาวินัยการเงินการคลังให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการภาระผูกพันตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีภาระหนี้ผูกพันอยู่ที่ ๘๖๕,๐๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนหกหมื่นห้าพันสิบแปดล้านบาท) หรือร้อยละ ๒๘.๘๓ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณ และล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๑๓๓,๗๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสามหมื่นสามพันเจ็ดร้อยห้าสิบล้านบาท) หรือร้อยละ ๓๐.๒๑ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณ ความเปราะบางทางการคลังได้ส่งผลกระทบต่อการประเมินความน่าเชื่อถือของประเทศ โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) ระดับโลก ได้แสดงความกังวลต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาวที่สะท้อนผ่านการปรับแนวโน้มมุมมอง (Outlook) ของประเทศไทย ซึ่งเป็นสัญญาณเตือนถึงความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศในระยะต่อไป

ผลการจัดเก็บรายได้ รายจ่ายรัฐบาล และหนี้สาธารณะ

ในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ปรากฏข้อมูลรายได้รัฐบาลสุทธิ ผลการจัดเก็บรายได้ รายจ่ายรัฐบาล และหนี้สาธารณะ ดังต่อไปนี้

รายได้รัฐบาลสุทธิ (Net) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙)^{๑๑}

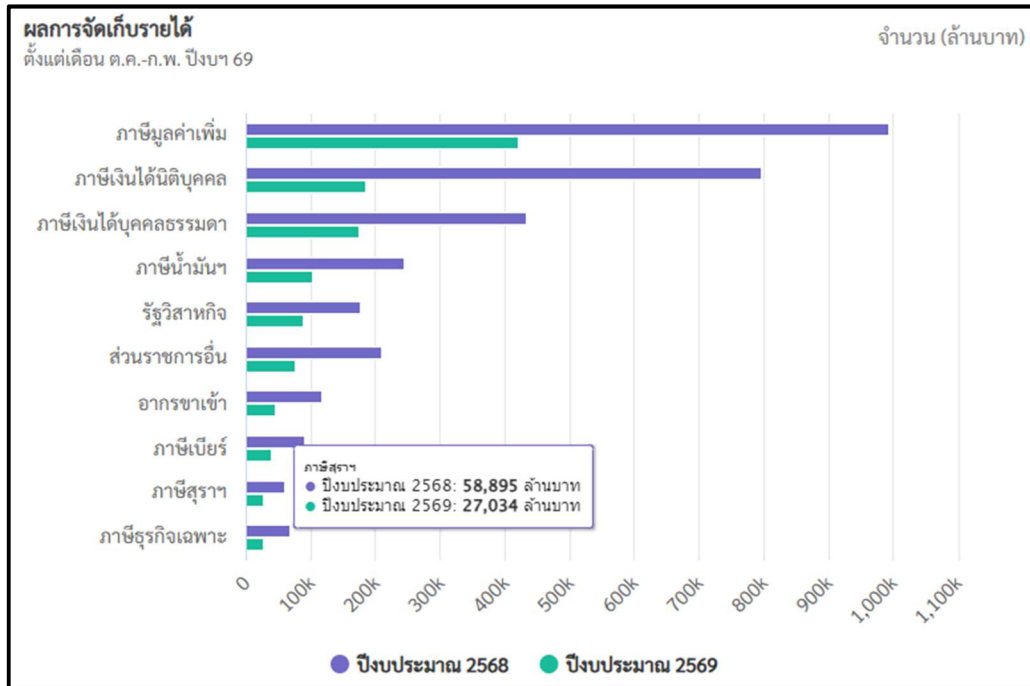

ที่มา : กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมธนารักษ์ กรมบัญชีกลาง
และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

^{๑๑} กระทรวงการคลัง, “ข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง รายได้รัฐบาล/ผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล,” สืบค้นเมื่อ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=SDA16>.
อย่างไรก็ตาม สามารถสืบค้นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้จาก <https://dataservices.mof.go.th/menu3?id=2>.

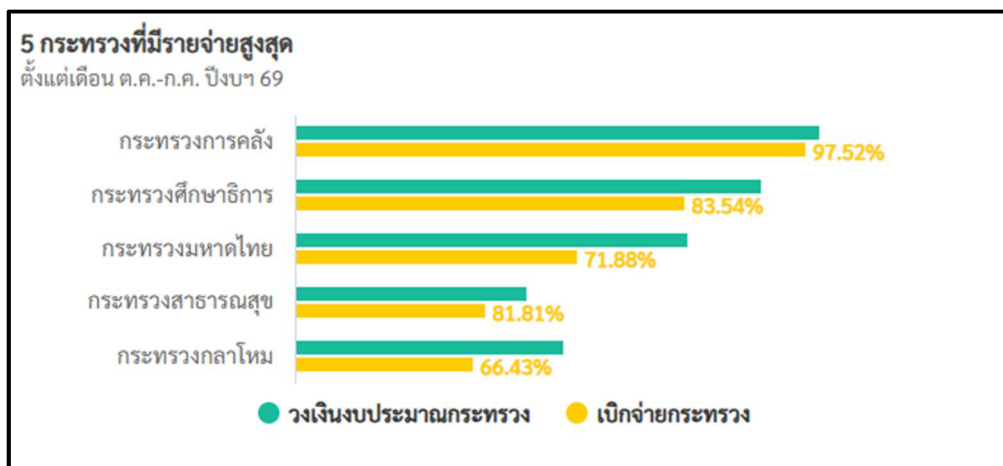

ผลการจัดเก็บรายได้
ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙
(ข้อมูล ณ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙)^{๑๑}

ที่มา : กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมธนารักษ์ กรมบัญชีกลาง
และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

รายจ่ายรัฐบาล (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙)^{๑๒}

ที่มา : ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๒} กระทรวงการคลัง, “ข้อมูลเปิดเผยของกระทรวงการคลัง รายจ่ายรัฐบาล/การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจและกระทรวง,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=SI8AH>.
อย่างไรก็ตาม สามารถสืบค้นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้จาก <https://dataservices.mof.go.th/menu4?id=3>.

หนี้สาธารณะคงค้าง
ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘^{๑๓}

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ณ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๘	สัดส่วนต่อ GDP
หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	๑๐,๔๖๖,๘๕๔.๒๓	๕๕.๔๙
หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)	๔๙๔,๐๕๗.๐๐	๒.๖๒
หนี้รัฐวิสาหกิจ	๑,๐๖๙,๒๕๑.๕๐	๕.๖๗
หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	๑๕๕,๗๘๙.๗๑	๐.๘๓
หนี้หน่วยงานรัฐ	๔๐,๓๓๗.๘๙	๐.๒๑
รวม	๑๒,๒๒๖,๒๙๐.๓๓	๖๔.๘๒

- หมายเหตุ :** ๑. รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน หมายถึง รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ และธุรกิจประกันสินเชื่อ
๒. เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประกาศตัวเลข GDP ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ และประมาณการปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามปีปฏิทิน เท่ากับ ๑๘,๕๘๒.๗ และ ๑๘,๙๑๗.๒ พันล้านบาท ตามลำดับ
๓. GDP ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (กันยายน ๒๕๖๘) คำนวณ ดังนี้ GDP ไตรมาส ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ + GDP ไตรมาส ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ + GDP ไตรมาส ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ + (GDP ไตรมาส ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ x (ประมาณการอัตราการขยายตัวของ GDP ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ + ประมาณการ GDP Deflator ปี พ.ศ. ๒๕๖๘)) เท่ากับ ๑๘,๘๖๒.๙๕ พันล้านบาท

ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

นอกจากนี้ จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง พบว่า การจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในช่วง ๑๐ เดือนแรกของปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ตุลาคม ๒๕๖๗ – กรกฎาคม ๒๕๖๘) รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน ๒,๓๖๕,๗๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านสามแสนหกหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยสิบเจ็ดล้านบาท) สูงกว่าประมาณการ ๔๔,๘๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นสี่พันแปดร้อยสามสิบล้านบาท) หรือร้อยละ ๑.๙ และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๕.๐ เนื่องมาจาก (๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๒) กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากกำไรสะสม และรัฐวิสาหกิจบางแห่งมีการจ่ายเงินปันผลสูงกว่าที่ประมาณการไว้เนื่องจากผลประกอบการที่ดีขึ้น และ (๓) การนำส่งเงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล อย่างไรก็ตาม การคืนภาษีของกรมสรรพากร ซึ่งเป็นรายการหักสูงกว่าประมาณการ ๒๑,๑๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยสามสิบล้านบาท) หรือร้อยละ ๖.๕ เนื่องจากนโยบายปรับปรุงกระบวนการคืนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการ^{๑๔}

^{๑๓} อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๕, น. ๑๔.

^{๑๔} สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, “ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ ๘๑/๒๕๖๘,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๘,

บทวิเคราะห์^{๑๕}

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจ และตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งแก้ไขปัญหาระดับของประเทศไทย ควบคู่กับการผลักดันการปฏิรูปประเทศ เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด พร้อมทั้งการสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ การปรับตัวและการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การป้องกันภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมรับมือภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนส่งเสริมการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว รวมทั้งให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของประเทศโดยจัดทำงบประมาณมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายอย่างแม่นยำ (Precisely Targeted Budgeting) ยึดหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน พร้อมทั้งให้มีการกำหนดแผนงาน/โครงการที่ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลจริง (Demand - Driven by Data Analytics)

ข้อสังเกต^{๑๖}

รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างมีคุณภาพและตระหนักถึงผลลัพธ์ที่ประชาชนควรได้รับควบคู่กับการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง อีกทั้งการจัดทำงบประมาณไม่ควรพิจารณาเพียงว่าแต่ละหน่วยงานได้รับเงินงบประมาณเท่าใด แต่ควรมุ่งเน้นว่างบประมาณดังกล่าวสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนและประเทศไทยอย่างไร ทั้งนี้ มีข้อสังเกตสำคัญในภาพรวมจำนวน ๕ ประการ ได้แก่

ประการที่หนึ่ง คือ การรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง เห็นควรให้รัฐบาลจัดทำแผนบริหารหนี้สาธารณะทั้งระยะกลางและระยะยาวในการประเมินต้นทุนการกู้เงินและความเสี่ยงจากความผันผวนทางเศรษฐกิจอย่างรอบคอบ เพื่อมิให้ระดับหนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูงเกินกว่ากรอบเพดานหนี้สาธารณะตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ตลอดจนพิจารณาขยายฐานรายได้ใหม่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเศรษฐกิจดิจิทัล และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของระบบภาษี

^{๑๕} สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (อ.พ. ๓๔/๒๕๖๙), น. ๒-๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=56CNE>.

^{๑๖} Innnews, “กมธ.บฯ 70 สว.จัด “ผลลัพธ์ประชาชน” ไม่ใช่แค่ยอดเบิกจ่าย”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=QRPFW>.

ประการที่สอง คือ การจัดทำงบประมาณให้มีความแม่นยำและตรงเป้าหมาย เห็นควรใช้วิธีการจัดทำงบประมาณมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายอย่างแม่นยำ (Precisely Targeted Budgeting) และการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero-Based Budgeting) พร้อมทั้งทบทวนโครงการที่หมดความจำเป็น มีความสำคัญเป็นลำดับท้าย หรือมีความซ้ำซ้อน โดยยึดหลักความประหยัด ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเกิดประโยชน์สูงสุด

ประการที่สาม คือ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณ เห็นควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการติดตามและประเมินผลจากการพิจารณาเพียงยอดการเบิกจ่ายงบประมาณไปสู่การวัดผลลัพธ์ โดยไม่ควรมุ่งเน้นวัดความสำเร็จจากจำนวนกิจกรรมหรือร้อยละของการเบิกจ่ายเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องประเมินถึงผลกระทบและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณเป็นสำคัญ

ประการที่สี่ คือ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ จึงควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการลดความซ้ำซ้อนของระบบการทำงานและเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงยกระดับการให้บริการแก่ประชาชน ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาลอย่างเคร่งครัด โดยมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่รัดกุม ตลอดจนกำหนดให้บุคลากรภาครัฐเป็นผู้นำกับดูแล รับผิดชอบ และตัดสินใจในขั้นตอนสุดท้าย

ประการที่ห้า คือ การกระจายผลประโยชน์จากการใช้จ่ายงบประมาณไปสู่ประชาชนและพื้นที่อย่างครอบคลุม เห็นควรกำหนดให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินมีความเชื่อมโยงกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสร้างงาน การสร้างรายได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการสัมมนาวิชาการ

“วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐”

นางสาวชลมารค น้อยโสภာ

วิทยาการปฏิบัติการ

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

นางเกตุจินท์ วลัยจ้านงค์ นิติกรชำนาญการพิเศษ และนางสาวชลมารค น้อยโสภา วิทยาการปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย เข้าร่วมโครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” จัดโดย สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล ณ ห้องประชุมสัมมนา B1 – 2 ชั้น B1 อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ ถึง ๑๕.๓๐ นาฬิกา

๑. หัวข้อการสัมมนา และวิทยากร

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐบาลมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้เพื่อเป็นการวิเคราะห์การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาลจึงได้จัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐” ขึ้น โดยการสัมมนาดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น ๖ หัวข้อ ดังนี้

๑) การบรรยาย หัวข้อ “ภาพรวมเศรษฐกิจกับงบประมาณแผ่นดิน” โดยนายฐาตุร จุลินทร ผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

๒) การบรรยาย หัวข้อ “ความเสี่ยงมหภาคกับการจัดสรรงบประมาณ” โดยนายภัทร ศิริรินทร์ นักรวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

๓) การบรรยาย หัวข้อ “แนวโน้มทางการคลัง รายได้ รายจ่าย หนี้สาธารณะ” โดยนายภูเบศร์ เสนับัตร์ นักรวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

๔) การบรรยาย หัวข้อ “โครงสร้างงบประมาณและมุมมองด้านสังคม” โดยนายเกียรติกร อัครสาร นักรวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

๕) การบรรยาย หัวข้อ “งบประมาณมิติพื้นที่” โดยนางสาวศิริขวัญ วิเชียรเพลิต นักรวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

๖) การบรรยาย หัวข้อ “งบประมาณรูปแบบพิเศษ” โดยนางสาวสวาทวีรี วาระคำ นักรวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาล

^๑ จัดโดยสำนักงานงบประมาณของรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมสัมมนา B๑-๒ ชั้น B๑ อาคารรัฐสภา และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom Cloud Meetings และถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Page “Parliamentary Budget Office : PBO” รวมทั้ง YouTube “Parliamentary Budget Office : ThaiPbo”.

๒. สรุปสาระสำคัญจากการเข้าร่วมการสัมมนาในแต่ละหัวข้อ

๒.๑ การบรรยาย หัวข้อ “ภาพรวมเศรษฐกิจกับงบประมาณแผ่นดิน” โดยนายฐาณกร จุลินทร ผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา สรุปได้ ดังนี้

การสัมมนาในครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมเศรษฐกิจกับงบประมาณแผ่นดิน นายฐาณกร จุลินทร กล่าวว่า ประเทศไทยเคยดำเนินการจัดทำงบประมาณแบบสมดุลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ หลังจากนั้นเป็นต้นมา งบประมาณของประเทศไทยไม่เคยเข้าสู่จุดสมดุลเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี กล่าวคือ มีอัตรารายได้น้อยกว่ารายจ่าย จึงต้องทำการกู้เงินเพื่อนำมาจัดสรรงบประมาณต่อไป อีกทั้งการสำรวจมาตรฐานธรรมาภิบาลงบประมาณของประเทศไทยโดยองค์กร International Budget Partnership (IBP) จากผลการสำรวจและประเมินผลพบว่า ประเทศไทยยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานธรรมาภิบาล ซึ่งกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในแต่ละด้านไว้ที่ ๖๑ คะแนน โดยมีรายละเอียดผลการประเมินดังนี้

๑) ด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน พิจารณาจากการเปิดเผยเอกสารด้านงบประมาณแก่สาธารณชน เช่น กรอบนโยบายงบประมาณเบื้องต้น (Pre-budget Statement) การทบทวนงบประมาณรอบกลางปี (Mid-Year Budget Review) และรายงานตรวจเงินแผ่นดิน (Audit Report) ปรากฏว่าผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ โดยได้รับคะแนนประเมิน ๒๘ คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN) ประเทศไทยมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่าสาธารณรัฐฟิลิปปินส์และสาธารณรัฐอินโดนีเซียซึ่งมีระดับคะแนนที่ไม่ผ่านเกณฑ์เช่นเดียวกัน

๒) ด้านการกำกับดูแลและตรวจสอบโดยรัฐสภา (Legislative Oversight) ปรากฏว่าเป็นมาตรฐานธรรมาภิบาลงบประมาณเพียงหนึ่งด้านที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยได้รับคะแนนประเมิน ๖๙ คะแนน

๓) ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน ปรากฏว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยได้รับคะแนนประเมิน ๕๐ คะแนน

เนื่องจากโครงการสัมมนาจัดในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกับวันเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงยกตัวอย่างสัดส่วนและที่มาของงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรร จำนวนประมาณ ๒๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นแปดพันล้านบาท) โดยในปีงบประมาณที่ผ่านมาสัดส่วนของงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้กรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ ๒๐ - ๒๑ ของรายจ่ายทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้น รายได้ส่วนอื่นจึงมาจากรายได้ท้องถิ่นและการจัดสรรภาษี ได้แก่ เงินจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) รายได้จากภาษีท้องถิ่น เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย รวมถึงเงินสะสมเดิมของกรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า งบประมาณของกรุงเทพมหานครเฉพาะหน่วยงานระดับสำนักบางแห่ง มีมูลค่าที่สูงกว่างบประมาณระดับกระทรวงของรัฐบาลบางกระทรวงอย่างเห็นได้ชัด

ภาพรวมสถานการณ์คลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ ประเทศไทยออกพระราชกำหนดเงินกู้หลายฉบับ ยกตัวอย่างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นพระราชกำหนด วงเงินไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนล้านบาท)

ซึ่งวงเงินดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๒ ต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) โดยแบ่งวงเงินเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ วงเงินส่วนที่หนึ่ง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนล้านบาท) สำหรับปัญหาเฉพาะหน้าระยะสั้น และ วงเงินส่วนที่สอง จำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนล้านบาท) สำหรับปัญหาโครงสร้างระยะยาว ในการออกพระราชกำหนดดังกล่าว มีการตั้งข้อสังเกตว่าข้อมูลประมาณการทางเศรษฐกิจของ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่ระบุว่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล จึงไม่สอดคล้องกับการที่รัฐบาลอ้างเหตุผลในการออกพระราชกำหนดเงินกู้ต่างๆ โดยระบุ ถ้อยคำว่าเป็นประเทศกำลังเผชิญกับ “วิกฤตการณ์สำคัญที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน” ซึ่งประเด็นความชอบด้วย รัฐธรรมนูญในจุดนี้ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องรอการวินิจฉัยต่อไป

ประเด็นกระทรวงพลังงานได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่น หากนับรวมงบประมาณสะสมในระยะเวลา ๒๕ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวนประมาณ ๕๔,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นสี่พันล้านบาท) ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วงเงินจากพระราชกำหนดกู้เงินข้างต้น จึงมีข้อสังเกตว่ารัฐบาลละเลยการแก้ไขปัญหาทางด้านพลังงาน หรือไม่ หรือรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานอื่นเพื่ออุดหนุนยานยนต์ไฟฟ้า หรือนำเงินจากรัฐวิสาหกิจมาใช้ดำเนินงานด้านพลังงาน นอกจากนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลจัดสรร งบประมาณอุดหนุนยานยนต์ไฟฟ้าในโครงการ EV 3.0 และ EV 3.5 ประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นล้านบาท) รัฐบาลควรวางแผนยุทธศาสตร์เชิงโครงสร้างอย่างเคร่งครัดว่าจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับพลังงานใดเป็นหลักระหว่างพลังงานน้ำมันหรือพลังงานไฟฟ้า หรือสนับสนุนควบคู่พลังงานทั้งสองประเภท

ความเสี่ยงที่ต้องคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละโครงการ จากภาวะงบประมาณ เกินความจำเป็น การที่ต้องอนุมัติเงินกู้สูงถึง ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนล้านบาท) เพื่อปรับ โครงสร้างพลังงานให้หมดภายในเวลา ๑ ปี อาจทำให้เกิดการเร่งรัดอนุมัติโครงการโดยไม่ได้คำนึงถึง ผลลัพธ์หรือความคุ้มค่า ซึ่งการเร่งรัดอนุมัติโครงการเพื่อบริหารจัดการงบประมาณคงเหลือให้หมดไป จนเกิดการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เป็นประเด็นที่ขัดแย้งต่อแนวทางและมติคณะรัฐมนตรีในอดีต ส่งผลให้ ในปีงบประมาณถัดไป รัฐบาลจะขาดแคลนเครื่องมือทางการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาพลังงานในระยะยาว จึงมีการวิเคราะห์เชิงนโยบายว่า ในขั้นตอนการแปรรูปของรัฐสภา อาจมีการปรับลดงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำมาเพื่อแก้ไขปัญหาความผันผวนของราคาพลังงาน

ประเด็นการใช้งบประมาณสำหรับโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น คนละครึ่งพลัส และโครงการไทยช่วยไทยพลัส เป็นการช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายของประชาชนผู้มีรายได้น้อย อีกทั้งเป็น การช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ หากรัฐบาลโอนเงินสนับสนุนให้แก่ผู้มีรายได้น้อย อาจเกิดการออมเงิน มากกว่าการนำเงินมาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ในขณะที่ โครงการเติมเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ผ่านดิจิทัลวอลเล็ต (Digital Wallet) ซึ่งเป็นการจ่ายตรงสู่ประชาชน พบว่ามีปัญหาในการใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ เช่น การเล่น พนันออนไลน์ การค้ายาเสพติด ดังนั้น เห็นควรให้รัฐบาลวางแผนการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โครงสร้างการจัดเก็บรายได้และข้อจำกัดทางการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวในอัตราต่ำ รัฐบาลจึงต้องพิจารณาการจัดหา รายได้อย่างเคร่งครัด โดยมีช่องทางการจัดหารายได้ที่สำคัญ ดังนี้ ๑) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ๒) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ๓) ภาษีสรรพสามิต หากพิจารณามูลค่าที่แท้จริงของงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีจำนวนเพิ่มขึ้น ๗,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันสี่ร้อยล้านบาท)

คิดเป็นร้อยละเพียง ๐.๒ ซึ่งเมื่อคำนวณกับอัตราเงินเพื่อคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๕ จะส่งผลให้มูลค่าที่แท้จริงของงบประมาณลดลงมาอยู่ที่ประมาณ ๓,๗๓๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนสามหมื่นล้านบาท) อีกทั้งรายได้ที่จัดเก็บส่วนใหญ่มีภาระผูกพันกับรายจ่ายประจำที่ไม่สามารถปรับลดได้ คิดเป็นร้อยละ ๖๙

สรุปการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่ามีข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นไปได้อย่างยาก เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในลักษณะงบประมาณรายจ่ายประจำขยายตัว แต่งบประมาณรายจ่ายลงทุนหดตัว โดยการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายประจำส่วนใหญ่เป็นภาระผูกพันระยะยาวที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น เงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และงบประมาณหมวดเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ นอกจากนี้ ยังพบการเติบโตอย่างต่อเนื่องของงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยเฉพาะงบประมาณสำหรับการรักษาผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ซึ่งปัจจุบันกองทุนหมุนเวียนดังกล่าวได้รับจัดสรรงบประมาณสูงกว่างบประมาณรวมของกระทรวงสาธารณสุข สำหรับการลดลงของรายจ่ายลงทุนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการปรับลดงบประมาณของกระทรวงหลักที่มีหน้าที่ขับเคลื่อนโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ กระทรวงคมนาคมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒ การบรรยาย หัวข้อ “ความเสี่ยงมหภาคกับการจัดสรรงบประมาณ” โดยนายภัทร ศิริรินทร์ นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ สำนักงบประมาณของรัฐบาล สรุปได้ ดังนี้

แนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจไทยมีอัตราการเติบโตต่ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐบาลประมาณการว่าอัตราเติบโตคิดเป็นร้อยละ ๒.๒ เนื่องจากประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจมาอย่างยาวนานเช่น วิกฤตต้มยำกุ้ง วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger Crisis) และวิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งก่อให้เกิดอัตราเติบโตติดลบ และจากวิกฤตการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้รัฐบาลออกพระราชกำหนดกู้เงินสำหรับเป็นเครื่องมือรักษาเสถียรภาพทางการคลังของประเทศ จึงมีข้อสังเกตว่าในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่ภาวะฉุกเฉินทางการคลังและเข้าสู่วิกฤตทางพลังงานอย่างแท้จริงหรือไม่

การเทียบเคียงอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียนจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ระบุว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งมีอัตราเติบโตคิดเป็นร้อยละ ๒.๑ ซึ่งเป็นผลจากความเสี่ยงวิกฤตเชิงซ้อน ๕ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านภูมิศาสตร์โลกและราคาพลังงาน สาเหตุจากความขัดแย้งระหว่างประเทศมหาอำนาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในด้านต้นทุนพลังงานและอัตราเงินเฟ้อ

๒) ด้านขีดความสามารถในการแข่งขัน ประเทศไทยมีแนวโน้มเสียเปรียบในการแข่งขัน ทั้งการส่งออก การลงทุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และทุนมนุษย์ โดยเฉพาะประเทศเวียดนามที่ได้เปรียบด้านกำลังแรงงานและข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) รวมถึงประเทศมาเลเซียที่มุ่งเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงในขณะที่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง

๓) ด้านหนี้ครัวเรือนและกำลังซื้อเปราะบาง ระดับหนี้ครัวเรือนของประเทศไทยสะสมสูงเกินกว่าร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ซึ่งเป็นระดับที่ส่งผลกระทบต่อ

เสถียรภาพทางการเงิน และลดกำลังการซื้อของภาคประชาชน อีกทั้งเพิ่มภาระผูกพันให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการเยียวยาแทนการลงทุนเพื่อการพัฒนา

๔) ด้านโครงสร้างประชากร ประเทศไทยเข้าสู่ภาวะประชากรหดตัวตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่งผลให้สัดส่วนภาษีที่เก็บจากวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสังคมไทยเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุ ดังนั้น จึงก่อให้เกิดภาระด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อฐานรายได้ภาษีของรัฐในอนาคต

๕) ด้านพื้นที่ทางการคลัง ระดับหนี้สาธารณะของประเทศไทยกำหนดกรอบเพดานคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยประเทศไทยมีอัตราความเร็วในการก่อหนี้สูงกว่ากลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ฝ่ายนิติบัญญัติจำเป็นต้องตระหนักถึงความเสี่ยงวิกฤตเชิงซ้อน ทั้ง ๕ ด้านข้างต้น เพื่อมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวเชิงโครงสร้างอย่างยั่งยืน เห็นควรพิจารณาแนวทางอื่นนอกเหนือจากการเพิ่มกรอบอัตราหนี้สาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการคลังของประเทศในระยะยาว

๒.๓ การบรรยาย หัวข้อ “แนวโน้มทางการคลัง รายได้ รายจ่าย หนี้สาธารณะ” โดยนายภูเบศ เสนับัตร์ นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ สำนักงานงบประมาณของรัฐบาลฯ สรุปได้ ดังนี้

หากการคลังเข้าสู่ภาวะความเสี่ยงวิกฤตเชิงซ้อน ๕ ด้าน แนวโน้มการก่อหนี้สาธารณะจะเพิ่มขึ้นสูงเป็นร้อยละ ๗๘.๗๑ ซึ่งเกินกว่ากรอบเพดานหนี้สาธารณะที่กำหนดไว้ร้อยละ ๗๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่ อัตราการขยายตัวของรายได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๓ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา ๓๕ ปีที่ผ่านมา แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนรายได้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างวิกฤตต้มยำกุ้ง และวิกฤตโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่งผลกระทบต่ออัตราการขยายตัวของรายได้ ในปัจจุบันลดลงเหลือเพียงประมาณร้อยละ ๑๔ - ๑๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) นอกจากนี้ รายได้ที่ลดลงมีผลจากการพึ่งพาฐานภาษีที่จำกัด โดยรายได้หลักของภาครัฐมากกว่าร้อยละ ๖๐ มาจากภาษีเพียง ๓ ประเภท ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีความผันผวนสูงตามวัฏจักรเศรษฐกิจ สัดส่วนรายได้ภาษีกว่าร้อยละ ๕๐ เป็นภาษีทางอ้อมซึ่งมีลักษณะเป็นภาษีถดถอย (Regressive Tax) ในขณะที่ ภาษีทางตรงมีข้อจำกัดในการเติบโต เนื่องจากโครงสร้างการลดหย่อนภาษีและสัดส่วนแรงงานนอกระบบที่มีจำนวนมาก หากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีอัตราเติบโตขึ้นและส่งผลต่อการขยายฐานภาษี ซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศ อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลพึ่งพาเพียงภาษีหลัก ๓ ประเภทข้างต้น ในช่วงเวลาที่มีการถดถอยทางเศรษฐกิจ จะส่งผลต่อการขยายตัวของภาษีและรายได้ในอัตราต่ำ

การประมาณการศักยภาพรายได้ของประเทศไทยในระยะ ๕ ปีข้างหน้าโดยสำนักงานงบประมาณของรัฐบาลฯ จากข้อมูลผลงานวิจัยระดับสากล ประเทศบ่งชี้ว่า หน่วยงานพยากรณ์ของภาครัฐมักมีแนวโน้มคาดการณ์ตัวเลขเศรษฐกิจในเชิงบวกเกินไป ซึ่งส่งผลให้การตั้งงบประมาณรายจ่ายบนฐานรายได้ที่สูงเกินจริงนำไปสู่ปัญหาการขาดดุลงบปีในอนาคต และเมื่อนำแบบจำลองพยากรณ์ของ

สำนักงานประมาณของรัฐบาล ซึ่งปรับปรุงทุก ๖ เดือน มาเปรียบเทียบกับแผนการคลังระยะปานกลางของกระทรวงการคลัง พบข้อสมมติฐานที่ขัดแย้งกัน ดังนี้

๑) การประมาณการรายได้ในอีก ๕ ปีข้างหน้า รายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ สำนักงานประมาณของรัฐบาลคาดการณ์รายได้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ประมาณ ๓,๒๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านสองแสนหนึ่งหมื่นล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ ในขณะที่ กระทรวงการคลังคาดการณ์ไว้ในเชิงบวก ประมาณ ๓,๔๒๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านสี่แสนสองหมื่นล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑ ซึ่งมีส่วนต่างสูงถึงประมาณ ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนล้านบาท)

๒) แนวโน้มการขาดดุล ประเทศไทยเผชิญการขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ขาดดุลสูงสุดถึงร้อยละ ๕.๔ สำหรับแนวโน้มในอนาคตสำนักงานประมาณของรัฐบาลคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ประเทศจะยังคงขาดดุลสูงถึงร้อยละ ๓.๑ อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังคาดการณ์ในเชิงบวกว่ารายจ่ายจะลดลงและรายได้จะเพิ่มขึ้นจนทำให้การขาดดุลลดลงเหลือร้อยละ ๒.๑ เท่านั้น

๓) ความเสี่ยงในแนวปฏิบัติจากแผนการจัดเก็บรายได้ที่สูงของกระทรวงการคลัง ตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานเรื่องการปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) แต่ความเป็นจริงมาตรการดังกล่าวต้องเผชิญกับข้อจำกัดและความเสี่ยงสูงมาก ทั้งในมิติด้านกฎหมายและมิติด้านการเมือง ซึ่งอาจไม่สามารถดำเนินการได้จริง

การประมาณการหนี้สาธารณะระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๙ - พ.ศ. ๒๕๗๓) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ คาดการณ์สัดส่วนหนี้สาธารณะไว้ที่ ร้อยละ ๖๖.๓๘ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ คาดการณ์ว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะจะปรับตัวสูงขึ้นไปอยู่ที่ ร้อยละ ๗๐.๐๒ ซึ่งเกินกรอบเพดานหนี้สาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด การประมาณการหนี้สาธารณะดังกล่าว ยังไม่รวมถึงภาระผูกพันตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แม้ในทางกฎหมายจะยังไม่นับเป็นหนี้สาธารณะอย่างเป็นทางการ แต่ในความเป็นจริงเป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณเพื่อชดเชยคืนในอนาคต ฝ่ายนิติบัญญัติจึงควรส่งเสริมให้รัฐบาลรายงานข้อมูลโครงการและวงเงินเหล่านี้ต่อรัฐสภาอย่างโปร่งใส เพื่อให้สามารถควบคุมและประเมินความเสี่ยงทางการคลังที่แท้จริงของประเทศได้

๒.๔ การบรรยาย หัวข้อ “โครงสร้างงบประมาณและมุมมองด้านสังคม” โดยนายเกียรติกร อัครสาร นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ สำนักงานประมาณของรัฐบาล สรุปได้ ดังนี้

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีวงเงินรวมทั้งสิ้น ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยเป็นการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่องเป็นวงเงิน ๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) ในขณะที่ การประมาณการรายได้ของรัฐบาลตั้งเป้าไว้ที่ ๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านล้านบาท) ซึ่งมีข้อสังเกตเชิงนโยบายว่าเป็นการตั้งเป้าหมายที่สูงเกินกว่าความเป็นจริงหรือไม่ สำหรับชดเชยการขาดดุลการบริหารกรอบวงเงินกู้ชดเชยการขาดดุล จากวงเงินขาดดุลจำนวน ๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) ยังคงอยู่ภายใต้กรอบวงเงินกู้สูงสุดตามกฎหมาย กล่าวคือไม่เกิน

๘๗๘,๘๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนเจ็ดหมื่นแปดพันแปดร้อยสิบหกล้านบาท) โดยกรอบวงเงินกู้ดังกล่าว คำนวณมาจาก ๒ ส่วนหลัก คือ ร้อยละ ๒๐ ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย บวกกับร้อยละ ๘๐ ของรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ ทำให้การจัดทำงบประมาณขาดดุลครั้งนี้มีความถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายวินัยการเงินการคลัง

อย่างไรก็ตาม แม้งบประมาณในภาพรวมจะปรับเพิ่มขึ้น ๗,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันสี่ร้อยล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๒ แต่งบประมาณรายจ่ายประจำกลับขยายตัวเพิ่มขึ้น ถึงร้อยละ ๕ จากปีก่อนหน้า ส่งผลให้รายจ่ายประจำพุ่งสูงถึงร้อยละ ๗๓.๖ ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งส่งผลต่อการคลังในการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศ โดยงบรายจ่ายลงทุนในปีนี้อยู่ที่ร้อยละ ๒๐.๘ และลดลงจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ ๖๙

การตั้งงบประมาณสำหรับชำระคืนต้นเงินกู้ไว้ที่ ๑๔๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นหนึ่งพันล้านบาท) ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ทว่าหากนับรวมรายจ่าย เพื่อชำระคืนต้นเงินกู้ในกรณีการกู้เงินเพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจอีกประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นล้านบาท) ภาระหนี้สินที่แท้จริงจะสูงถึง ๑๕๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหนึ่งพันล้านบาท) ยิ่งไปกว่านั้น แม้งบประมาณเพื่อชดใช้เงินคงคลังจะลดลงเหลือ ๗๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันล้านบาท) ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ร้อยละ ๔๒.๕ งบประมาณทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นภาระหนี้ที่ต้องชำระคืน ไม่ใช่งบประมาณที่นำไปจัดสรรเพื่อผลลัพธ์ใหม่ทางเศรษฐกิจ

ปัญหาวิกฤตการเบิกจ่ายงบลงทุนไม่เป็นตามแผนที่กำหนด จากการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓ ปีซ้อนหลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม) พบว่างบประมาณรายจ่ายลงทุนมีการเบิกจ่ายจริงเพียงร้อยละ ๔๔.๗ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายตามแผนที่กำหนด เนื่องจากหน่วยรับงบประมาณส่วนใหญ่ขาดความพร้อมในการลงนามสัญญา และโครงการลงทุนขนาดใหญ่หลายโครงการยังคงติดขัดในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

จากข้อมูลการจำแนกงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ตามกลุ่มรายจ่าย ซึ่งแต่เดิมกฎหมายกำหนดไว้ทั้งหมด ๘ กลุ่มรายจ่าย แต่เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ไม่มีการตั้งรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย จึงเหลือการจัดสรรงบประมาณจริงเพียง ๗ กลุ่มรายจ่าย โดยสัดส่วนรายจ่ายที่มากที่สุด คือ รายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ คิดเป็น ร้อยละ ๓๕.๔ ของงบประมาณทั้งหมด อันดับสอง คือ รายจ่ายบุคลากรภาครัฐมีสัดส่วนคิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๕ (ยังไม่รวมกับรายจ่ายงบกลาง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสวัสดิการต่าง ๆ) และอันดับสาม รายจ่ายงบกลาง มีสัดส่วนคิดเป็น ร้อยละ ๑๘.๓

ประเด็นรายจ่ายบุคลากร หากนับรวมกับรายจ่ายงบกลาง จะเพิ่มสัดส่วนขึ้นเป็นร้อยละ ๓๗.๙ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระผูกพันต่อเนื่องและจำกัดพื้นที่ทางการคลังในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศ จึงมีข้อเสนอแนะว่ารัฐบาลควรกำหนด และจำแนกขอบเขตรายการที่นำมาคำนวณงบประมาณอย่างชัดเจน ควรกำหนดเป้าหมายรายจ่าย บุคลากรภาครัฐให้มีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ ๓๕ ของงบประมาณ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๕ ควรปรับปรุงโครงสร้างราชการให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และควรพัฒนาตัวชี้วัดประกอบการติดตามรายจ่ายบุคลากร ภาครัฐ

ประเด็นรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๑,๗๑๗,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันล้านบาท) สามารถจำแนกออกเป็น ๒ รายการหลัก ดังนี้

๑) รายการผูกพันเดิม (อนุมัติให้ผูกพันก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐) มีมูลค่าสูงถึง ๑,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสี่แสนล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ ของภาพรวมภาระผูกพัน รายการผูกพันเดิมถือเป็นข้อจำกัดทางการคลังที่ฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐบาลแทบจะไม่สามารถปรับลดงบประมาณส่วนนี้ได้ เนื่องจากเป็นสัญญาผูกพันไปแล้ว ๒) รายการผูกพันใหม่ (เสนอขอผูกพันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐) มีมูลค่าเสนอผูกพันใหม่เพิ่มอีก ๓๑๗,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันล้านบาท) อยู่ในกระทรวงคมนาคมเมื่อนำรายการผูกพันข้ามปีทั้งหมดมาจำแนกรายหน่วยงาน พบว่าจำนวนเงินส่วนใหญ่มีการกระจุกตัวอย่างหนาแน่นอยู่ใน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงคมนาคม รัฐวิสาหกิจ และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งส่งผลให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านอื่น ๆ อาจขาดความสมดุล สำนักงบประมาณของรัฐสภาจึงมีข้อสังเกตว่า รัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณรายการผูกพันข้ามปี ไม่ควรกระจุกตัวเฉพาะโครงการลงทุนขนาดใหญ่ แต่ควรจัดสรรงบประมาณอย่างสมดุลเพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศในทุกมิติ อีกทั้งควรพิจารณาผลการดำเนินงานของรายการผูกพันเดิมก่อนอนุมัติงบประมาณต่อเนื่องในปีปัจจุบันอย่างถี่ถ้วน

การจำแนกงบประมาณรายจ่ายตามลักษณะต่าง ๆ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำแนกตามลักษณะงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ลักษณะงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด คือ ด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔ ของวงเงินงบประมาณทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าภาครัฐมีการจัดสรรจำนวนเงินไปกับงานบริหารจัดการ งานธุรการ (Admin) และงานส่วนกลางในปริมาณที่สูงมาก อันดับต่อมาคือ ด้านการเศรษฐกิจ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓ และอันดับ ๓ ด้านการศึกษา มีสัดส่วนคิดเป็น ร้อยละ ๑๓.๓ และในด้านอื่น ๆ ลดหลั่นอันดับลงมา สำหรับลักษณะงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการสิ่งแวดล้อมคิดเป็นร้อยละ ๐.๔ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยแบบทบต้นต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๓.๘ และเมื่อจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ พบว่า รายจ่ายสำหรับผลประโยชน์เพื่อสังคมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกันข้ามกับค่าตอบแทนแรงงาน และการใช้สินค้าและบริการที่มีสัดส่วนลดลงเรื่อย ๆ สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างที่ทำให้เห็นถึงการเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุที่รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินค่าสวัสดิการ รวมถึงมาตรการเยียวยาต่าง ๆ และการปรับลดค่าตอบแทนแรงงานสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลกำลังจำกัดอัตราแรงงานในภาพรวม รวมถึงจำกัดงบประมาณในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ

การวัดผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดสากล กลุ่มดัชนีที่มีทิศทางปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ ดัชนีด้านสาธารณสุขหรือสุขภาพ คุณภาพอากาศ และความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาบางส่วนปรับตัวดีขึ้น รวมถึงดัชนีความแข็งแกร่งทางการทหารที่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ดี กลุ่มดัชนีที่ปรับตัวลดลง

ได้แก่ ดัชนีการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต (CPI) ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ยังคงเผชิญความท้าทายสูงและดัชนีลดลง ดัชนีธรรมาภิบาลและการรักษาความสงบเรียบร้อย ภาพรวมระบบธรรมาภิบาลและการบริหารภาครัฐยังมีค่าดัชนีลดลง

ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท โดยจำแนกตาม ๖ ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง บทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทยได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อยู่ในสถานการณ์ที่ควรเฝ้าระวัง เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันระดับสากลลดลง

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รัฐบาลต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับประชากรไทยที่มีความเสี่ยงเป็นโรคซึมเศร้าและอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาที่มีการปรับตัวลดลง

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รัฐบาลต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสัดส่วนรายจ่ายโดยจำแนกตามกลุ่มประชากรและตามระดับรายจ่ายที่ปรับตัวลดลง

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในสถานการณ์ที่ควรเฝ้าระวัง เนื่องจากการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืนมีการปรับตัวลดลง รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอยและการจัดการคุณภาพแหล่งน้ำ รวมถึงสัดส่วนพื้นที่สีเขียวมีการปรับตัวลดลง

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ รัฐบาลต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ การควบคุมปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยวัดผลจากดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลซึ่งมีผลการดำเนินงานที่ลดลง

จากผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บททั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการประเมินวิกฤตประเทศกับการจัดสรรงบประมาณอย่างชัดเจน เช่น ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันปรับตัวลดลง แต่ถูกปรับลดงบประมาณเช่นกัน ส่งผลให้งบประมาณไม่เพียงพอต่อการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุประชากร

โครงสร้างประชากรไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยสัดส่วนของผู้สูงอายุจะสูงกว่าวัยแรงงานและวัยเด็กอย่างมีนัยสำคัญ คาดการณ์ว่าภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๓๖ หรือมากกว่า ๑ ใน ๓ ของประชากรทั้งหมด แนวโน้มดังกล่าวจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจ ระบบสาธารณสุข สวัสดิการสังคม ตลอดจนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการขาดแคลนกำลังแรงงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การยกระดับสวัสดิการสังคมและการบริหารงบประมาณเชิงรุก

๑) การสร้างระบบนิเวศเพื่อรองรับวิกฤตประชากรและเพิ่มผลิตภาพ กำหนดมาตรการส่งเสริมการมีบุตร เสนอให้จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ขยายสิทธิวันลาคลอดและยกระดับและกระจายศูนย์เด็กเล็กสู่ชุมชนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว รวมถึงมาตรการด้านกำลังแรงงาน ควรปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อดึงดูดแรงงานทักษะสูง และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบอัตโนมัติและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อทดแทนภาวะขาดแคลนแรงงานและเพิ่มศักยภาพของประเทศ

๒) ข้อจำกัดและบทวิเคราะห์งบประมาณด้านสังคม งบประมาณเชิงรับ งบประมาณส่วนใหญ่ผูกพันกับมาตรการช่วยเหลือเฉพาะหน้า เช่น เบี้ยยังชีพ ซึ่งยังขาดการมุ่งเน้นสร้างผลสัมฤทธิ์ในเชิงการพัฒนาที่ยั่งยืน และปัญหางบประมาณกระจุกตัว กำลังคนและงบประมาณส่วนใหญ่บริหารจัดการโดยส่วนกลาง ทำให้การแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ขาดความคล่องตัวและไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร อีกทั้งประสิทธิภาพการใช้จ่าย การเบิกจ่ายงบลงทุนยังมีอัตราที่ต่ำ และมีการจัดสรรงบประมาณในส่วนของการจัดกิจกรรมพิเศษ (Event) และการสื่อสารสาธารณะสูงเกินความจำเป็น

๓) แนวทางการปฏิรูปสู่ความยั่งยืน ควรเน้นการลงทุนเชิงป้องกัน ปรับรูปแบบสวัสดิการให้เป็นระบบตาข่ายรองรับทางสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว การบูรณาการข้ามหน่วยงาน สร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านสังคมและสาธารณสุข เช่น ระบบบัตรทอง นอกจากนี้ ควรพัฒนาตัวชี้วัดและระบบติดตามเพื่อวัดผลลัพธ์ทางสังคมงบประมาณจริงเพื่อรองรับข้อจำกัดด้านพื้นที่ทางการคลังที่ลดลง

๒.๕ การบรรยาย หัวข้อ “งบประมาณมิติพื้นที่” โดยนางสาวศิริขวัญ วิเชียรพลิศ นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ สำนักงบประมาณของรัฐสภา สรุปได้ ดังนี้

การจัดสรรงบประมาณในมิติพื้นที่มีเป้าหมายสูงสุดเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริง โดยมีกรอบกฎหมายรองรับตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การสะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ การมุ่งลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และการบูรณาการงบประมาณข้ามหน่วยงานภาครัฐ

การประสานและเชื่อมโยงระหว่างแผนบริหารราชการแผ่นดิน ๒ ระดับ ดังนี้

๑) แผนระดับบน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคในภาพรวม

๒) แผนระดับล่าง เริ่มต้นจากความต้องการของท้องถิ่นผ่านแผนชุมชน แผนตำบล และแผนอำเภอ

แผนบริหารราชการแผ่นดิน ทั้ง ๒ ระดับข้างต้นจะถูกบูรณาการร่วมกันเป็น “แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (One Plan)” ซึ่งถือเป็นจุดบรรจบและเชื่อมโยงนโยบายส่วนกลางเข้ากับความต้องการของประชาชน เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมาย

การขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่ประกอบด้วยงบประมาณ ๓ ส่วนหลัก ดังนี้

๑) งบนโยบาย (Agenda) งบประมาณตามแผนงานบูรณาการหรือนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล หรือมาตรการกึ่งการคลังที่ดำเนินงานผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

๒) งบภารกิจปกติ (Function) งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวง กรมต่าง ๆ ที่ดำเนินงานตามหน้าที่ปกติ เช่น โครงสร้างพื้นฐานด้านถนนของกระทรวงคมนาคม หรือด้านชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓) งบมิติพื้นที่ (Area) งบประมาณที่จัดสรรโดยตรงให้แก่กลไกเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

แม้ว่ากรอบการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จะถูกกำหนดโดย คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ซึ่งตั้งกรอบเป้าหมายไว้ที่ ๒๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นแปดพันล้านบาท) ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมาตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ การจัดสรรงบประมาณจริงไม่เคยบรรลุเต็มกรอบเป้าหมายดังกล่าว สำหรับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องเผชิญภาวะ “หน้าผาทางการคลัง” กล่าวคือการลดงบประมาณลงอย่างรุนแรงถึงร้อยละ ๘๔ หรือเหลือเพียงประมาณ ๔,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่พันสองร้อยล้านบาท) เนื่องจากมีการปรับลดงบประมาณในส่วนของการก่อสร้างถนนและ ระบบชลประทานลง โดยส่งผลให้กลุ่มจังหวัดได้รับงบประมาณรวมเพียง ๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดสิบบแปด ล้านบาท) ซึ่งเพียงพอเฉพาะงบประมาณอำนวยการและบริหารจัดการเท่านั้น

ทั้งนี้ ข้อมูลย้อนหลัง ๕ ปีงบประมาณ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – พ.ศ. ๒๕๖๙) สะท้อนให้เห็นว่า งบประมาณที่จัดสรรสู่พื้นที่มีลักษณะการขับเคลื่อนผ่านงบภารกิจปกติ (Function) เป็นหลัก โดยงบประมาณร้อยละ ๖๐ เป็นงบประมาณการก่อสร้างทางและสะพานของกระทรวงคมนาคม และร้อยละ ๔๐ เป็นงบประมาณด้านแหล่งน้ำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ จากข้อมูล แผนบริหารจัดการน้ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ พบว่า มีสัดส่วนงบประมาณมิติพื้นที่ (Area) จริง เพียงร้อยละ ๑๖ เท่านั้น ส่วนที่เหลือขับเคลื่อนด้วยนโยบายและงบภารกิจปกติ

อย่างไรก็ดี การลดลงของงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่งผลกระทบต่อประชาชน ในภาพรวมเพียงเล็กน้อย และไม่กระทบต่อเป้าหมายในการพัฒนา เช่น อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ เฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และการลดความเหลื่อมล้ำ เนื่องจากงบประมาณส่วนนี้ถูกวางแผนเพื่อทำหน้าที่ เติบโตเต็มช่องว่างในการลดความซ้ำซ้อนและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่งบภารกิจปกติ (Function) ครอบคลุมไม่ถึงเท่านั้น

๒.๖ การบรรยาย หัวข้อ “งบประมาณรูปแบบพิเศษ” โดยนางสาวสาวิตรี วาระคำ นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ สำนักงบประมาณของรัฐบาล สรุปลงได้ ดังนี้

สำนักงบประมาณของรัฐบาล ได้จำแนกและวิเคราะห์ข้อแตกต่างระหว่างงบประมาณ รายจ่ายปกติกับงบประมาณรูปแบบพิเศษออกเป็น ๒ กลุ่มหลัก ดังนี้

๑) กลุ่มที่ ๑ เป็นงบประมาณที่ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและเป็นหลักประกันในการบริหาร ราชการแผ่นดินให้แก่รัฐบาลในฐานะฝ่ายบริหาร และตั้งไว้เป็นกรอบวงเงินภาพรวมแยกต่างหาก จากงบประมาณปกติของหน่วยงานเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ อีกทั้งการบริหารต้องเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อสิ้นปีมีงบประมาณ คงเหลือต้องส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่จะมีการก่องหนนี้ผูกพันไว้ก่อน ตามที่กระทรวงการคลัง กำหนด

๒) กลุ่มที่ ๒ ช่วยขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเฉพาะด้านให้บรรลุเป้าหมายได้ อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และช่วยลดขั้นตอนของระบบราชการแบบปกติ การบริหารจัดการองค์การอยู่ใน รูปแบบของ คณะกรรมการบริหารตามที่กฎหมายจัดตั้งกำหนดไว้ เมื่อสิ้นปีมีงบประมาณเหลือจ่าย สามารถสะสมไว้สำหรับการดำเนินงานในปีถัดไปได้โดยไม่ต้องส่งคืนคลัง เว้นแต่จะมีเงินสะสม ไว้เกินความจำเป็นตามเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

สรุปได้ว่างบประมาณรูปแบบพิเศษ คือ รายจ่ายงบกลางและรายจ่ายทุนหมุนเวียน ซึ่งมีสัดส่วนรวมกัน ๙๘๘,๗๓๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนแปดหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยสามสิบเจ็ดล้านสองแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

งบกลาง เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือว่าจำเป็นด้วย การจัดกลุ่มย่อยภายในงบกลาง สามารถจำแนกเอกสารงบประมาณออกเป็น แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) กลุ่มที่ทราบวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายชัดเจน แต่ไม่สามารถระบุจำนวนเป้าหมายที่แน่นอนได้ ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐ เช่น เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินเลื่อนเงินเดือน และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของข้าราชการ

๒) กลุ่มที่ทราบวัตถุประสงค์ แต่ไม่อาจคาดหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบ และไม่สามารถกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนได้ เช่น รายจ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รายจ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ เงินชดเชยทดลงราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้าง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และรายจ่ายเฉพาะกิจเพื่อกระตุ้นและสร้างความเข้มแข็งแก่ระบบเศรษฐกิจ

แนวโน้มงบกลางในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีค่าเฉลี่ยปีละ ๖๑๐,๙๗๗,๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบเจ็ดล้านหกแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของงบกลางเป็นค่าใช้จ่ายของบุคลากรภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖ และรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔

ทุนหมุนเวียน เป็นเงินนอกงบประมาณอีกประเภทหนึ่ง ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในปัจจุบันมีทุนหมุนเวียนจำนวน ๑๑๕ ทุน จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการและการกำกับดูแลของส่วนราชการ ได้แก่

๑) ทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ (จำนวน ๗๙ ทุน) เป็นกองทุนที่มีกฎหมายเฉพาะรับรองในการจัดตั้งอย่างชัดเจน โดยแยกย่อยออกเป็น ๒ รูปแบบย่อย คือ มีสถานะเป็นนิติบุคคล (จำนวน ๑๖ ทุน) โดยมีโครงสร้างการบริหารและสิทธิทางกฎหมายแยกต่างหาก เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.), และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล (จำนวน ๖๓ ทุน) ดำเนินงานและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนราชการต้นสังกัด เช่น กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, กองทุนผู้สูงอายุ

๒) ทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (จำนวน ๓๖ ทุน) เป็นกองทุนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล มักดำเนินงานอยู่ภายใต้ส่วนราชการและใช้ชื่อนำหน้ากองทุนอย่างเป็นทางการว่า “เงินทุนหมุนเวียน...” เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อเสนอแนะการจัดทำทุนหมุนเวียนจากสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ๓ ข้อ ดังนี้

๑) ทบทวนและเปิดเผยข้อมูลฐานะทางการเงิน สิทธิประโยชน์ และเงินคงเหลือของทุกทุนหมุนเวียน เพื่อทราบภาระผูกพันทางการคลังที่แท้จริง

๒) ประเมินความคุ้มค่าของการดำรงอยู่ของกองทุนอย่างเป็นระบบ หากมีความซ้ำซ้อนหรือไม่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เห็นควรควบรวบหรือยุบเลิก

๓) กำหนดสัดส่วนการสมทบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เหมาะสมสำหรับกลุ่มกองทุนที่มีศักยภาพสูง

สำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรในมิติด้านประจำหรือในรูปแบบงบประมาณบูรณาการ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง และทุนหมุนเวียนล้วนเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงระยะเวลา ด้วยเหตุนี้งบประมาณแผ่นดินจึงถือเป็นทรัพยากรทางการคลังที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนกลไกของรัฐ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่ร่วมกันในการบริหารจัดการและจัดสรรทรัพยากรทางการคลังเหล่านี้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ มีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐^๑

๑. นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลัง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจและตอบสนองต่อความท้าทายต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ โดยได้กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ดังนี้

๑.๑ ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึง และมีคุณภาพ มุ่งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศควบคู่กับการผลักดันการปฏิรูปประเทศ เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด พร้อมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศ การปรับตัวและการดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การป้องกันภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมรับมือภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งเสริมการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสวัสดิการที่เหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำและคำนึงถึงมิติเพศภาวะ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารจัดการภาครัฐอย่างบูรณาการ โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒ มุ่งเน้นจัดทำงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย ตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของประเทศ (Precisely Targeted Budgeting) ยึดหลักการจัดทำงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero – Based Budgeting) พิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน ลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งพิจารณาทบทวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่หมดความจำเป็นหรือมีความสำคัญในระดับต่ำ ลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อน โดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) รวมถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณในปีที่ผ่านมา

^๑ กองนโยบายและแผน สำนักงานงบประมาณ.

๑.๓ จัดทำแผนงาน/โครงการ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่ชัดเจน
ตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลจริง (Demand – Driven by Data Analytics) ตลอดจนบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๔ จัดทำงบประมาณโดยพิจารณาให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณำเงินนอกงบประมาณมาดำเนินโครงการภาครัฐที่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น เงินกู้ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) การระดมทุนผ่านกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศ

๑.๕ ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณมิติพื้นที่ (Area) ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น ตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพิ่มความร่วมมือระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

๒. วงเงินหรือโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
โดยเปรียบเทียบกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สรุปดังนี้

๒.๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๗,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันสี่ร้อยล้านบาท) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒ โดยวงเงินงบประมาณดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)

๒.๒ รายจ่ายประจำ กำหนดไว้เป็นจำนวน ๒,๗๘๖,๓๖๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นหกพันสามร้อยหกสิบเจ็ดล้านหนึ่งแสนบาท) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑๓๓,๗๒๔,๙๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยยี่สิบสี่ล้านเก้าแสนบาท) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๓.๖ ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับสัดส่วนร้อยละ ๗๐.๒ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๓ รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง กำหนดไว้เป็นจำนวน ๗๑,๐๓๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นหนึ่งพันสามสิบแปดล้านหนึ่งแสนบาท) ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๕๒,๕๐๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นสองพันห้าร้อยสามล้านบาท) หรือลดลงร้อยละ ๔๒.๕ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๙ ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับสัดส่วนร้อยละ ๓.๓ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๔ รายจ่ายลงทุน กำหนดไว้เป็นจำนวน ๗๘๙,๑๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบเอ็ดล้านห้าแสนบาท) ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๗๒,๕๖๔,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสองพันห้าร้อยหกสิบสี่ล้านแปดแสนบาท) หรือลดลงร้อยละ ๘.๔ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๘ ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๘ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๕ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ ได้จัดสรรไว้เป็นจำนวน ๑๕๑,๕๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๓๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามร้อยยี่สิบล้านบาท) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔.๐ ของวงเงินงบประมาณ เท่ากับสัดส่วนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ทั้งนี้ รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐,๐๙๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเก้าสิบล้านเจ็ดแสนบาท)

โครงสร้างงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ปรากฏตามตาราง

โครงสร้างงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หน่วย : ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙		ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด ร้อยละ	จำนวน	เพิ่ม/ลด ร้อยละ
๑. วงเงินงบประมาณรายจ่าย (สัดส่วนต่อ GDP)	๓,๗๘๐,๖๐๐.๐	๐.๗	๓,๗๘๘,๐๐๐.๐	๐.๒
๑๙.๐			๑๘.๔	
- รายจ่ายประจำ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	๒,๖๕๔,๖๔๒.๒	-๑.๐	๒,๗๘๖,๓๖๗.๑	๕.๐
๗๐.๒			๗๓.๖	
- รายจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายคงคลัง (สัดส่วนต่องบประมาณ)	๑๒๓,๕๔๑.๑	๑๐๐	๗๑,๐๓๘.๕	-๔๒.๕
๓.๓			๑.๙	
- รายจ่ายลงทุน (สัดส่วนต่องบประมาณ)	๘๖๑,๗๓๖.๓	-๗.๖	๗๘๙,๑๗๑.๕	-๘.๔
๒๒.๘			๒๐.๘	
- รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ (สัดส่วนต่องบประมาณ)	๑๕๑,๒๐๐.๐	๐.๗	๑๕๑,๕๒๐.๐	๐.๒
๔.๐			๔.๐	
๒. รายรับ (สัดส่วนต่อ GDP)	๓,๗๘๐,๖๐๐.๐	๐.๗	๓,๗๘๘,๐๐๐.๐	๐.๒
๑๙.๐			๑๘.๔	
- รายได้	๒,๙๒๐,๖๐๐.๐	๑.๒	๓,๐๐๐,๐๐๐.๐	๒.๗
- เงินกู้	๘๖๐,๐๐๐.๐	-๐.๗	๗๘๘,๐๐๐.๐	-๘.๔
๓. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	๑๙,๘๘๒,๔๐๐.๐	๔.๘	๒๐,๖๑๘,๐๐๐.๐	๓.๗

หมายเหตุ : ๑. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ รายจ่ายลงทุน จำนวน ๗๘๙,๑๗๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนแปดหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบเอ็ดล้านบาท) รวมรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ที่เป็นรายจ่ายลงทุน กรณีการกู้เพื่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐,๐๙๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเก้าสิบล้านเจ็ดแสนบาท) (จากรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้รวม จำนวน ๑๕๑,๕๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบล้านบาท)

๒. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ตามแถลงภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๙ และแนวโน้มปี ๒๕๖๙ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ที่มา :

๑. สำนักงบประมาณ
๒. กระทรวงการคลัง
๓. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และนโยบายรัฐบาล อย่างไร

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นกลไกสำคัญเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ควบคู่ไปกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตามที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๖๗๐) โดยนำเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ มากำหนดไว้ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรฯ ในแต่ละด้านเพื่อแสดงให้เห็นเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนในแต่ละระดับที่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างเป็นรูปธรรม และได้นำแผนแม่บทฯ ๒๓ ประเด็น มากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรฯ ควบคู่ไปกับการนำนโยบายสำคัญของรัฐบาล ประเด็นสำคัญของ ๑๓ หมุดหมาย ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ประเด็นสำคัญของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และประเด็นเร่งด่วนตามแผนแม่บทฯ ที่ต้องเร่งดำเนินการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มากำหนดเป็นจุดเน้นการพัฒนาของนโยบายการจัดสรรงบประมาณที่ต้องให้ความสำคัญลำดับสูง เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการ เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ มุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Pro - Growth Budget Initiative) อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึงและมีคุณภาพ มุ่งแก้ไขปัญหาระงับและผลักดันการปฏิรูปประเทศ (Transformation) เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด พร้อมทั้งการสร้างเสริมความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศ การปรับตัวและดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การป้องกันภัยพิบัติ และการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยต่าง ๆ ตลอดจนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพื่อส่งเสริมการวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสวัสดิการที่เหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำ คำนึงถึงมิติเพศภาวะ (Gender - Responsive Budgeting : GRB) รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการภาครัฐด้วยการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้หลักการในการจัดทำงานงบประมาณแบบแม่นยำ ตรงเป้าหมาย (Precisely Targeted Budgeting) และการพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วนตามแนวทางการจัดทำงานงบประมาณแบบฐานศูนย์ (Zero-Based Budgeting) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ (Value for Money : VfM)

ทั้งนี้ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงต้องนำประเด็นการปฏิรูปประเทศมาดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ผ่านแผนระดับที่ ๒ และ ๓ หรือการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินการที่ต่อเนื่องและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนของการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญต่อไป

๔. ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงจากการลดลงของแรงขับเคลื่อนด้านการคลัง ภาระหนี้สินครัวเรือนและภาคธุรกิจ การชะลอตัวของเศรษฐกิจ และประมาณการทั่วโลก รวมถึงความเสี่ยงจากความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ และความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ปัจจุบันสถานการณ์ภาคการคลังของไทยส่งสัญญาณเตือนถึงความเสี่ยงและข้อจำกัดในหลายด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยมีงบประมาณรายจ่ายที่จำเป็นต้องได้รับการจัดสรรตามสิทธิ ข้อผูกพันทางกฎหมาย และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ ประมาณร้อยละ ๘๐ ของงบประมาณรายจ่ายรัฐบาลทั้งหมด (เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทนของข้าราชการ ค่ารักษาพยาบาล ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น) ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ และการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้มีวงเงินคงเหลือที่จะจัดสรรงบประมาณสำหรับงบประมาณรายจ่ายลงทุนในสัดส่วนที่ลดลง ประกอบกับหนี้สินครัวเรือนและภาคธุรกิจ รวมถึงหนี้ภาครัฐที่อยู่ในระดับสูง ยังคงเป็นข้อจำกัดในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยการใช้จ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชน และเป็นแรงกดดันต่อการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่จะส่งผลต่อเนื่องให้ภาครัฐมีข้อจำกัดของพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) และการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการใช้จ่ายภาครัฐมากขึ้น

นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ที่อาจยืดเยื้อและยกระดับความรุนแรงมากขึ้น รวมถึงความผันผวนของตลาดการเงิน ตลอดจนปัจจัยด้านความผันผวนของสภาพภูมิอากาศโลก อาจเพิ่มต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจ กระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน และเพิ่มภาระงบประมาณของภาครัฐในการแก้ไขปัญหา ฟื้นฟู และบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนและภาคธุรกิจ ตลอดจนส่งผลให้ประมาณการรายได้ของรัฐบาล และสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ดี รัฐบาลได้คำนึงถึงข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศในระยะยาว ประกอบกับการขาดดุลงบประมาณต่อเนื่องที่ผ่านมาส่งผลต่อระดับหนี้สาธารณะและภาระหนี้ที่เกิดขึ้น จึงมีการกำหนดเป้าหมายการขาดดุลการคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง ในแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ - ๒๕๗๓) โดยปรับลดขนาดการขาดดุล

การคลังให้อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓.๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายในปี ๒๕๗๒ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานด้านการคลังของรัฐบาล อันจะนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพทางการคลังของประเทศให้กลับสู่สภาวะที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในอนาคต

๕. บทสรุป รวมถึงข้อดี ประโยชน์ หรือข้อสังเกตของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๓,๗๘๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นแปดพันล้านบาท) ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Pro - Growth Budget Initiative) อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งถึง และมีคุณภาพ มุ่งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนและผลักดันการปฏิรูปประเทศ (Transformation) เพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด พร้อมทั้งการสร้างความมั่นคงทางพลังงานในภาพรวมของประเทศ การปรับตัวและดำเนินการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การป้องกันภัยพิบัติและการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยต่าง ๆ ตลอดจนการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งเสริมการวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสวัสดิการที่เหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำ ดำเนินถึงมิติเพศภาวะ (Gender - Responsive Budgeting : GRB) รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการภาครัฐโดยการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยจำแนกตามยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างมีความสุขและสันติ เสริมสร้างความสามัคคีปรองดอง อารมณ์ไวซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มุ่งใช้เทคโนโลยีและบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความ รุนแรงในสังคม ปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ส่งเสริมการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบ เตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ พัฒนาระบบเตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยทั่วประเทศ แก้ไขปัญหาในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตลอดจนการให้ความร่วมมือด้านความมั่นคง ในกรอบอาเซียน และนานาชาติ ดำเนินการเพื่อสันติภาพตามกรอบสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๗,๑๖๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบห้าล้านหนึ่งแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗ ของวงเงินงบประมาณ

๕.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต มุ่งเน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นคงทางอาหารจากการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพิ่มผลผลิตภาพ การผลิตของภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจ หมุนเวียน และสังคมคาร์บอนต่ำ พัฒนาอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ครบวงจร พัฒนาการท่องเที่ยว

อย่างยั่งยืนทั้งระบบ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม รักษาและสร้างจุดเด่นของชนบทธรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรม เอกลักษณ์ ความเป็นไทย และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการมีความสามารถในการแข่งขันและมีทักษะในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ตลอดจนการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๘,๔๒๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นแปดพันสี่ร้อยยี่สิบเจ็ดล้านสี่แสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๙.๒ ของวงเงินงบประมาณ

๕.๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ส่งเสริมให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสังคมโลก พัฒนาระบบการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาความสามารถตามความถนัดของแต่ละบุคคล ส่งเสริมสถาบันทางสังคมและศาสนาให้เป็นกลไกในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ยกย่องคุณภาพทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสมัยใหม่ เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี พัฒนาระบบสาธารณสุขและขยายเครือข่ายการให้บริการสุขภาพอย่างทั่วถึงด้วยนวัตกรรมทางการแพทย์สมัยใหม่ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าและมีความมั่นคงในชีวิต รวมทั้งพัฒนาศักยภาพทักษะการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๖๑๑,๑๙๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยเก้าสิบล้านห้าแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ ของวงเงินงบประมาณ

๕.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยสนับสนุนให้มีการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทั่วถึง สร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อให้เกิดพลังทางสังคมที่มีคุณภาพ สนับสนุนการพัฒนาองค์ประกอบในทุกมิติเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สร้างหลักประกันทางสังคมเพื่อให้คนไทยทุกคนได้เข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีคุณภาพผ่านการเชื่อมโยงเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ให้บริการสาธารณสุขทางไกล และนวัตกรรมทางการแพทย์อัจฉริยะ รวมถึงยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง สร้างหลักประกันสวัสดิการสำหรับแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งจัดระบบสวัสดิการโดยรัฐเพื่อดูแลทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเสมอภาคทางเพศ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๙๖๐,๙๑๖,๖๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนหกหมื่นเก้าร้อยสิบหกล้านหกแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ ของวงเงินงบประมาณ

๕.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อบูรณาการสร้างความสมดุลและความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ดูดซับก๊าซเรือนกระจก ขยายพื้นที่สีเขียว อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำควบคู่กับการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด ป้องกันและลดการเผาในภาคการเกษตรเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 พร้อมทั้งยกระดับการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านน้ำ โดยใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์พยากรณ์ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำและการพยากรณ์อากาศ ทั้งระบบให้มีความแม่นยำ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๓๗,๕๐๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสามหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยเจ็ดล้านแปดแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๓.๖ ของวงเงินงบประมาณ

๕.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อยกระดับการบริการภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะสูง โดยเปลี่ยนผ่านไปสู่ ราชการทันสมัยในระบบดิจิทัลเทียบเท่ามาตรฐานสากล เพิ่มประสิทธิภาพการบริการประชาชน อย่างสะดวกรวดเร็ว มีระบบตรวจสอบและประเมินผล ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน มีบทลงโทษ ผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้อง กับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง ส่งเสริมและบริหารจัดการให้กระบวนการยุติธรรมมีความเสมอภาคเท่าเทียม เป็นธรรม ทั้งนี้ ได้จัดสรร งบประมาณรายจ่ายไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๖๗๖,๓๒๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นหกพันสามร้อย ยี่สิบสี่ล้านสองแสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ ของวงเงินงบประมาณ

นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรับรอง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมายสำหรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น บริหารจัดการหนี้ภาครัฐ และเพื่อชดใช้เงินคงคลัง รวมทั้งสิ้น ๖๔๖,๔๖๘,๔๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนสี่หมื่นหกพันสี่ร้อย หกสิบแปดล้านสี่แสนบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ ของวงเงินงบประมาณ

ฐานะการคลังของรัฐบาลและประมาณการเศรษฐกิจไทย*

๑. ฐานะการคลังในช่วง ๙ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง มิถุนายน ๒๕๖๙)

๑.๑ รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลัง จำนวน ๒,๑๕๔,๗๓๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านหนึ่งแสนห้าหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยสามสิบล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน ๑๐๕,๕๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าพันห้าร้อยห้าสิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๕.๒) โดยหน่วยงานที่นำส่งรายได้สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ได้แก่ (๑) กรมสรรพากร จากภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นหลัก (๒) กรมสรรพสามิต จากภาษีน้ำมันฯ ภาษียาสูบ และภาษีรถยนต์ เป็นหลัก (๓) รัฐวิสาหกิจ จากการนำส่งเงินปันผลเพิ่มเติมของกองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม หน่วยงานอื่นนำส่งรายได้ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว เนื่องจากปีที่แล้วมีการนำส่งค่าใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม และการนำส่งเงินส่วนเกินจากการจำหน่ายพันธบัตรจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลเป็นหลัก

๑.๒ รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๓,๑๔๘,๐๖๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นแปดพันหกสิบล้านบาท) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว จำนวน ๒๓๖,๐๕๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสามหมื่นหกพันห้าสิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๘.๑) จำแนกได้ ดังนี้

๑.๒.๑ การเบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน จำนวน ๒,๙๑๕,๐๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นห้าพันสี่สิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๑ ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๓,๗๘๐,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นหกสิบล้านบาท)) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ประกอบด้วย

(๑) รายจ่ายประจำ จำนวน ๒,๕๐๔,๗๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านห้าแสนเจ็ดพันเก้าร้อยเก้าสิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน ๒,๙๗๖,๔๘๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันสี่ร้อยแปดสิบล้านบาท)) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ ๗.๓ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง รัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และกระทรวงศึกษาธิการ เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

(๒) รายจ่ายลงทุน จำนวน ๔๑๐,๒๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนหนึ่งหมื่นสองร้อยยี่สิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๐ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง จำนวน ๘๐๔,๑๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนสี่พันหนึ่งร้อยสิบสามล้านบาท)) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากกระทรวงมหาดไทย รัฐวิสาหกิจ กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงคมนาคม เบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว

๑.๒.๒ การเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายปีก่อน จำนวน ๒๓๓,๐๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสามหมื่นสามพันห้าสิบล้านบาท) (คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายปีก่อน จำนวน ๓๒๐,๖๙๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนสองหมื่นหกสิบล้านบาท)) สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖

* ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณในช่วง ๙ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
(ตุลาคม ๒๕๖๘ - มิถุนายน ๒๕๖๙)

หน่วย : ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ		ร้อยละต่อ วงเงิน งบประมาณ
	ปีงบประมาณ 2569	ปีงบประมาณ 2568	จำนวน	ร้อยละ	
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน (1.1+1.2)	2,915,014	2,705,103	209,911	7.8	77.1
1.1 รายจ่ายประจำ	2,504,790	2,334,773	170,017	7.3	84.2
1.2 รายจ่ายลงทุน	410,224	370,330	39,894	10.8	51.0
2. รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อน	233,050	206,907	26,143	12.6	72.7
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,148,064	2,912,010	236,054	8.1	76.8

ที่มา : กรมบัญชีกลาง

(เอกสารต้นฉบับเป็นเลขอารบิก)

การเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่สำคัญ เช่น รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน ๓๖๓,๗๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนหกหมื่นสามพันเจ็ดร้อยสี่สิบล้านบาท) งบรายจ่ายอื่นของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จำนวน ๑๘๑,๓๒๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นหนึ่งพันสามร้อยยี่สิบล้านบาท) เงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๕๕,๙๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นห้าพันเก้าร้อยสิบเก้าล้านบาท) เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๑๒๖,๖๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นหกพันหกร้อยสิบสามล้านบาท) และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน ๑๒๓,๕๔๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นสามพันห้าร้อยสี่สิบล้านบาท)

นอกจากนี้ ยังมีการเบิกจ่ายงบกลางรายการที่สำคัญ เช่น เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน ๓๐๙,๖๗๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนเก้าพันหกร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ จำนวน ๙๔,๒๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าหมื่นสี่พันสองร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๖๑,๖๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นหนึ่งพันหกร้อยยี่สิบล้านบาท) ค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ จำนวน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันล้านบาท) และเงินสำรองเงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ จำนวน ๑๘,๖๗๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันหกร้อยเจ็ดสิบล้านบาท)

๑.๓ ดุลการคลังรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ขาดดุล จำนวน ๙๑๙,๒๕๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันสองร้อยห้าสิบล้านบาท) โดยเป็นการขาดดุลเงินงบประมาณ จำนวน ๙๙๓,๓๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าแสนเก้าหมื่นสามพันสามร้อยยี่สิบล้านบาท) และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ จำนวน ๗๔,๐๗๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสี่พันเจ็ดสิบล้านบาท) ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการถอนรายจ่ายเหลือจ่ายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาเบิกจ่ายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๓๕,๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นห้าพันเก้าร้อยหกสิบล้านบาท) และการถอนเงินฝากคลังของกรมสรรพากรจัดสรรรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑๑,๖๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยห้าสิบล้านบาท) ขณะที่มียารับจากรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง จำนวน ๑๒๓,๕๔๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นสามพันห้าร้อยสี่สิบล้านบาท) โดยรัฐบาลได้กู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน ๗๖๒,๔๘๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(เจ็ดแสนหกหมื่นสองพันสี่ร้อยแปดสิบแปดล้านบาท) ส่งผลให้ดุลเงินสดหลังกู้ (หลังกู้ชดเชยการขาดดุล) ขาดดุล จำนวน ๑๕๖,๗๖๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นหกพันเจ็ดร้อยหกสิบหกล้านบาท) และเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๒๓,๕๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนสองหมื่นสามพันห้าร้อยสี่สิบล้านบาท)

**ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในช่วง ๙ เดือนแรก
ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ตุลาคม ๒๕๖๘ - มิถุนายน ๒๕๖๙)**

หน่วย : ล้านบาท

	9 เดือนแรก		เปรียบเทียบ	
	ปีงบประมาณ 2569	ปีงบประมาณ 2568	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้	2,154,736	2,049,185	105,551	5.2
2. รายจ่าย (2.1 + 2.2)	3,148,064	2,912,010	236,054	8.1
2.1 รายจ่ายปีปัจจุบัน	2,915,014	2,705,103	209,911	7.8
2.2 รายจ่ายปีก่อน	233,050	206,907	26,143	12.6
3. ดุลเงินงบประมาณ	(993,328)	(862,825)	(130,503)	(15.1)
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	74,074	(12,274)	86,348	703.5
5. ดุลเงินสดก่อนกู้ (3+4)	(919,254)	(875,099)	(44,155)	(5.0)
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	762,488	806,163	(43,675)	(5.4)
7. ดุลเงินสดหลังกู้ (5+6)	(156,766)	(68,936)	(87,830)	(127.4)
8. เงินคงคลังต้นงวด	580,311	514,101	66,210	12.9
9. เงินคงคลังปลายงวด (7+8)	423,545	445,165	(21,620)	(4.9)

หมายเหตุ : ตัวเลขเบื้องต้น ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และกองนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
(เอกสารต้นฉบับเป็นเลขอารบิก)

๒. ผลประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๒.๕ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๐ ถึงร้อยละ ๓.๐) โดยมีปัจจัยบวกจากอุปสงค์นอกประเทศเป็นสำคัญ โดยคาดว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ ๑๒.๕ โดยมีอุปสงค์สำคัญจากประเทศคู่ค้าหลักและมีการส่งออกสินค้าขยายตัวอย่างต่อเนื่องติดต่อกันระยะเวลา ๕ เดือนแรก เฉลี่ยที่ร้อยละ ๑๐.๙ โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่ฟื้นตัวตามวัฏจักรเศรษฐกิจโลก ขณะที่ด้านการนำเข้า คาดว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐจะขยายตัวที่ร้อยละ ๑๙.๐ ซึ่งเป็นการขยายตัวที่สอดคล้องกับทิศทางการเร่งการลงทุนของภาคเอกชน ทำให้มีการนำเข้าสินค้าเครื่องจักร เครื่องมือ และสินค้าทุนเพิ่มขึ้น รวมถึงผลจากราคานำเข้าพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้นในช่วงไตรมาสที่ ๒

นอกจากนี้ เศรษฐกิจไทยยังได้รับแรงสนับสนุนจากอุปสงค์ในประเทศที่มีทิศทางขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง และเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยคาดว่าจะการบริโภคภาคเอกชน จะยังคงขยายตัวได้ที่ร้อยละ ๒.๗ เนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากนโยบายบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตพลังงานของภาครัฐ ขณะที่การลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ ๙.๐ โดยได้รับปัจจัยบวกจากการลงทุนในเครื่องจักรและเครื่องมือที่ขยายตัวสูงต่อเนื่อง รวมถึงการขยายตัวของเงินลงทุน

ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริมโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (New S-Curve) ตามกลไกการเร่งรัดการลงทุน (Thailand FastPass) อีกทั้งการแก้ไขข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่าง ๆ ได้ช่วยยกระดับความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติในการลงทุนสร้างฐานการผลิตในประเทศไทย ส่งผลให้มูลค่าเงินลงทุนรวมของนักลงทุนต่างชาติในครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่จำนวนประมาณ ๑๘๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นเจ็ดพันล้านบาท) สูงขึ้นกว่าช่วงเดียวกันในปีก่อนถึงร้อยละ ๖๘.๓

สำหรับภาคการคลัง คาดว่าการบริโภคภาครัฐจะขยายตัวร้อยละ ๑.๕ และการลงทุนภาครัฐคาดว่าจะขยายตัวดีที่ร้อยละ ๓.๒ ปัจจัยดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่แล้วเสร็จตามกรอบเวลาจากเดิมที่คาดว่าจะล่าช้า ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่เอื้อต่อการช่วยให้เม็ดเงินกระจายสู่ระบบเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (Mega Projects) ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและดึงดูดการลงทุนจากภาคเอกชน (Crowding-in effect)

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยเสถียรภาพภายในประเทศคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ที่ร้อยละ ๒.๐ ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๕ ถึง ๒.๕) โดยมีสมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ ๘๒.๐ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล (ช่วงคาดการณ์ที่ ๗๗.๐ ถึง ๘๗.๐ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) ลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนที่ ๙๑ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ด้านเสถียรภาพภายนอกประเทศคาดว่า ดุลบัญชีเดินสะพัดจะขาดดุลเล็กน้อยที่ - ๐.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ -๐.๑ ของผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) โดยมีสาเหตุหลักจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เนื่องจากการขาดดุลในหมวดพลังงานที่สูง

อย่างไรก็ดี กระทรวงการคลังตั้งเป้าหมายเพื่อผลักดันเศรษฐกิจไทยให้เติบโตเต็มศักยภาพและมุ่งมั่นขับเคลื่อนให้ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีแห่งการลงทุน โดยประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่องผ่านการอนุมัติสิทธิประโยชน์ผ่านกลไกการเร่งรัดการลงทุน (Thailand FastPass) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และการจับคู่ธุรกิจของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) โดยจุดเด่นที่ทำให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดการลงทุนได้สูงมาจากความพร้อมในเชิงโครงสร้างพื้นฐานที่โดดเด่นในภูมิภาคและจุดยืนของประเทศที่มีความเป็นกลางเชิงรุก (Active Neutrality) ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุน ที่อาจต้องการย้ายฐานการผลิตจากความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์

ทั้งนี้ ควรติดตามปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น ๑) ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีความผันผวนสูงและอาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้ง ๒) ความไม่แน่นอนจากนโยบายการกีดกันทางการค้าใหม่หลังจากอัตราภาษีศุลกากรชั่วคราวของสหรัฐอเมริกา และ ๓) สถานการณ์ซูเปอร์เอลนีโญ (Super El Niño) ที่อาจทำให้เกิดวิกฤตอุทกภัยสูงและภัยแล้งในช่วงปลายปี

สรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๙
(ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙)

	2568	2569f	
		เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ			
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	2.4	2.5	2.0 ถึง 3.0
2) อัตราการขยายตัวของการบริโภค			
- การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	2.7	2.7	2.2 ถึง 3.2
- การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	0.6	1.5	1.0 ถึง 2.0
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน			
- การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.5	9.0	8.5 ถึง 9.5
- การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	8.9	3.2	2.7 ถึง 3.7
4) อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	9.3	7.9	7.4 ถึง 8.4
5) อัตราการขยายตัวของปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	6.8	10.2	9.7 ถึง 10.7
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	23.3	6.1	2.8 ถึง 9.2
- มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)*	12.7	12.5	12.0 ถึง 13.0
- มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)*	13.0	19.0	18.5 ถึง 19.5
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	15.9	-0.5	-3.6 ถึง 2.6
- ร้อยละของ GDP	1.5	-0.1	-0.6 ถึง 0.4
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	-0.1	2.0	1.5 ถึง 2.5
- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	0.8	1.2	0.7 ถึง 1.7
สมมติฐานหลัก			
สมมติฐานภายนอก			
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	3.6	3.3	2.8 ถึง 3.8
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	69.4	82.0	77.0 ถึง 87.0
สมมติฐานด้านนโยบาย			
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	32.9	32.5	32.0 ถึง 33.0
4) รายจ่ายภาคสาธารณะ (ล้านล้านบาท)	4.32	4.45	4.43 ถึง 4.47
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	32.9	33.0	32.5 ถึง 33.5

*หมายเหตุ : ตามเกณฑ์สถิติดุลการชำระเงิน (Balance of Payments : BOP)

(f : forecast) หมายถึง ข้อมูลคาดการณ์

จัดทำโดย : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

(เอกสารต้นฉบับเป็นเลขอารบิก)

สรุปรายงานความเสี่ยงทางการคลัง (Fiscal Risk Statement)*

ภาพรวมความเสี่ยงทางการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และมุมมอง (Outlook) ระยะปานกลาง ยังคงมีความตึงตัวอย่างต่อเนื่อง และเริ่มส่งผลกระทบเชิงลบที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือส่วนหนึ่งได้เริ่มปรับลดมุมมองในอนาคตลงเป็นเชิงลบ (แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์น่าลงทุน) และเป็นสัญญาณว่าหากรัฐบาลยังไม่มีแผนการปรับสมดุลทางการคลังที่เป็นรูปธรรม อาจส่งผลให้พันธบัตรรัฐบาลไทยถูกพิจารณาปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือลง ซึ่งจะส่งผลกระทบในวงกว้างต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน รวมถึงกดดันให้ต้นทุนการกู้ยืมเงินทั้งภาครัฐและเอกชนปรับตัวสูงขึ้น และอาจกลายเป็นปัจจัยลบที่กลับมาซ้ำเติมปัญหาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคตได้

การปรับลดมุมมองดังกล่าวสอดคล้องกับแนวโน้มของดัชนีเตือนภัยทางการคลัง ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่มีค่าอยู่ที่ ๒.๒๓ เป็นการส่งสัญญาณเตือนให้รัฐบาลระมัดระวังการดำเนินนโยบายขาดดุลงบประมาณต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ ๑๘ โดยมีตัวชี้วัดล่วงหน้าที่ควรเฝ้าระวัง ได้แก่ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ รายได้รัฐบาล ดุลการคลัง และหนี้รัฐบาล สะท้อนถึงความเสี่ยงของภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการคลัง ในขณะที่ตลาดการเงินภายในประเทศยังอยู่ในระดับมีเสถียรภาพ ส่งผลให้รัฐบาลมีสภาพคล่องในการกู้ยืมภายใต้ต้นทุนที่ยอมรับได้หากมีความจำเป็น

ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อภาคการคลังของประเทศไทย แผนการคลังระยะปานกลาง (Medium-Term Fiscal Framework : MTFF) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๓ (MTFF 2570 - 2573) ได้มีการกำหนดแนวทางในการปรับสมดุลทางการคลังที่เป็นรูปธรรม อย่างไรก็ดี ความสำเร็จของการรักษาเสถียรภาพทางการคลังยังคงขึ้นอยู่กับการบังคับใช้แผนการบริหารจัดการด้านการคลังเพื่อรองรับผลกระทบจากการปรับลดด้านรายจ่าย และการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและระบบภาครัฐในอนาคต โดยกระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันปัจจัยความสำเร็จดังกล่าวต่อไป สำหรับรายละเอียดความเสี่ยงที่สำคัญและควรติดตาม สรุปได้ดังนี้

๑. ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลให้เป็นไปตามเป้าหมาย
ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และการแข็งค่าขึ้นของเงินบาท เมื่อเทียบกับสมมติฐานในการจัดทำประมาณการ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่ำกว่าเป้าหมายจำนวน ๖๑,๒๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นหนึ่งพันสองร้อยสี่สิบล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๒.๑ และยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ นอกจากนี้ การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอาจมีปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมจากสถานการณ์ราคาลงทุนที่มีความผันผวนสูง เนื่องจากผลกระทบของความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลาง ทั้งนี้ กระทรวงการคลังจะติดตามผล

* ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.

การจัดเก็บรายได้รัฐบาลอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งเร่งรัดผลักดันการปรับโครงสร้างภาษีให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้โดยหากมีความจำเป็น กระทรวงการคลังยังคงมีความยืดหยุ่นในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภาครัฐ เพื่อให้มีกระแสเงินสดเพียงพอต่อการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลต่อขนาดเศรษฐกิจ ปรับตัวลดลง โดยผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๒,๘๒๕,๗๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านแปดแสนสองหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยห้าสิบล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (GDP ปีงบประมาณ) ต่ำกว่าช่วงก่อนเกิดวิกฤตสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ประมาณร้อยละ ๐.๓ - ๐.๗ โดยมีปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ เช่น (๑) ตลาดรถยนต์ที่เปลี่ยนผ่านไปสู่เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ (๒) ตลาดยาสูบที่มีการปรับกลยุทธ์ด้านราคาให้ถูกลงเพื่อบริหารภาษี รวมถึงการบริโภคบุหรี่ยาสูบที่มากขึ้น (๓) การใช้สิทธิประโยชน์ที่สูงขึ้นในเขตแปรรูปเพื่อการส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) ซึ่งเป็นเขตปลอดภาษีอากร (๔) ปริมาณการขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่ลดลงตามเวลาการใช้งาน ทั้งนี้ แผนการคลังระยะปานกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ - ๒๕๗๓ (MTFF 2570 - 2573) ได้มีการกำหนดแผนการเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไว้ ซึ่งจะทำให้สัดส่วนรายได้รัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในระยะปานกลางมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๕.๒

๓. รายจ่ายลงทุนภาครัฐ เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่อาจมีข้อจำกัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และระยะปานกลาง เนื่องจากผลการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนรวมทั้งหมดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๑๐.๕ จากปีก่อน และเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาคการลงทุนภาครัฐในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๘.๙ จากปีก่อน ท่ามกลางการชะลอตัวของภาคเศรษฐกิจอื่น อย่างไรก็ตาม วัจนงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และระยะปานกลาง ขยายตัวในระดับต่ำเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑ ต่อปี ซึ่งอาจทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านการลงทุนภาครัฐมีข้อจำกัดมากขึ้น ดังนั้น (๑) การเพิ่มประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายงบประมาณ (๒) การติดตามและเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามแผน (๓) การส่งเสริมการลงทุนผ่านการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) รวมไปถึงกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน และ (๔) การปฏิรูประบบภาครัฐเพื่อให้การอนุมัติหรือกำกับดูแลโครงการลงทุนของภาคเอกชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่รัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการควบคู่กับการปรับลดด้านรายจ่ายในระยะปานกลาง

๔. รายจ่ายที่ยากต่อการลดทอน รายจ่ายดังกล่าวแสดงถึงทิศทางการชะลอตัวลง แต่ยังคงมีสัดส่วนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายสุทธิอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง รายจ่ายที่ยากต่อการลดทอนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๓.๔ จากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายสุทธิซึ่งอยู่ในระดับสูง โดยรายจ่ายเพื่อชำระหนี้และภาระผูกพัน รวมถึงรายจ่ายสวัสดิการประชาชนยังคงขยายตัวในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีรายจ่ายที่ตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอและจำเป็นต้องสั่งจ่ายเงินจากเงินคงคลังอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

และระยะปานกลางคาดว่า รายจ่ายที่ยากต่อการลดทอนจะขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒.๔ ในกรณีฐาน แสดงถึงทิศทางชะลอตัวลงจากปัจจัยเชิงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุที่ขยายตัวลดลง และปัจจัยบวกเชิงนโยบายจากระดับการขาดดุลที่ลดลง การกำหนดกรอบสัดส่วนรายจ่ายชำระคืนเงินต้น แนวทางการกำกับกิจกรรมนอกงบประมาณ นโยบายการควบคุมขนาดบุคลากรภาครัฐ และผลบวกจากสถานะกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ส่งผลให้รายจ่ายเพื่อชำระหนี้และภาระผูกพัน และรายจ่ายสวัสดิการบุคลากรภาครัฐชะลอตัวลง ในขณะที่รายจ่ายค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐขยายตัวในระดับต่ำมากอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สัดส่วนรายจ่ายที่ยากต่อการลดทอนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายสุทธิยังคงอยู่

ในระดับสูง จากการขยายตัวของวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการ ดังนี้ (๑) การจัดลำดับความสำคัญโครงการ ลดความซ้ำซ้อน รวมถึงพิจารณาเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ควบคู่กับการปรับลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นหรือไม่คุ้มค่า และ (๒) การจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น กรณีมีรายจ่ายที่ต้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอ

๕. ระดับการขาดดุลการคลัง ยังอยู่ในระดับสูง แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะปานกลาง ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ยังอยู่ภายใต้กรอบร้อยละ ๗๐ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รัฐบาลมีการก่อหนี้สุทธิอยู่ที่ร้อยละ ๔.๒ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ ๖๔.๗๑ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สอดคล้องกับสัดส่วนภาระดอกเบี้ยของรัฐบาลต่อประมาณการ รายได้ประจำปีงบประมาณที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องอยู่ที่ร้อยละ ๑๐.๒๔ สะท้อนถึงความสามารถในการจัดเก็บรายได้ที่ไม่สอดคล้องกับภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้น กล่าวได้ว่าความสามารถในการชำระหนี้ลดลง ทั้งนี้ ในระยะปานกลางระดับการขาดดุลการคลังจะลดลงจากผลของการปรับสมดุลทางการคลังตามแผนการคลังระยะปานกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓ (MTFF 2570 – 2573) การขาดดุลจะลดลงต่ำกว่าร้อยละ ๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๒ เป็นต้นไป ส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ยังอยู่ภายใต้กรอบเพดานร้อยละ ๗๐ ตามที่กฎหมายกำหนด ภายใต้สมมติฐานเศรษฐกิจที่ขยายตัวได้ใกล้เคียงศักยภาพในระยะปานกลาง

๖. มิติของความยั่งยืนด้านหนี้ (Debt Sustainability) สะท้อนความจำเป็นในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและระบบภาครัฐ ควบคู่กับการปรับสมดุลทางการคลังอย่างจริงจัง โดยจากการวิเคราะห์ความยั่งยืนด้านหนี้ภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ระยะเวลาดังกล่าว ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๙ พบว่า ปัจจัยบวกเชิงโครงสร้างจากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้รัฐบาลมีพื้นที่ทางการคลังในการก่อหนี้สุทธิ (หลังหักรายจ่ายชำระคืนเงินต้น) โดยไม่ทำให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้น อยู่ที่เพียงร้อยละ ๑.๕ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในขณะที่แม้ว่าสภาพคล่องในการกู้ยืมเงินภายในประเทศที่ยังมีเสถียรภาพ แต่จากยอดหนี้คงค้างที่เพิ่มขึ้น

ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปัจจัยลบเชิงโครงสร้างจากภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑.๕ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เช่นกัน และทำให้ประเทศไทยขาดกลไกเชิงโครงสร้างที่เอื้อผลประโยชน์ต่อการควบคุมระดับหนี้สาธารณะอีกต่อไป

นอกจากนี้ ในระยะปานกลางการดำเนินการปรับสมดุลทางการคลังอย่างจริงจังตามที่กำหนดไว้ในแผนการคลังระยะปานกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๗๐ – ๒๕๗๓ (MTFF 2570 – 2573) แต่หากประเทศไทยไม่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ขยายตัวได้สูงกว่าภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยที่ผ่านมา ประเทศไทยอาจก้าวเข้าสู่จุดที่เริ่มสูญเสียความยั่งยืนด้านหนี้ได้ ดังนั้น นอกเหนือจากการดำเนินการปรับสมดุลทางการคลังให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด การเร่งรัดปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและระบบภาครัฐเพื่อให้เศรษฐกิจไทยในระยะปานกลางสามารถขยายตัวได้ใกล้เคียงศักยภาพ จึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการรักษาความยั่งยืนด้านหนี้ของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๗. ในระยะยาวรัฐบาลยังจำเป็นต้องพิจารณาเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บรายได้ให้ทัดเทียมกับสากล เพื่อให้มีแหล่งเงินเพียงพอรองรับแรงกดดันด้านรายจ่ายที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคตต่อไป โดยความสามารถในการจัดเก็บรายได้รวมภาครัฐ (General Government) ของประเทศไทยยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยกลุ่มเศรษฐกิจตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market Economies) ประมาณร้อยละ ๕ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในขณะที่ยังมีภาระผูกพันที่ควรติดตามอย่างใกล้ชิด และ/หรือดำเนินการแก้ไขพร้อมทั้งจัดเตรียมแหล่งเงิน สำหรับรองรับความเสี่ยงเพิ่มเติมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากข้อมูล ณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๗.๑ ภาระผูกพันจากการดำเนินกิจกรรมนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๘
แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๑๓๓,๗๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสามหมื่นสามพันเจ็ดร้อยห้าสิบล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี อยู่ภายใต้กรอบร้อยละ ๓๒ ตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๘ เห็นชอบแนวทางในการกำกับโครงการตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีเท่าที่จำเป็นและเป็นไปอย่างโปร่งใสมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญเพิ่มเติมในการช่วยควบคุมการสร้างภาระผูกพันทางการคลังในลักษณะดังกล่าวได้ในอนาคต

๗.๒ ภาระผูกพันจากมาตรการอุดหนุนราคาพลังงาน ประกอบด้วย หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกันของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต และกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าพันล้านบาท) และ จำนวน ๓๓,๔๗๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันสี่ร้อยเจ็ดสิบล้านบาท) ตามลำดับ ซึ่งลดลงอย่างต่อเนื่องตามสถานการณ์ราคาพลังงานที่คลี่คลายลง และคาดการณ์ว่าหน่วยงานทั้งสองแห่งจะสามารถชำระหนี้เดิมคืนได้โดยไม่เป็นภาระของงบประมาณ อย่างไรก็ตามหากสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ในตะวันออกกลางยังคงดำเนินต่อไป อาจทำให้ต้องใช้กลไกของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อช่วยรักษาเสถียรภาพราคาพลังงาน

๗.๓ ภาระผูกพันจากสัญญาการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) พบว่า มี ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงและโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และกรุงเทพมหานคร (กทม.) โครงการดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ทำให้เกิดภาระของงบประมาณ

๗.๔ ภาระผูกพันจากภาคการเงิน (วิกฤตในอดีต) ประกอบด้วย (๑) หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๘ คงเหลือภาระหนี้ จำนวน ๔๙๔,๐๕๗,๐๐๐,๐๐ บาท (สี่แสนเก้าหมื่นสี่พันห้าสิบล้านบาท) ภาระหนี้ลดลงต่อเนื่องและไม่เป็นภาระงบประมาณในปัจจุบัน (๒) ภาระการคลังจากพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑,๔๕๓,๑๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันสี่ร้อยห้าสิบล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นบาท) และ (๓) ภาระการคลังจากพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนของเงินชดเชยดอกเบี้ย จำนวน ๒,๕๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองพันห้าร้อยสี่สิบล้านบาท) อยู่ระหว่างขอรับจัดสรรงบประมาณ และเงินชดเชยความเสียหายกรณีหนี้สูญ โดย ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๘ มียอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) จำนวน ๑๐,๐๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสิบล้านบาท) โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว จำนวน ๓,๒๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามพันสองร้อยยี่สิบล้านบาท)

๗.๕ ปัญหาการส่งจ่ายเงินคงคลัง กรณีตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง จำนวนประมาณ ๗๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ (เจ็ดหมื่นล้านบาท) ถึง ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนล้านบาท) ต่อปี

๗.๖ ภาระค้ำจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนประกันสังคม จำนวน ๔๘,๙๐๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นแปดพันเก้าร้อยสามล้านบาท) ซึ่งลดลงจากปีก่อน

๗.๗ ความไม่ครอบคลุมไม่เพียงพอและ/หรือไม่ยั่งยืนของระบบสวัสดิการและโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีความเสี่ยงจากแรงงานนอกระบบที่ยังไม่มีระบบการออมเพื่อการเกษียณรองรับจำนวน ๑๑ ล้านคน และปัญหาความยั่งยืนทางการเงินในระยะยาวของกองทุนประกันสังคม ความเหลื่อมล้ำของสวัสดิการหลักประกันสุขภาพระหว่างภาคประชาชนกับบุคลากรภาครัฐ อีกทั้งปัญหารายได้ที่ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

๗.๘ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเมินการภาระทางการคลังเพื่อเยียวยาผลกระทบของระดับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น (Return period) ทุก ๕๐ ปี อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และภาระการคลังเพื่อการปรับตัวหรือป้องกัน อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑ - ๓ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

นอกจากความเสี่ยงที่สำคัญและควรติดตามที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีประเด็นความเสี่ยงที่รัฐบาลต้องระมัดระวังในระยะปานกลาง และ/หรือ ต่อเนื่องไปในระยะยาว ดังนี้

(๑) สัดส่วนรายจ่ายที่ยากต่อการลดทอนต่อวงเงินงบประมาณรายจ่ายสุทธิ ยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๖๙.๓ ใกล้เคียงกับช่วง ๔ ปีงบประมาณที่ผ่านมา ส่งผลให้รัฐบาลอาจมีความตึงตัวในการจัดสรรงบประมาณ และอาจต้องมีการส่งจ่ายเงินจากเงินคงคลังสำหรับรายจ่ายที่ตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอ ซึ่งกดดันให้วงเงินงบประมาณสุทธิลดลงต่อเนื่องไปในอนาคต ดังนั้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นสำหรับรายจ่ายที่ตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพออย่างเคร่งครัด รวมถึงพิจารณาจัดลำดับความสำคัญโครงการ ลดความซ้ำซ้อน รวมถึงปรับลดวงเงินรายจ่ายที่ไม่จำเป็นหรือไม่คุ้มค่าลง ตามความเหมาะสมด้วย

(๒) สถิติการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงที่ผ่านมา สะท้อนถึงความจำเป็นในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาล รวมถึงช่วยตรวจสอบและป้องกันธุรกรรมที่มีความผิดปกติอย่างจริงจังต่อไป

(๓) รัฐบาลยังมีเงินค้างจ่ายเงินสมทบให้กับกองทุนประกันสังคม และยอดคงค้างของภาระทางการคลังจากการดำเนินโครงการตามมาตรา ๒๘ ที่ต้องชดเชยให้กับหน่วยงานของรัฐ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๔๘,๙๐๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นแปดพันเก้าร้อยสามล้านบาท) และจำนวน ๑,๑๓๓,๗๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสามหมื่นสามพันเจ็ดร้อยห้าสิบล้านบาท) โดยรัฐบาลควรพิจารณาเร่งรัดจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระคืนยอดคงค้างดังกล่าวในโอกาสแรกต่อไป

(๔) รัฐบาลยังมีความเสี่ยงในระยะยาวจากแรงกดดันจากสังคม (Implicit liability) และภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้น (Contingent liabilities) จากความไม่เพียงพอและ/หรือไม่ยั่งยืนของระบบสวัสดิการในปัจจุบัน โดย (๑) แรงงาน ๑๑ ล้านคน ยังไม่มีระบบการออมเพื่อการเกษียณรองรับ โดยโครงการสลากสะสมทรัพย์เพื่อการเกษียณของรัฐจะเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการออมหลังเกษียณให้กับแรงงานกลุ่มดังกล่าว โดยกระทรวงการคลังได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อรองรับการดำเนินโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการเสนอกฎหมายลำดับรอง และเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป (๒) กองทุนประกันสังคม ยังมีปัญหาความยั่งยืนทางการเงินในระยะยาวที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างต่อไป และ (๓) ความเหลื่อมล้ำของรายจ่ายสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลระหว่าง ๓ กลไกของรัฐ ได้แก่ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาลข้าราชการ กองทุนประกันสังคม และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นโจทย์ในระยะยาวที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลเพื่อให้มีแหล่งเงินงบประมาณเพิ่มเติมในการยกระดับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลทั้งระบบต่อไป

การบริหารหนี้สาธารณะ^๑

๑. รายงานภาพรวมหนี้สาธารณะ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมถึงสถานะหนี้สาธารณะคงค้างล่าสุด ณ สิ้นเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙

หน่วย : ล้านบาท

องค์ประกอบของหนี้สาธารณะ	ณ สิ้นเดือน กันยายน ๒๕๖๘	ณ สิ้นเดือน ธันวาคม ๒๕๖๘	ณ สิ้นเดือน มิถุนายน ๒๕๖๙ (สถานะล่าสุด)
๑. หนี้รัฐบาลกู้โดยตรง	๑๐,๔๖๖,๘๕๔.๒๓	๑๐,๗๒๔,๐๔๖.๗๘	๑๑,๒๔๙,๓๗๕.๘๖
๒. หนี้รัฐบาลกู้เพื่อชดใช้ความเสียหาย ของ FIDF	๔๙๔,๐๕๗.๐๐	๔๘๙,๐๕๗.๐๐	๔๗๑,๑๗๗.๐๐
๓. หนี้รัฐวิสาหกิจ	๑,๐๖๙,๒๕๑.๕๐	๑,๐๔๙,๒๖๐.๗๒	๑,๐๕๔,๕๘๐.๓๔
๔. หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจใน ภาคการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	๑๕๕,๗๘๙.๗๑	๑๕๕,๗๕๒.๘๕	๑๒๓,๔๘๐.๓๘
๕. หนี้หน่วยงานของรัฐ	๔๐,๓๓๗.๘๙	๓๖,๕๗๗.๔๕	๓๐,๓๕๙.๔๓
รวมหนี้สาธารณะคงค้าง	๑๒,๒๒๖,๒๙๐.๓๓	๑๒,๔๕๓,๖๙๔.๘๐	๑๒,๙๒๘,๙๗๓.๐๑
GDP	๑๘,๘๙๓,๓๑๐.๐๐	๑๘,๙๗๑,๗๓๖.๐๐	๑๙,๓๓๓,๓๓๒.๐๙
สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้าง ต่อ GDP (%)	๖๔.๗๑	๖๕.๖๔	๖๖.๘๗

หมายเหตุ : FIDF : Financial Institutions Development Fund หมายถึง กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
GDP : Gross Domestic Product หมายถึง ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

๒. ประมาณการหนี้สาธารณะต่อ GDP ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

หน่วย : ล้านบาท

หนี้สาธารณะ	ณ สิ้นเดือน กันยายน ๒๕๖๙
หนี้สาธารณะ	๑๓,๐๙๙,๒๕๐
GDP	๑๙,๒๑๖,๓๗๐
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ GDP (%)	๖๘.๑๗

หมายเหตุ : ๑. แผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ เพื่อใช้ในการประมาณการซึ่งประกอบด้วยรายได้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) ที่ ครม. มีมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘
๒. ข้อมูลประมาณการเศรษฐกิจ (GDP) สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (Projected GDP Fiscal Year) ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ใช้ในการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) ที่ ครม. มีมติอนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

^๑ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ.

๓. แผนการบริหารหนี้สาธารณะฉบับล่าสุด^๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙ อนุมัติและรับทราบ การปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒^๓ โดยมี รายละเอียด ดังนี้

๑) การปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย แผนการก่อหนี้ใหม่ ปรับเพิ่มสุทธิ ๒๒๑,๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยล้านบาท) จากเดิม ๑,๒๕๙,๓๘๒,๘๗๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนห้าหมื่นเก้าพันสามร้อยแปดสิบสองล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นบาท) เป็น ๑,๔๘๐,๕๘๒,๘๗๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสี่แสนแปดหมื่นห้าร้อยแปดสิบสองล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นบาท) และแผนการชำระหนี้ ปรับเพิ่มสุทธิ ๒๗,๖๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นเจ็ดพันหกกร้อยหกสิบแปดล้านบาท) จากเดิม ๕๓๓,๕๒๖,๒๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสามหมื่นสามพันห้าร้อยยี่สิบหกล้านสองแสนห้าหมื่นล้านบาท) เป็น วงเงิน ๕๖๑,๑๙๔,๒๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าแสนหกหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่ล้านสองแสนห้าหมื่นบาท)

๒) อนุมัติการบรรจุโครงการพัฒนา โครงการ และรายการเพิ่มเติมในการปรับปรุง แผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒ จำนวน ๔ โครงการ/รายการ

๓) รับทราบการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒ ได้แก่ แผนการบริหารหนี้เดิม ปรับลดสุทธิ ๒๓,๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสามพันเก้าร้อยหกสิบล้านบาท) จากเดิม ๑,๖๔๔,๔๓๑,๐๙๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกแสนสี่หมื่นสี่พันสี่ร้อยสามสิบเอ็ดล้านเก้าหมื่นบาท) เป็น ๑,๖๒๐,๔๗๑,๐๙๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านหกแสนสองหมื่นสี่ร้อยเจ็ดสิบเอ็ดล้านเก้าหมื่นบาท)

๔) อนุมัติการกู้เงินของรัฐบาลเพื่อการก่อหนี้ใหม่ การกู้มาและการนำไปให้กู้ต่อ การกู้เงิน เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ และการค้าประกันเงินกู้ให้กับรัฐวิสาหกิจ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ การบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน และจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนด ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๓ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบ จากสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานและสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๙ รวมทั้งขออนุมัติการกู้เงินของรัฐวิสาหกิจเพื่อลงทุนในโครงการพัฒนา และการกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ ภายใต้กรอบวงเงินของการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒ และให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาการกู้เงิน วิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดต่าง ๆ ของการกู้เงิน การค้าประกันและการบริหารความเสี่ยงในแต่ละครั้งได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

^๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “การปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ครั้งที่ ๒” <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=F6BQN>.

^๓ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ.

ทั้งนี้ หากรัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการกู้เงินได้เองก็สามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม และจำเป็นของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะเสนอ

ให้คณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณ และธนาคารแห่งประเทศไทยไปพิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย ดังนี้

สำนักงบประมาณ เห็นว่ากระทรวงการคลัง โดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ควรพิจารณาการกู้เงินตามความจำเป็นและเหมาะสม และบริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงต้นทุนและความเสี่ยงทางการคลังในระยะยาว เพื่อให้การใช้จ่ายเงินกู้เป็นไปอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน รวมทั้งเพื่อให้รัฐบาลมีพื้นที่ทางการคลังเพียงพอสำหรับรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่ารัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพทางการคลัง อย่างเคร่งครัด โดยพิจารณาการใช้จ่ายเงินกู้ตามแผนงานหรือโครงการเท่าที่จำเป็นและมีแนวทางการบริหารจัดการภาระหนี้และแผนชำระหนี้อย่างชัดเจน เพื่อรักษาพื้นที่ทางการคลังให้เพียงพอสำหรับรองรับผลกระทบของสงครามในตะวันออกกลางต่อเศรษฐกิจไทยที่อาจยืดเยื้อหรือทวีความรุนแรงขึ้น ในอนาคต และควรต้องพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่ช่วยผลักดันให้เกิดการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ในระยะยาว เพื่อยกระดับศักยภาพและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายใต้บริบทใหม่ ตลอดจนปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยการเงินการคลังของรัฐและการบริหารหนี้สาธารณะ ให้ครบถ้วน รวมถึงกำหนดให้มีกระบวนการติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงเผยแพร่ ข้อมูลต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑)